

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

maksat
yeşillik
olsun

OT

OT

SAYI 16
HAZİRAN 2014
FİYATI 5 TL
KKTC FİYATI 5.75 TL

ISSN 1308-450-X



9 771308 450002



*Su gibi aktığına bakmayın,
ateş gibi yakan bir roman!*



Hayalini bile kuramayacağın
güzellikte bir kadınla evleniyorsun.
Çok geçmeden bütün ülkeye
rezil rüsva oluyorsun.

Herkes kendinden emin:
Tek suçlu sensin!

Annen, baban, ablaların...
Bakkal, komşu, arkadaşların...
Hatta Polis!

Haklı ya da haksız olman mühim değil,
Türkiye'nin seni affetmeye hiç niyeti yok!
Tek şansın var: Unutulmak!
Yapılan araştırmalara göre
ihtiyacın olan yalnızca 17 gün.
Yoksa 22 miydi?

Tuna Kiremitçi'den Sonun Geldi Sevgilim.
Pek yakında tüm kitapçılarda!

HAYAT

Bana da diyorlar ki çok mütevazı bir insansın. Aslında hiç de mütevazılıkla açıklanabilecek bir şey değil. Hayat zaten ne olabilir ki yani? Hava aynı hava. Bir yerde biraz kirlî, bir yerde biraz temiz, vesaire... Yağmurlu ya da güneşli... Hayat, bir hayat yani. Bunun için çok fazla bir artistliğe falan gerek yok. İnsana güç veren şey kendi istediklerini yapmak. Kendi olmak.

Sadece müzik yapmaya karar verdim. Çünkü sert hayat, çok fazla seçenek barındırmıyordu. 'En çok sevdiğim şey müzikti ve onu yapmalıydım' dedim ve bir cesaret örneği sergiledim kendime. Müzik yapmaya başladım... Müzik sadece şarkı söylemek veya gitar çalmak değildir diye düşünüyorum. Yaptığınız müziğin hayatta bir karşılığı vardır.

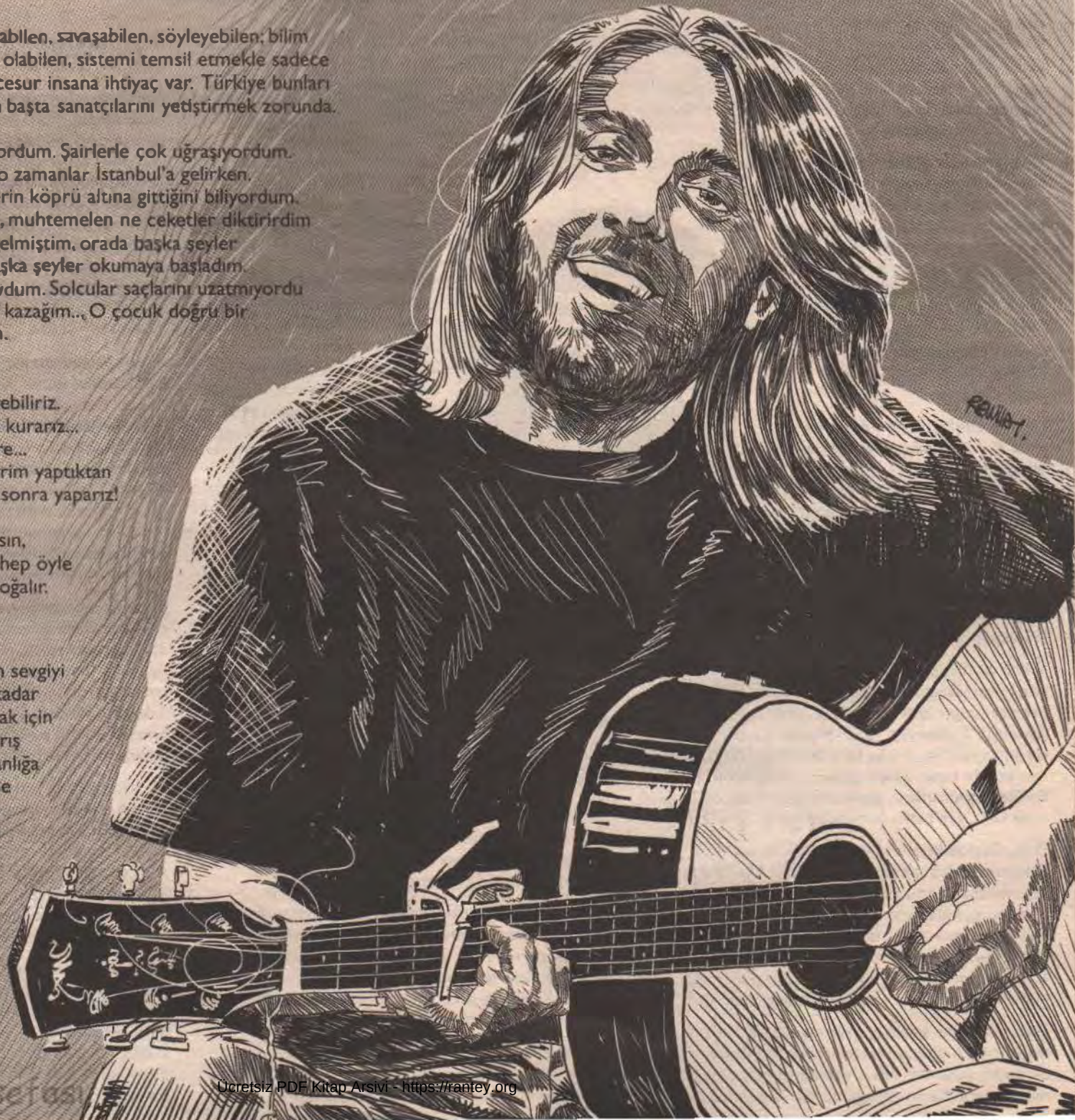
Sanatçılara ihtiyaç var. Konuşabilen, savaşılabilen, söyleyebilen, bilim insanlarına ihtiyaç var. Cesur olabilen, sistemi temsil etmekte sadece yükümlü olmayan ve birçok cesur insana ihtiyaç var. Türkiye bunları yetiştirmek zorunda. Ama en başta sanatçıları yetiştirmek zorunda.

Çocukken şiirle güzel oynuyordum. Şairlerle çok uğraşıyordum. Bir ceket yaptırmak istedim o zamanlar İstanbul'a gelirken. Şair ceket. Geldiğimde şairlerin köprü altına gittiğini biliyordum. Kocaman bir yalana hazırdım, muhtemelen ne ceketler diktirirdim kendime... Köyümden çıkıp gelmişim, orada başka şeyler kuyordum, burada başka şeyler okumaya başladım. Solcu bir babanın solcu oğluydum. Solcular saçlarını uzatmıyordu o zaman. Dik yakalı devrimi kazagım... O çocuk doğru bir çocuktü. Hep o çocuk oldum. Hiçbir şeyi terk etmedim.

Devrimi düşünebiliriz, düşleyebiliriz. Hatta yetmez, bir sistem bile kurarız... Sistemimiz şöyle olsun vesaire... Bunu ne zaman yaparız? Devrim yaptıktan sonra. Bok devrim yaptıktan sonra yaparız!

Şu anda düşünüyorsan yaparsın, yapmaya başlarsın. Sonra da, hep öyle yaşarsın. Ve bu böyle böyle çoğalır. Hayatla da böyle bi anlamlı ilişki kurarsın.

Bir sevgi yaratmak ya da olan sevgiyi büyütmek lazım. Savaşın ne kadar kötü bir şey olduğunu anlamak için savaşmak zorunda değiliz. Barış içinde bir dünyayı, bütün insanlığa dilemek isterim. Tüm kalbimle bunu dilerim... Ve umarım da çok yakında hayat biraz daha iyiye gider. ☘



KÜÇÜK POLİİİS KÜÇÜK POLİİİS... N'APIYORSUN ULAN!

Ustalarımız hep öğütler; "Yazacağın karakter karikatürize olmasın. Yalınkat iyi yahut yalınkat kötü olursa iki boyutlu olur... Okuyanı-seyredeni ikna etmez. Kötü karakter yazıyorsan, kötülüğünün sebeplerini de yansıtır". Basitçe örneklemek gerekirse, mesela adam hırsız ama bunu çocuğunu tedavi ettirmek için yapıyor. Kötülüğün sebeplerini vermezsen karakter değil tip olur: Kötü olduğu için kötü. Bakınız, Türk sinemasında Erol Taş modeli. Şimdi bakınca, Erol Taş'ın bile bir iyi yönü var. En azından dürüst, kötülüğünü kamufle etmeye çalışmaz hiçbir zaman, kötü adam kahkahası atar; tavuk butunu beş parmağıyla tutarak hart diye ısırır (kötü adam ısırığı), kötülük yapar. Adam öldürdükten sonra yolda gördüğü kedilerin başını okşayarak seyirciden merhamet toplamaya çalışmaz. Cehennem zebanilerine rüşvet niyetine göstereceği iyiliklere gönül indirmez. Kuzu postuna bürünmemiş kurttur.

Yıllardır düşünüyorum, polisleri iki boyutlu ele almamak, onları bir "karakter" olarak görmek için nerden bakmak gerekiyor diye... Nerden baksak, ya TOMA'yla üstümüze geliyorlar ya gaz sıkıyorlar ya mermi... Ya hakaret ediyorlar ya dövüyorlar ya öldürüyorlar. Bizim kuşağın polisle ilk kötü anısı Metin Göktepe'nin öldürülmesiyle oldu. Öldürdükleri Metin'in doğum günü olan 10 Nisan'da da Polis Günü'nü kutluyorlar...

Gezi direnişinin sene-i devriyesi geldi. Parka baktıkça, "iyi ki almışız burayı, ileride çocuk-çocuk rahat eder" diyoruz. Mülkiyet anlayışımız ağaç yapraklarının uzandığı bir gökyüzünden ibaret. Parka baktıkça, yanındakinin hangi çadırdan olduğuna bakmadan halayda birleştirdiği ellerini sadece zafer işareti yapmak için ayıranları görüyoruz. Parka baktıkça, Gezi direnişinde yediği gaz sonucu kanser olup Mayıs ayında ölen Mehmet İstif'le birlikte dokuz arkadaşımızı görüyoruz...

Teknik açıdan sorayım, olayı karşı tarafın gözünden yansıtmak istesek, polis Gezi Parkı'na bakınca ne görüyor acaba? Bize savunma olarak söylediği; "Eylemciler yüzünden kaç gündür izin yapamıyoruz" dan başka bir cümlesi var mı fazla mesaisinde insan döven, gazlayan, öldürenlerin? Polisleri savunanların gözünden bakarsak, "onlar da emir kulu" dan başka bir savunu cümleleri var mı?

Polis, Gezi'de kendini kaybetti diye mi suçları hükümsüz kılınmak isteniyor? Kimlik kaybolursa hükümsüzdür. Ama polis ne yaptıysa polis kimliğini zırh olarak kullanarak yaptı. Polisi savunu için kullanılan "emir kulu" lafı, belki burada devreye giriyordur. Talimatı vermekle övünen belli... Tamam ama emir ve para alıp insan öldürene polis değil, kiralık katil denir. En azından biz öyle biliyorduk.

Gezi direnişine katılmayanların polis algısında ne değişti? Gezi direnişi esnasında, İstiklal Caddesi'nde bir kadın, yanındaki iki üç yaşında çocuğuyla... Çocuk mızıldanıyor: Kadın çocuğa dönüp "Sus yoksa polis

çağırırım, gelir sana gaz sıkar!" dedi. Eskiden öcü çağırmakla tehdit ederdi anneler çocuklarını. Polis, öcünün yerini aldı... Devlet de bize aynısını söylüyor: Sus yoksa polis gelir gaz sıkar. Ne zaman sokağa çıksak, yasal TOMA'sıyla bir komiser yaklaşmakta...

"Karakter" dönüşümü açısından bakarsak, polis Gezi'de hiç mi değişmedi? Değişti tabii. Mesela kibarlaştı: Haziran ortasında Gezi halka kapatıldıktan sonra, Temmuz'da vali Gezi'yi açtığı gün; parkı tekrar kapattılar. Parkın merdivenlerine vardığımda, polis içerideki insanları çıkarmaya çalışıyordu:

- İçeride kardeşim var, girip onu almam lazım.
- Ara çıksın.

- Telefonunu açmıyor...

- Öbür kapiya git, bu kapıdan giremezsin.

Parkın diğer girişine gittim,

- İçeride kardeşim var...

- Giriş yasak, öbür kapiya git.

Başka girişe gittim,

- Giriş yasak... Öbür kapiya....

- İçeride tabletim var. Vali açınca girmiştim, su almaya gittim geldim park kapanmış. Tablet çok pahalı, parka girip almam lazım.

- Gir al çık!

Tamam, giriş sebebi kardeş olunca izin vermiyor ama en azından mâlâ kıymet vermeye başlamış polisler. 31 Mayıs'tan sonraki 20 günde 100 bin kapsül kullanıp 2 yıllık biber gazı stoğunu tüketerek acil alım yapılmasına yol açan polisler gibi israfkâr değiller artık. Hem sonra polis kibarlaştı: O gün biz içerideyken gelip; "hanfendi, beyefendi lütfen çıkar mısınız" diye söze girdi. Biz çıkmayınca cümlesini "sürün la şunları sürün!" diye bitirip üstümüze meslektaşlarını salsada... Polis mizah duygusu kazandı. Gezi'nin tekrar açılması için yapılan eylemlerden birinde gözaltına alınan bir arkadaşına "adın ne" diye bağırdık, arkadaşı sürükleyen polis dönüp seslendi: "N'apıcan face'den mi ekiycen?"

Gezi'nin sene-i devriyesi. Biz "bu daha başlangıç mücadeleye devam!" dedikçe, polis müdahaleye devam diyor. Ayağı yere sağlam basanları "Havaya sıkıttığı" mermiyle öldürmeye devam ediyor...

Uğur Kurt, Okmeydanı'nda cemevine cenazeye gidip polis kurşunuyla katledildi. Sistem, sırf eylemcileri etkisizleştirmek için değil; başkaldırma kültürü olan, göz önündeki semtleri tekinsiz kılıp zimmetine geçirmek için de polis şiddetini kullanıp, orada yaşayanları canıyla tehdit ediyor.

Ethem Sarısülük'ü vuran polis Ahmet Şahbaz'a 24 ay kıdem durdurma cezası verildi. Kıdem kesilmiş ama "teşvik" devam ediyor. Şahbaz, Ethem'in



ailesinden şikayetçi oldu, aile hakkında soruşturma başlatıldı. Yavuz katil...

Polis bize saldırmaya devam ediyor; biz polise saydırmaya... "Polis simit sat onurlu yaşa" da diyemiyoruz eskisi kadar rahat; simitçilerin içinde sivil polis var mıdır? endişesinden... Sivil polis kendini belli etmemeye özenir sanırdık ama artık o kadar rahatlar ki polis telsizinden "simitçi gaz sık onurlu yaşa!" anonsu geçilse şaşırmayacağız. Eylemci sanıp konuştuğumuz sivil polislerin foyası, iki üç dakika içinde ceplerinden telsiz cazırtısı çıkmasıyla dökülüyor. Dün gece hiç tanımadığım bir sivil polise, sırf eylemciye benziyor diye usulca sokulup "merhaba" dedim...

Hikâyenin akması için ille de dört dörtlük karakterlere gerek yok aslında. Samanyolu TV'nin "ibret" dizilerinde de iyiler salt iyi, kötüler yalınkat kötüdür ama finalde kötüler ders çıkarmış olur: Gezi'den itibaren ettikleri zulüm boyunca "Bu adalet bir gün size de lazım olacak" dediğimiz polislerin 17 Aralık'tan sonra yaşadığı sürgünler, Samanyolu TV'nin ibretlik dizilerinin finali gibiydi. Ders aldılar mı? Onca sürgünün ardından, yarın görevde olup olmayacağı belli olmayan polisler, ODTÜ'lülere gaz sıkarken "geleceğinizi karartmayın" anonsu yaptı.

Gezi zamanında öcüne dönüşen polisi sıradan kılmaya çalışıyor şimdi sistem. TOMA'nın oyuncuğu çıkmış, 35 TL'ye satılıyor. Çocuk öldürenlerin araçları çocuk oyuncuğu oldu. Mezar taşlarını koyun, adam öldürmeyi oyun sanıyorlar... Polisler eylem olmayan günlerde bile Taksim'in kafeleri önünde konuşlanıp, gelen geçene bakıyor. Taksim'e yerleştiler ama orali olmadılar. Hâlâ meydanadaki tek marjinal grup polisler.

Bir yılda gerçek anlamda gösterdikleri tek gelişme, sokağa dökülmemiz gereken zamanı algılamaları oldu. 17 Aralık döneminde Gezi'nin önüne iş makineleri yığıldılar: Hepimiz sokağa çıkar da barikat kurarsak anca takviye iş makineleriyle kaldırırlar diye... Soma katliamının ardından eylem olmadığı günlerde bile bizim sokağa dökülmemiz gerektiğini anlayıp Taksim'de "tedbiren" nöbetçi TOMA beklettiler.

Karakter salt kötü olmaz. Mutlaka bir iyi yönü vardır. Biz polisin, 'iyi polis kötü polis' adlı sorgulama tekniği dışında, 'iyi'likle aynı cümlede geçecek bir fiilini görmedik. İşte bu yüzden polislerin hikâyesi hiç anlatılmayacak. Çünkü yazarlar "karakter" yazar. Yıllar sonra anlatılan, direnenlerin hikâyeleri olacak. Bir karakteri olanların...

TARİH KÖTÜDÜR

Devlet erken uyandırırdı

Tırnaklarımızı kırkıp okula gönderirdi

Aklımız intizamlı çantalarımızda

Siyah önlük, ak urgan boynumuzda

Devlet kızıl bir hilaldi

Hastanelerde beyaz melekler

Kan alırdı bütün kan gruplarından

Bu kanla para basardı devlet

Canımız yandıkça uyurduk

Rüyalar kırmastın diye bu çarkı

Geceleri kapımızı çalar

Çürüklerimizi ayıklardı

Yoksullar öldükçe kaynardı

Katran kazanları, iğneli fiçılar

Kırmızı yanaklı gürbüz devlet

Bize sorular sorardı

Biz böyle büyüdük,

siz böyle büyüyörsünüz

Çocuklarınız böyle büyüyecekler

Öbür dünya da onların elinde

Bunu gösteriyor bize devlet

GEZİ: BİZİM EFSUNLU TOPRAĞIMIZ

Futbol tarihimizden bilirsiniz, eğer bir futbol takımı diğer futbol takımını bir türlü yenemiyorsa, allem edip kallem edip 90 dakika maçı önde götürüyor ama o son dakikada illaki golü yiyorsa; açıklama tektir, 'büyü var!'.

Bu aslında boş bir inançtan ibarettir; ama memleket bir elinde tavuk bir elinde bıçakla stadyumun 'efsunlu' noktalarını bulmaya çalışan yöneticiler görmüştür. Maçlardan önce direklerin başında Kur'an okutanından, soyunma odasına imam çağırana, mağlup takımın yöneticilerinin aklına binlerce yöntem gelmiş ve bini de denenmiştir. Bazen 'direkler' ya da 'rüzgânın azizliği' ne sığınlsa da orayı koruyan bir şey vardır. Tek amacı yenmek olan ve oraya 'oç almaya' gelenlerin asla anlayamayacağı bir şey...

Taksim, böyle büyüü bir stadyum ve biz de onun uzun süredir, namağlup ev sahibiyiz sanki. AKM'den karakol yapmak, Gezi Parkı'nı peyzaj mimarisinin gördüğü en gayri-insani formlarla insani diye yutturmaya çalışmak, yenemediği sahaya tavuk kanadı gömmek kadar beyhude bir çaba. Bu büyüü tesirsiz kılan, orası için belki de hayatlarının en önemli macına, "sokaklar devlete değil 'insanlara aittir'" diyerek çıkanların varlığıdır. Bu olgu, kolayından değil ama helalinden edinilmiş bir varlığa dönüştüğü için bir toplumsal miras niteliği kazanmıştır. Bizden sonraki nesillere devredeceğimiz en yüz akı kalemimiz olarak da berekemize yazılmıştır.

Şimdi garip, çirkin ve zalim bir pus olarak sokaklarımızın, mahallelerimizin ve meydanlarımızın üstünde kasklı bir heyula var.

Madencilere layık görülmeyen yüksek teknoloji ürünü maskeli adamlar tarafından, evimizden bakkala terlikle rahatlıkla gidilecek mesafede, vurulmak, Okmeydanı'nda, Hatay'da, Diyarbakır'da ya da Soma'da doğmuşluğumuzun fırtınada varmış. Öyle diyor haber bültenleri. Bültenleri gazetecilerin yazdığı zamanları hatırlamak için başka bir zamana değil, başka bir coğrafyaya gitmenin gerektiği bir ülkedeyiz.

Çünkü yenilmezliğimizin, efsunumuzun, büyüümüzün, alametifarikamızın son kullanma tarihi yok belki; ama vazgeçmeyişimizin ardında vazgeçmemek adına ödediğimiz bedellerin o uzun çetelesi var.

Artık, isim listelerinde ölü olup olmadığını anlamak için evladının adını arayan annelerle aramızdaki mesafe hiç olmadığı kadar kısa. Çünkü bundan bir yıl önce, büyük bir aile olarak, bir araya geldik. Hiç ayrılmayacak gibiydik hepimiz. Eskişehir'de yürüyenin adımlarının sesini tek tek işitecek kadar aynı yerdedik. Medeni'yi vurdukları gün sanki Kadıköy'ün ortasında bir çocuğu vurmuşlardı. Ali İsmail'in öldüğü gün Karadenizli genç bir kadın ağlıyordu Kızılay'ın tam orta yerinde. Güllüşünden başka hiçbir şeyini tanımadığı, ama aynı yürüyüşe, başka cümlelerle de olsa ortak olduğu birine dair bir yas tutuyordu.

Bizim büyük yenilmezliğimiz sürüyordu ve sürüyor. Haziran'ın o ilk güzel yarısında, Okmeydanı'nın çocukları Taksim Meydanı'na gelmişken, Gezi'nin merdivenlerinde aralarına sınıfsal setler örülmüş bir genç kadınla bir genç erkek, ilk kez dokunmuşlarken birbirlerinin ellerine, daha önce pek tanımadığımız bir duyguyla sözleşmiş olduk.

Ellerinde tavuk ve bıçak yerine cop ve kaskla, gaz ve bombayla, kurşun ve palayla gezenlerin karşısında, asla kuşları vurmayacak sapanların sahipleri olarak bir şeyi anımsadık. Bizi ayırmaya çalışan şeyin, bizi o barikatta birleştirdiğini. Belki biz de o sahası efsunlu takım gibiydik. Haftaya en kötü takımdan beş yiyecektik, en sevdiklerimizi üzecek, kendi aramızda kavgalar edecek, ayakkabısı daha güzel olana gizlice bir kıskançlık duyacak, hangimizin daha çok bayrağı var hesabı yapacak ok belki. Ama işte, o hafta başkaydı.

Amed'den New York'a kadar uzanan geniş bir hatta 'Şimdi İstanbul'da olmak vardı' söyleniyordu ve sanki tarihi yaslarla yazılmış bir hareketin zafer haftasındaydık. Üstelik ne önlük giymemiz gerekiyordu zaferi tatmak için ne sıralara girip tırnaklarımızı göstermemiz.

Üstelik pistik de. Toz ve dumandı etraf. Devletin 'olağanüstü çabalarıyla' kokutulmuş bir kamusal alanda, kendi hayalimizi yaşatmaya çalışıyor, ama inatla tırnak kontrolü yapmıyorduk birbirimize. Çünkü tırnak kontrolü, onların işiydi. Bizi yenmek için ellerinde olan her fırsatı kullananların, tahtadan çizik içindeki sıralarının içerisine çocukluklarımızı gömenlerin, yatakhanelerinde devlet hikâyeleriyle içimizdeki anadili bize yutturmaya çalışanların hiçbir yolundan gitmedik. Gezi böyle bir şeydi, bir ruh hâli. Peki kimdi Gezi'de olanlar?

Bazıları 5-10 çocuklu ailelerden geliyordu. Hayatlarında ilk özel hissettikleri an, o beyaz Renault'nun onları izlediği andı. Babalarının bile adlarını bilmediği ya da hatırlamakta güçlük çektiği çocuklardı onlar ve devlet 'öldürmek' için de olsa öğrenmişti adlarını. Tesadüfen kurtulanları İstanbul'un ve Ankara'nın büyük üniversitelerine gelmişlerdi, adına özgürlük dedikleri hasretin peşine düşüp. Bazılarıysa betonarme kentin emlakçıların, gündelikçilerin ve simitçilerin ayak izleriyle bezenmiş; her üç inşaatından birinin harcına işçi kanı katılan binalarında büyümüşlerdi. Ya bir kardeşleri vardı ya da hiç. Polisten kaçmak onların ata sporu değildi; polisle ilk tanışıklıkları muhtemelen ki ehliyet aldıkları ya da bilgisayarda oyun oynadıkları günlere dayanıyordu. Bu iki bambaşka sosyolojinin, bu iki bambaşka sokağın kesişim noktasının, bu ülkenin kalbinin attığı meydan olmasının hepimizin anlamamakta nedense direttiği bir anlamı vardı.

Gezi'yi bizden isteyenler burada asla gönül rahatlığıyla çimlere uzanamayacak olanlardı. Orayı bizden isteyenler oraya ne simit satmaya gelebilirlerdi ne sevgilileriyle el ele yürümeye. Hayatımızda ilk kez, o devlet dediğimiz canavarın bizi çam fideleri gibi bölüp bölüp doldurduğu kutulardan sızıp, aynı toprakta buluştuk. Toma'nın suyu değil ama döktüğümüz gözyaşı can suyumuz oldu.

O günden beri ne zaman Taksim'e çıksam ve Gezi Parkı'nın garip biçimde biçilmiş çimlerinde uzanmış genç çocuklar görsem, etraflarında da devletin küçük gölgeleri yoksa, yanlarına yanaşıp 'iyi misiniz?' diye sormak geliyor içimden. Yanındaki değil aksirdiğinde, kalp krizi geçirdiğinde, dayak yediğinde dönüp bakmayan, polisin sokak ortasında dövdüğü herkese 'kim bilir ne yaptı' yaftasını yapıştırmak dönüp gidenlerin ülkesinde değil çünkü. Tanımadığı biri yaralanmasın diye hayat boyu sırtında taşıyacağı bir yarayı almak adına siper olanların ülkesindeyiz artık.

Top benim oynatmıyorum diyenlerin, ellerinde bıçakla topumuzu kesmek, havamızı sınırlamak, sokağımızı daraltarak, ağacımızı kesmek isteyenlerin ülkesiyle aramıza kocaman bir barikat kurduk. Bir senedir herkese tek bir soru soruyoruz: "Barikatın hangi tarafındasınız?". Malum, top sizin ama saha bizim, tüfek sizin ama yürek bizim.



KÖMÜR

"Yaklaşık bir yıl süresince psikolojik tedavi görmemin ardından çalıştığım kurumda yer üstünde görevlendirildim. Ancak, yaşadığımız ıstıraplara karşın hiçbir zaman kurumdan beklediğimiz desteği alamadık. Faciadan dokuz yıl sonra istem dışı emekli edilerek kurum ile ilişliğimiz kesildi. Dünyanın en zor mesleğini yapan madenciler, umarım bir daha bizim yaşadıklarımızla karşılaşmazlar"

Kazma darbesi gibi okuyanın ciğerini oyan bu sözler, 3 Mart 1992'de Kozlu maden ocağında 263 işçinin hayatına mal olmuş grizu patlaması sonrasında sağ kurtulan bir işçiye ait ve Soma'dan kurtulanların başına geleceklerin habercisi gibi. Ölenler ölmüş, kalan sağlar ise yeniden madenin serinkanlı seri cinayetler işlemek üzere aptotta bekleyen kapkara dehlizlerinin, çukurlarının, tuzaklarının; her an insanın üzerine göcmeye aday kirşlerinin, duvarlarının; patlamak için uygun anı kollayan grizunun; velhasıl korksa da çekinse de madenciye büyük bir şehvede içine davet eden ölüm kokusunun ardı sıra sürüklenmişlerdi belli ki. Ekmeğin ne denli pahalı bir meta olabileceğini böylesine güçlü bir şekilde anlatan başka bir örnek zor bulursunuz. Bu yüzden sanırsınız ki, patlamadan sağ kurtulup, ikinci yaşam şansını kazanmış olan birisi olarak değil de önce madendeki rolünü ardından da yavaş yavaş işini kaybetmiş bir kişi konuşuyor. Bunun bir nedeni var elbette. Tütünü, pamuğu, pancarı yok edince, yoksul kaçınılmaz olarak madene yöneliyor. Onun için yaşamak değil temel mesele; işini, ekmeğini, evde bekleyen çocuklara verilecek minik harçlığı, bin bir emekle çıkarılıp sobanın içine atılan kömürün kaydattığı çorbayı yitirmemek daha önemli görünmekte. Sizin için her şeyden çok önemli olsa da hayatınızı korumak; madenciler, daha büyük çarkların dönebilmesi için gerekli enerjiyi üretenlerin ölümüne çevirdikleri çok daha acımasız küçük çarkların arasında sıkışıp ezilirken, yaşamı düşünmeyi unutmuşlar belli ki.

Denize atılmış cesetlerin cinayeti ispatlamak istercesine er ya da geç bir gün karaya vurması misali, patlama henüz çok yeniyken aceleyle madenin en dip köşelerine saklanmış gerçeğe de zamani gelince ışıkla buluşur elbet. Pek gürültü koparmasa bile bu kural Kozlu'da da aynen işledi. Türkiye Taş Kömürü İşletmeleri Genel Müdür Yardımcılığı görevine atanmasıyla birlikte, Kozlu'daki grizu patlamasıyla yakından ilgilenmeye başlayan Şerafettin Üstümkol, emekli olup olayın üzerinden tam 18 yıl geçtikten sonra bir kitap yazarak vicdanını temize çekti. Üstümkol'a göre meydana gelen patlama, herkesi inandırmaya çalıştıkları gibi tabii bir afet veya önlenemez bir kaza değil, müessesese yöneticilerinin fazla kömür çıkarmak için güvenlik önlemlerini ihmal etmesinin sonucu meydana gelmişti. Yani kapitalizmin 'daha fazla kar' dürtüsü, insan hayatını da hiçe sayarak devreye girmiş, 263 ömür, birkaç ton kömüre kurban edilmişti. Üstümkol, galerilerin tabanında yoğun bir şekilde biriken kömür tozunun temizlenmediği için patlamaya hazır barut gibi beklediğini söylüyor ve şöyle devam ediyordu: "Sadece bir tutuşturucu gerekiyordu, onu da grizu patlaması yapmıştır. Yangını hapsetmeye yarayan barajlar da yapılmamıştır. Bu nedenle yangınların kontrolü imkânsız hale gelmiştir. Ayrıca ocağa su basılmasına başlandığı zaman, bunu söylemesi çok zor ama ocağa hâlâ kurtarılmayı bekleyen canlı insanlar olduğunu sanıyorum.

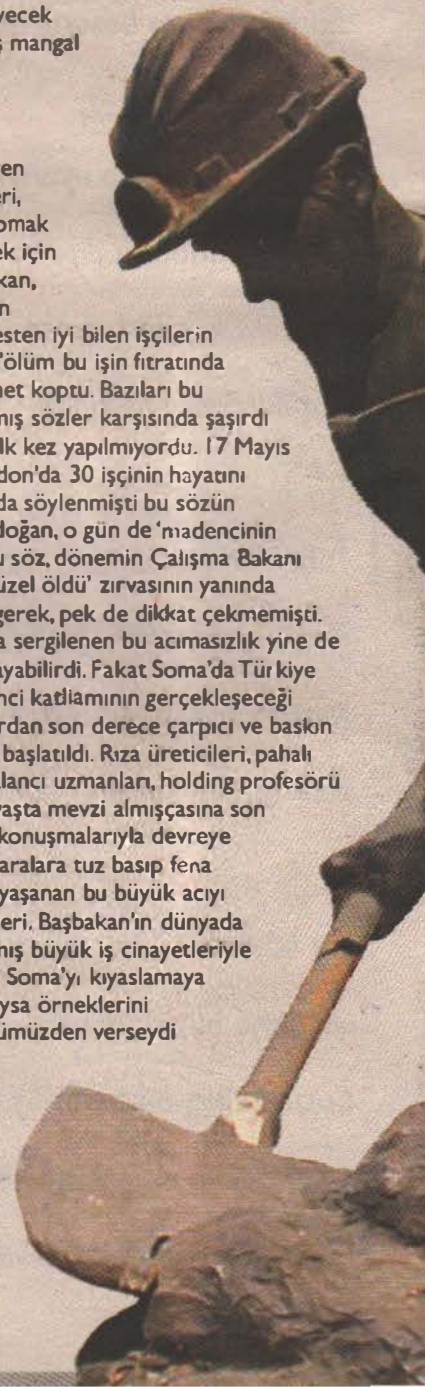
Kısacası bu facianın oluşumunda ve kurtarma faaliyetleri'nin yürütülmesinde ocak idaresinin kusurlu olduğunu düşünüyorum."

Yani alınması gereken basit önlemlerden kaçınılarak patlamaya davetiye çıkarılmakla yetinilmemiş, patlama sonrasında galerilere su basıldığı için Kozlu, mahsur kalan işçilere mezar olmuştu. Ölen işçilerin cenazeleri madene su basıldıktan günler sonra toplu halde çıkarılmış, dahası iki işçinin cesedine tam beş yıl sonra ulaşılabilmişti. Bunları yazmak ya da okumak hiç kuşku yok ki, yaşamaktan çok daha kolay. Ama yine de bir kez olsun hayalini kurmayı deneyelim isterseniz. Yerin yüzlerce metre altındayız ve meydana gelen padama sonrasında kömür yığınlarının arasında sıkışmış, nereden geldiğini anlamadığımız büyük bir ısıya dayanmaya çalışırken, bir yerlerden ciğerlerimizi besleyen hava akımını kesip, bir damla oksijen kaynağını da küllü sularla kapamışlar. O an, yeryüzünün yer altına yaptığı en büyük kötülüklerden birine tanık olmuşuz belki ama ne gam? Son nefesimizi verdiğimiz için bunu anlatamıyoruz bile. Oldu mu? Olamadı tabii ki. Yani biz yer üstü insanları, arşın yedi kat dibinde doğaya karşı sürdürülen bu büyük savaşa dair hayal dahi üretemezken; madenci, ekmeğini her defasında değil aslanın, ölümün ağzından almayı başaran kişilere denilmektedir belli ki.

Kozlu katliamının ardından tıpkı Soma katliamı sonrasında olduğu gibi insan hayatına dair çok şey tartışıldı. Türkiye'deki madencilik, dünyadaki örneklerle kıyaslandı, ne kadar ilkel koşullarda üretim yaptığımız, yeni bir Amerika keşfetmenin heyecanıyla saptandı. İş güvenliği konusunda yasaların yeterli olmadığı iddiası ortalığı kasıp kavurdu mesela. Evet, sıkı bir biçimde denetlenerek bir daha insanları madenlere kurban edilmemeliydi. Ama tam da tahmin ettiğiniz gibi, konuşulanların tümü lafta kaldı. Hatta Türkiye, 1995'te çıkan Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) 'Madenlerde Güvenlik ve Sağlık Sözleşmesi'ni imzalamadığı gibi mevcut iş güvenliği yasasına o aralar değen sihirli bir değnek, 'iş güvenliğini geliştiren teknolojinin koşullarına uydurma' zorunluluğunu yasadan çıkarttı ve madenciye tam da Başbakan'ın örneğini verdiği 18. yüzyıl koşullarına mahkûm etti. O yüzden kim ne derse desin Soma katliamı bazı tesadüflerin bileşimiyle oluşan bir kaza olarak zuhur etmedi. Aksine, madenlerde handiyse yüz yıldır meydana gelen patlama, göçük ve nihayetinde ölüm olaylarının toplamından pratik anlamda gerçek bir ders çıkarmamış olan insanın katlanması zorunlu bir sonuç olarak kendini dayattı. Çünkü madencilik, doğanın dengesini bozma işidir ve madenci, bunun karşılığında mutlaka bedeli can olan yüksek bir fatura çıkacağına farkında olmalı, tedbirini almalıdır. Çünkü hamasi nutuklarda özelleştirme politikaclarına, taşeronlaştırmaya ne övgüler yağdırılırsa yağdırılsın, kömürün ton maliyetini 120 dolardan 23 dolara düşüren patron, elde ettiği devasa kârın neredeyse tamamının, iş güvenliği tedbirlerini ihmal etmekle doğrudan ilgili olduğunu çok iyi bilir. Çünkü Kozlu'daki ölüm rekoruna, 7 Mart 1983'te 103 işçinin grizu patlaması sonucu can verdiği Zonguldak Armutçuk ve 7 Şubat 1990'da Amasya Yeni Çeltik'te üç işçinin yanarak, 65 işçinin de göçük altında kalarak yaşamını yitirdiği katliamlardan geçilerek ulaşılmıştı. Tıpkı Kozlu'nun ölüm rekorunu kıran Soma'ya, 26 Mart 1995'te Yığılca'da Soma'nın ilçesindeki

maden ocağında 38; 22 Kasım 2003'te Karaman'ın Ermenek ilçesindeki maden ocağında 10; 8 Eylül 2004'te Kastamonu'nun Küre ilçesinde bulunan yer altı bakır ocağında 19; 10 Aralık 2009'da Bursa'nın Mustafakemalpaşa ilçesindeki maden ocağında 19, 23 Şubat 2010'da Balıkesir'in Dursunbey ilçesine bağlı Odaköy'de 17; 17 Mayıs 2010'da Zonguldak'ta, Karadon Taşkömürü İşletme Müessesesi'nin işlettiği kömür madeninde 30; 7 Temmuz 2010'da Edirne'nin Keşan ilçesine bağlı Küçükdoğanca köyündeki madende 3, 8 Ocak 2013'te Zonguldak'ın Kozlu ilçesinde 8 işçinin grizu patlaması, göçük ya da yangın gibi nedenlerle hasıl olan katliamlardan geçilerek varılması gibi... Soma'dan önceki katliamın adresi Kozlu'yu ve zaten yirmi bir yıl önce büyük bir katliamla sarsılmıştı. Sadece bu olay bile tek başına, eğer köklü bir değişikliğe gidilmezse, hayatın nasıl cehennemi bir fasit daireye dönüşebileceğini hepimize acı bir deneyimle öğretmiş olmalıydı. Madenciler, dünyanın herhangi bir madeninde meydana gelen patlamayı doğrudan beyinde hissetmesine rağmen her sabah evinden aldığı helallikle ölüm kuyusunun kapısına yürüyecek cesareti kimliğine kazımış mangal yürekli kişilerdir belli ki.

Yüz yıllardan bu yana madenlerde sonu gelmeyen patlama, göçük ve ölümleri, Soma'da 'durum izahı' yapmak ve 'her şey normal' demek için kullanmaya çalışan Başbakan, daha fazla üretim ısrarının kurbanı olduklarını herkesten iyi bilen işçilerin gözünün içine baka baka 'ölüm bu işin fitratında var' deyince kızılca kıyamet koptu. Bazıları bu insanlıktan nasibini alması sözleri karşısında şaşırды belki ama aslında bu gaf ilk kez yapılmıyordu. 17 Mayıs 2010'da Zonguldak Karadon'da 30 işçinin hayatını kaybetmesinin ardından da söylenmişti bu sözün benzeri. Recep Tayyip Erdoğan, o gün de 'madencinin kaderi' deyivermişti ki bu söz, dönemin Çalışma Bakanı Ömer Çelik'in 'ölenler güzel öldü' zırvasının yanında gölgede kaldığı için olsa gerek, pek de dikkat çekmemişti. Soma katliamı sonrasında sergilenen bu acımasızlık yine de bu kadar infial uyandırmayabilirdi. Fakat Soma'da Türkiye tarihinin en büyük madenci katliamının gerçekleşeceği anlaşılır anlaşılmaz iktidardan son derece çarpıcı ve baslon bir algı yönetimi faaliyeti başlatıldı. Rıza üreticileri, pahalı danışman şirketlerinin yalancı uzmanları, holding profesörü 'spin doktor'lar sanki savaşta mevzi almışçasına son derece sıkıcı ve bıktırıcı konuşmalarıyla devreye girdiler ve durmaksızın yaralara tuz basıp fena halde can yaktılar. Önce yaşanan bu büyük acıyı normalleştirmektir hedefleri. Başbakan'ın dünyada 18 ve 19. yüzyılda yaşanmış büyük iş cinayetleriyle 21. yüzyıl Türkiye'sindeki Soma'yı kıyaslamaya çalışması bu yüzden. Oysa örneklerini olması gerektiği gibi günümüzden verseydi eğer, Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı'nın verilerini kaynak gösterecek ve muhtemelen şöyle demek zorunda kalacaktı: 2000 - 2010 yılları arasındaki verileri baz alırsak, yüz milyon tonluk üretim süreci Çin'de 200 kişinin



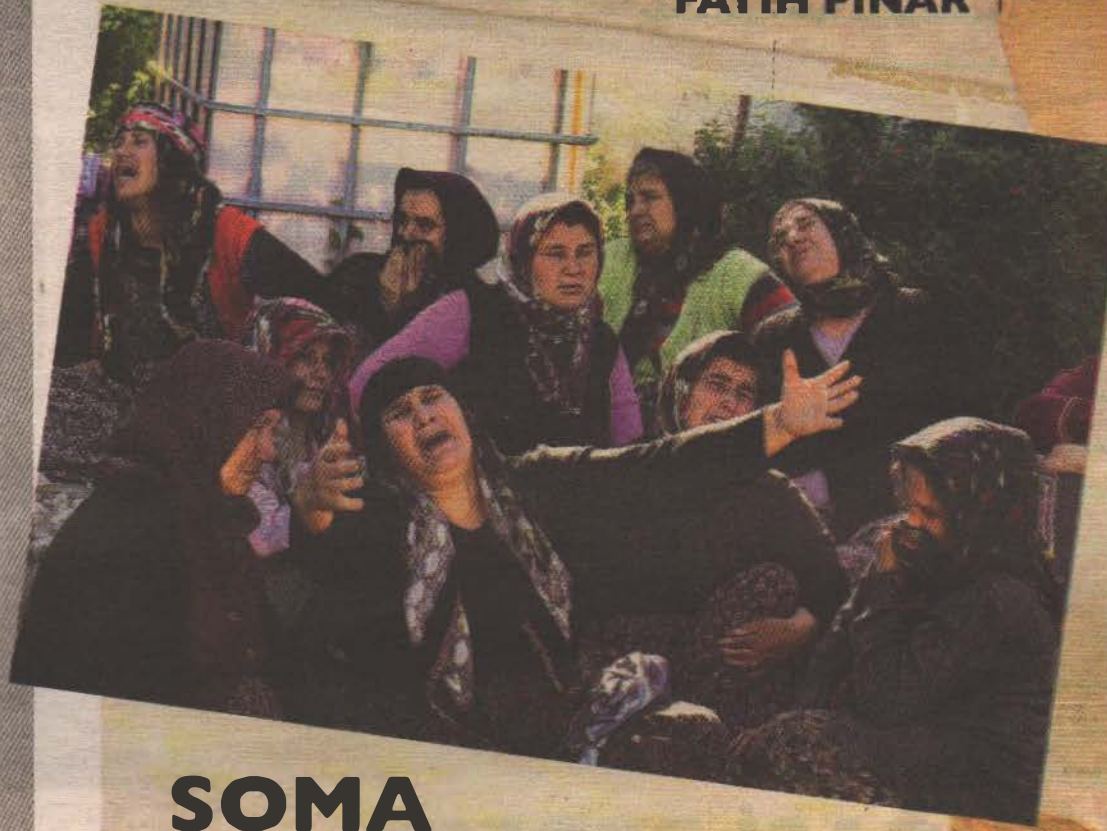
yaşamına mal oluyor. Aynı koşullarda ABD'de sadece 6 işçi yaşamını kaybediyor. Ama maalesef Türkiye'de koşullarımız o kadar ilkel ki, 100 milyon ton üretim başına 700 kişi kaybediyoruz. Yani fitrat Türkiye'de biraz farklı işliyor: Çin'in üç buçuk, ABD'nin yüz katı daha ölümlü...

İki yüzyıl öncesine dayanan bilgilerle kimseyi ikna edemeyen Başbakan fena sinirlendi ve bu kez resmi rakamlarla söylesek bile 301 canını toprağa gömmüş olan Soma'ya tuttuğu yası zehir etti. Sanki yakınları gazdan boğularak ölmemiş gibi, feryat edenlerin sesini biber gazıyla bastırmayı denedi. O da olmadı, Soma sokaklarında sıkıyönetim ilan edip ortalıklara saldıran dev polis ordusunun marifetiyle, önüne gelen herkesi coplattı, yerlerde sürükledi, avukatlarını gözaltına alıp, gazetecileri dövdürdü. Başbakanın takım elbiseli omuz gülü müşaviri, bir madenci yakınına öyle tekmeler savurdu ki, incinen ayağı yüzünden doktordan yedi günlük rapor almak zorunda kaldı. Başbakan'ın ise önüne çıkanlara 'yuh çeken tokadı yer' şiarıyla dayak atması nedeniyle eli şişmişse de, doktor raporu aldığı yönünde bir açıklama yapılmadı. Fakat Başbakan'ı kendisini istifaya çağıran haykırıları duydukça bu denli öfkelenen, kazık yemişlik duygusundan başka bir şey değildi. Soma halkını 'nankör' belledi çünkü mutemedi gibi faaliyet yürüten Soma Holding, ekmeğini madenden çıkarmak için yapılan başvurulara AKP'ye üye olma şartı getirmişti nicedir. Ve Başbakan, kendisini protesto edenlerin yine kendi partisinin üyeleri olmasını hazmedemeyecek ve bu nedenle bir padişah edasıyla tebaasını cezalandırır gibi Somalılara günlerce eziyet edecekti. Ne yapılırsa yapılsın acı çok büyüktü ve insanlar yeterince susturulamıyordu bir türlü. AKP'ye oy vermeye zorlanan, bir de üstüne "Madende meydana gelebilecek bir kaza durumunda 500 işçiyi 20 gün barındırabilecek yaşam odaları yaptırıldı" diyen patronun yalanlarına hepimizden çok daha önce tanık olan işçiler infial halindeydiler. Somali bir kadının "Vura vura bizi büküler, eğildikçe eğildik" diye yakınması boşuna değildi yani. Velhasıl Soma'da madenci, bıçak kemiğe dayandığında değil, tamamen parçalandığında 'ruhumu asla' diyerek o pek güçlü itirazını yaptı yapmasına da, bunun için ödediği bedel çok ağır olmuştu belli ki.

Tekmelerin, yumrukların acısı, itirazı boğan biber gazının etkisi geçecek kısa sürede. Ölüm acıları da hafifleyip, ağıtlar da susacak elbet. Kömürün içine gerçekten bunca ömür sığıyorsa eğer, Soma'da ve diğer maden kentlerinde hayat kendi rutinine dönmeye ve artık hiçbir şey gerçekten eskisi gibi olmasın. 1992'de Kozlu maden katliamından sağ kurtulan işçinin dileğinin gerçekleşmesi için sistemin kökten değişmesi gerektiğini, ölümlerimiz de anlatmayı başaramıyorsa kim anlatacak peki? Çünkü öyle kentler, öyle ilçeler var ki, kuşaklar boyu kapkara kömür tozuna belenmiş ekmekle doyuyor herkes. Kozlu öyle mesela; Karadon, Aşkale, Yeni Çelteç, Soma... Madenciler ata mesleğini icra etmekteler handiyse asırlardır ve kimilerinin aile lügatından bilmem kaç kuşaktan beridir eceliyle ölüm kavramı silinmiş. 1941'den bu yana madenlerdeki patlama ve göçüklerden ötürü ölenlerin sayısı 3 bini aştı ki, bu bilançonun içine Varlık Vergisi'ni ödeyemediği gerekçesiyle 1940 - 47 yılları arasında nesilleri tüketilmek için Zonguldak maden ocaklarına sürülüp 'zorunlu çalışma' sırasında katledilmiş gayrimüslimler dâhil değil. Ama artık bu acının sonsuz bir kader ya da 'madencilikğin fitratı' olmadığını göstermenin, bu kapkara yalanların arkasına gizlenen ölüm gerçeğiyle hesaplaşmanın zamanı geldi de geçiyor. Kabul: işverene karşı hükümetten umut beklediniz ama o, sizin içinde öldüğünüz madeni teknoloji harikası diyerek yere göğe sığdıramadı. Maaşlarını patrondan alıp, madene hiç inmeden sizin ne kadar emniyette olduğunuzu rapor ettikleri için iş güvenliği uzmanlarına zaten hiç güvenmemişsiniz.

Sendikaya baktınız, 12 Eylül'den beri otorite karşısında o denli iğdiş olmuştu ki, icazet almadan ağzını bıçak açmadı. Tanrı ise nedense madenin dip bir köşesinde unuttu her defasında sizi ve o halde hiç mi umut kalmadı?

Mademki Başbakan, 1800'lü yıllardan örnekler verip madenci ölümlerini kadere bağladı ve sadece 'isyan değil dua' için koca bir imam ordusunu peşine takarak umutsuzluğu perçinlemeye çalıştı; o halde siz de ona Emile Zola'nın 1860'lı yılların madenlerini anlattığı Germinal adlı romanından, ölümlere rağmen umudun yükselebileceğini şu cümlelerle anımsatabilirsiniz: Bu kadar zavallı insanı öldürmek burjuvalara şans getirmeyecek. Bir gün mutlaka cezalarını görecekler. Ve eğer Tanrı yoksa bile, patronlardan intikam almamız için yeni bir Tanrı doğacak...



SOMA

Veysel Arkan. 27 yaşındaydı. Evliydi. 3 yaşında bir oğlu ve 8 kardeşi vardı. 5 yıldır kömür madeninde çalışıyordu. Çalıştığı maden, mezarı oldu. İş cinayetinde hayatını kaybetti.

Burası ateşin düştüğü yer. Herkesin ağıdını kuşanıp geldiği, çığlıkların bilendiği ölüm ocağı. Veysel'in annesinin saatlerdir 'Yavrumu versenize' diye çığlık attığı yer. Bu fotoğraf o çığlığın fotoğrafıdır. Bir annenin, canından var ettiği evladının cansız bedenine haykırışının fotoğrafıdır.

Toprak damlı, iki odalı köy evinin avlusunda duruyor Veysel'in cenazesi. Mezarlığa gideceği öğle namazı saatini bekliyor. Annesinin sesi kendi ağıdında boğuluyor. Karısı her fırsatta kendini tekrar tabutun üzerine atıyor. Babası, kardeşleri, oğlu... Olacak şey değil Veysel'in bunca insanı böyle bırakıp gitmesi. Bu acı, bu evden asla çıkmayacak. Bu acının vebali, ebediyen bu katliamın sorumlularının ümüğüne çökecek.

Epey zamandır bir ölüm ülkesi olduk. Yaşadığımız ülkeyi yöneten kurum, kendi vatandaşlarını öldürüyor. Öldürmekle övünüyor. Ölmelerinde bir sakınca olmadığını ilan ediyor. İtiraz eden terörist, iş cinayetinde ölen şehit oluyor. Her şey organize suç şebekesinin tanımına uyuyor: Yolsuzluk, rüşvet ve rant amacıyla kurulmuş, lideri ve silahlı gücü bulunan hiyerarşik bir suç örgütü!

Veysel Arkan'ın ölümünü nasıl anlatabileceğimi düşünürken Uğur Kurt'un ölüm haberi geldi. Üzgünüm, bugün buradan bir fotoğrafaltı hikâyesi çıkmaz...



1993 senesinde kurulan Zuğaşi Berepe -Türkçe adıyla Denizin Çocukları- müzik grubunun o yıllarını ve KÂZİM KOYUNCU'yu, grubun kurucularından MEHMEDALİ BARIŞ BEŞLİ anlattı.

Fotoğraf: Mehmedali Barış Beşli arşivi

ZUĞAŞI BEREPE

Biz, 80 kuşağının çocukları ya da devrimcileri değildik ama o dönemi kısmen de olsa görmüş, çocukça da olsa anlamıştık. 90'lı yılların ortalarına doğru gördük ki, dünyanın durumu hiç de iç açıcı değil; devrim falan olmayacak, bizim aşımızdan büyük bir yıkım dönemiydi politik olarak. Çünkü çocuk yaşlarımızdaki ideallerimizin birdenbire yok olmak üzere olduğunu gördük. Kişisel hayatlarımız da aynı zamanda yıkımlarla birlikte devam ediyordu.

Kâzım'la tesadüfen tanıştık. Çağdaş Sanat Atölyesi adlı bir tiyatro grubunun oyunlarında gitar çalıyordu. "Bak, bu da Laz" deyip tanıştırdılar. Kâzım uzun saçlı ve küpeliydi. Acaba bir grup kurabilir miyiz diye düşünmeye başladım. Sonra Beyazıt Meydanı'nda tekrar karşılaştık. Memlekete telefon açacaktı, jetona ihtiyacı vardı. Benim fazladan jetonum vardı üzerimde, ona verdim.

Aynı üniversitede de olmanın avantajıyla arkadaş olduk. Sonra bir gün öğrenci kültür merkezindeki gösterimize geldi. Orada otururken "Lazca sözlü müzik yapmamız lazım, ne dersin" diye sordum, kabul etti. Böylece biz, Lazca müzik yapan bir grup kurmaya karar verdik. Kâzım gitar çalıyor, ben de şarkı söylüyordum. Yılmaz diye bir arkadaşımız vardı, davulla uğraşıyordu. Yılmaz'ın tanıştığı diğer arkadaş da klavyeye geçti. Kadıköy'de, Kalkedon diye bir yerde çalmaya başladık. Hatta Va Mişkunan'ın sözleri de prova esnasında ortaya çıkmıştı. Sonra, Pazar Festivali'ne kendimizi davet ettirdik zorla ama cebimizde yol paramız yoktu. Bir şekilde, abilerimizin de yardımıyla otobüse atlayıp gittik. Kamil Aksoylu vermişti yol paramızı. Bu arada grubun adı daha Zuğaşi Berepe değildi. Gidiyoruz ama uzun saçlı, küpeli tipleriz. Orada ne olacak, nasıl karşılanacağız diye düşünüyoruz. Sahneye çıktık, çaldık söyledik. Baktık ki insanlar çok heyecanlıydı.

Biz
Zuğaşi Berepe.
Lazcanın
yok oluşuna karşı
ve daha
birçok şeyin
yok oluşuna karşı,
müzik yapıyoruz.

Lazca bir şeyler duyuyorlar ve duydukları şey bildikleri türkülerle benzemiyor. O konserden Zuğaşi Berepe olarak döndük İstanbul'a. Bu ilk sahne deneyimi bizim için teşvik edici oldu. Anladık ki doğru bir şey yapıyoruz. Zuğaşi Berepe'nin yolculuğu böyle başladı. Kemik kadro olarak; Mevlân Kalaç, ben ve Kâzım en uzun süre grupta kalan arkadaşlar olduk.

Çok güzel mektuplar alıyorduk

dinleyicilerden. İnsanlar bizim adreslerimizi bilmedikleri için yapımcıımıza gönderiyorlardı.

Yaptığımız işin gerçekten doğru olduğunu tasdik eden mektuplardı onlar. Konserlere ciddi bir ilgi vardı, özellikle üniversitelerde. Konser bitip sahneden indiğimiz zaman insanlarla sohbet etmek istiyorduk çünkü geri dönüş almamız gerekiyordu.

1995 ODTÜ konseri bizim için önemlidir. Muhafız öğrenciler organize etmişti. Sahnenin arkasında devrim yazıyordu ve biz coşku doluyduk. Hiç yapmadığımız bir şey yapmıştık orada. Kâzım "Yaşasın Anarşi!" diye bağırıyordu konser esnasında. O, grubun anarşist kanadını temsil ediyordu. Ben de grubun sosyalist kanadını temsil ettiğim için "Yaşasın Sosyalizm!" diye bağırıyordum.

Bir yol açtık ve bugün o yoldan

kısmen de olsa gidenler var. Zaten amaçlarımızın arasında bu da vardı; bizden sonraki kuşakların Lazca müzik yapmasını sağlamak, onlara bu işin yapılabilirliğini göstermek. Lazca utanılacak bir şey değil. Ama bugün için şöyle bir problem var. Çok az yeni Lazca beste yapılıyor. Zuğaşi Berepe'nin çizgisi politiktir. Bu politik çizgide başka grup artık yok.

Bizim müzik yapmamız

aynı zamanda kendi kişisel ölümlerimize karşı da bir direnişti. Ölümlerimiz, grup içerisinde sıkça konuşulmuş şeyler arasındaydı. Garipdir... Kâzım'ı bu kadar erken

aynı zamanda kendi kişisel ölümlerimize karşı da bir direnişti. Ölümlerimiz, grup içerisinde sıkça konuşulmuş şeyler arasındaydı. Garipdir... Kâzım'ı bu kadar erken

- Geçmiş anneler gününüz kutlu olsun. Senin de Ayşen Zamanpur.

- Kader kaçınılmazdır. Kaderinizi seviniz.

YAŞAMAK MESELESİ

Işıklar sönüyor teker teker ey

Kalemin pişman tarafıyla yazıyorum

Bir ömür dedikleri şeyin içinde yaşamak

Yani yaşamak demek ki

Taşı kaldırırsın altında ömür

Taşı indirirsin altında ölüm

Sesler duyuluyor yeniden ey

Sokaklarım kömür lekesi

Yâni bir belâdır ki ölmek

Ölmekler kere satsan satılmaz

Yâni diyorum öyle bir tokattır ki

kardeşini gömmek

Dünyanın başkanı olsan

öyle tokat atılmaz

Sonra kelimelerle anlatmak diyorum

Bir ülkenin toprak altında kalan neşesi

Kalemin küskün tarafıyla yazmak

İşte yine bu yaşamak meselesi

Bir matem alır beni dağlardan denize ey

Karanlığı duymak

çaresiz bir annenin sesinde

Üstelik karanlıklar da aydınlık sayılmış

hazret i devlet nezrinde

Gör şu hâlimizi Nôzım

Avukatlarımıza avukat lâzım

Kalemin umutlu tarafıyla yazıyorum ey

Öyle bir gün doğar ki yakın

Öyle bir günde oğlunun adını

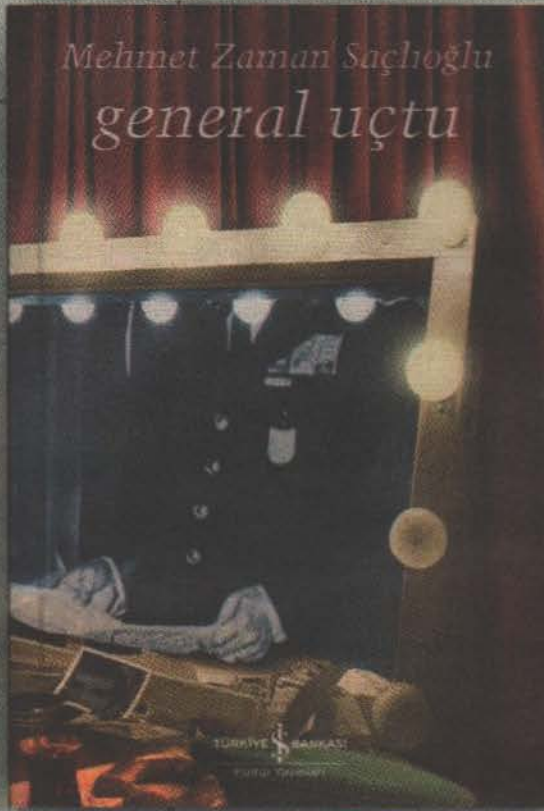
Deniz koyanların

Kaderin namlusu yüzüne PUŞT diye havlayacak

bizi soyanların

- Huzur dolu bir Haziran dilerim.

USTA ÖYKÜCÜ
MEHMET ZAMAN
SAÇLIOĞLU
İLK ROMANINDA
ZOR ZAMANLARI
ANLATIYOR.



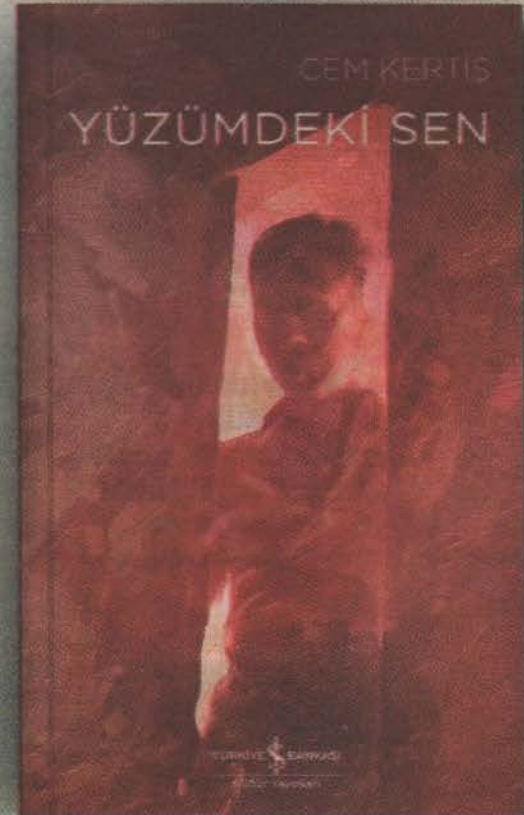
Gençlik oğlu elinden alınan bir babanın yıllarca beklediği adaleti hukuk sistemi sağlayamazsa ve bir gün oğlunu öldüren kişi o babanın eline düşerse ne olur?

İn titkam duygusunun karşısında insani değerlerin gücü nedir? Ya bu intikam duygusu bir başka büyük acıyı doğurursa, videden kendini nasıl cezalandırır?..

Mehmet Zaman Saçlıoğlu, *General Uçtu*'da Köy Enstitüsü bir öğretmenin ve ailesinin askeri darbeye aldıkları yaraları, yaşamı kutsal bilen insanların bile titkam duygularıyla nasıl değişebileceklerini, rastlantılarla, oyunlu, tuzlu, dincelik bir anlatımla ve 1970'li yıllara geri dönüşlerle ele alıyor.

General Uçtu
Mehmet Zaman Saçlıoğlu
264 sayfa, 14 TL

CEM KERTİŞ'İN
İLK ROMANI
İŞ KÜLTÜR
YAYINLARI'NDA.



Genç bir felsefe öğretmeni olan Sinan akıl hastanesinden taburcu edilir. Onu akıl hastanesine sürükleyen olayları unutmak ve kendine yeni bir yüz yaratmak için yapmasını inşa etmeye koyulur. Kentin sokaklarında, meydanlarında, bahçelerinde zamanla bir arayış dönüşen bu yolculuğa rüyalar, saplantılar, ortaklıklar, hayaller de eşlik eder. Peki, bu genç adamı acıya mahkûm eden nedir? Kayıp bir çocuk mu? Viyadığı çocukluğu mu? Kimsesiz bir an mı?

"Ustaca yazılmış bir roman. Sanatının çili bir benzeriyle, çok az çizgi kullanarak insan ruhunun derinliklerini anlatması gibi Cem Kertiş de kelimeleri yerli yerinde kullanarak karakterlerin derinleşmesine ulaşabilmiş. Özellikle de kurgusuyla, oldukça güçlü bir roman yazmış." Feriye Beşirli

Yüzümdeki Sen
Cem Kertiş
188 sayfa, 12 TL



NE KOKUYORUZ BÖYLE?

Ne tuhaf, nasıl gecelerden geçip
aslında bir sabahlara uyanmamız.
Duvarlarımız başka başkayken hepimizin
tavanlarının birbirine benzemesi böyle.
Yüzüne ilk suyu çarptığı an herkesin
ayılması.

Kiminki uçlardan sararmış, bir
hikâyeyle çatlağı büyümüştür belki
seneler içinde, bazısının
çerçevesi altınla sudan
çıkarılmış, ama işte
nasıl bir insanın, onu
gösteren aynalar da
birbirini andırıyor.
Tarakda saçımıza
bir çizgi çekiyoruz,
yanaşp sol yanağımızı
şışırıyoruz. Hayatta
nasıl insan olursak
olalım, aynalar
sivilcelerimizi sıkarken
görüyor bizi.

**Yağa kırılmış
bütün
yumurtaların sarısı
ekmek değdiğinde
aynı biçimde
yayılıyor sahana.**

Zeytin mesela, ekmek mesela.
Birinde yanına kaç çeşit kahvaltılık daha
serpilmiş ama çekirdek illa ki çıkıyor. Kimi
çatalına narince; kimi sağ avcunu kısıtırıp
da ortasına, sonra altından zar atar
gibi bırakıyor tabağına. Ayda bir milyon
dolar kazananın da, bin liraya sekiz kişi
geçindirenin de elinde ekmek var şu an;
yağa kırılmış bütün yumurtaların sarısı
ekmek değdiğinde aynı biçimde yayılıyor
sahana. Biri duymaya menzül etmiyor,
belki birinin duyacak mecali yok; akşayalar,
ihlamurtar, rıftar şokeğin çamuruna,
kaldırımın taşına aldirmeden herkese aynı
kokuyor.

Hiç bekler misin? Kırk altı dakika sonra
oturacağı masada yüzlerce kişinin canını
pazarlık eden bir dosya kağıdına imza
atacak mesela. Evden çıkmadan dokuz
yaşındaki kızını saçından öpüyor, 'Annemin
tansiyonu dün yine çıktı, akşam bir ona
gidelim mi?' diyor karısına, ne bileyim
muhabbet kuşunun yemini hatırlatıyor.
İnsan gibi çıkıyor evden; evden çıkarken
insan gibi görünüyor.

Hepimizin vücudunun
yüzde 70'i su,
böbreklerimiz süzüşü,
gözlerimizi kurpışımız,
şeytan umaklarımız,
canımız yandığında
'Ahhh' diye bağırışımız,
sıkıttıdan oflayışımız aynı.
Diyor ki "Herkes üçer
saat fazladan çalışacak,
başka yolu yok". Üzerinde
Çince, diyelim daha fazla

Kuleler'e uçaklarla girişimemiş, Milli Görüş
gömleği çıkarılmamış, Marmara Depremi
yaşanmamış bir tarihte üretildiği yazıyor.
Maksimum beş yılı ekle, son kullanma
tarihi üzerinden neredeyse yirmi sene
geçmiş maskeyi "Verin bunları taksinlar"
diyor. Arada karısı arayıp Amerika'da
okuyan oğlunun dersleri Allah'ın izniyle
verdiğini, dönem sonunda nihayet
geleceğini müjdeliyor,
gülüşüyorlar. "Bunları
taksinlar, kurartarsa
da maaşlarından
keseceksiniz" diyor
cebini kapattıktan
sonra. Virgülden
devam ediyor.

Vücudun neresinden
girişiyor o zehir önce,
maya neyle temas
edince bozuluyor? Kaç
yaşındaydın hatırlıyor
musun? Diyorlar ki "Efendim
ısıyor burası gitgide. Ocağın bir
ucu yanıyor". Evden birer ikiyeş şişe fazla
suyla geliyor işçiler, yorgunluğa ilave,
ayaklarının altları su topluyor. Yangın
kendini gizlememiş. "Devam" diyor.

Birileri "Devam" dediğini duyuyor,
birileri "Devam" dediğini biliyor, birileri o
gün "Devam" dediğini gizlemeye şimdiden
hazırlanıyor. Yalan kendini gizlemiş. Devam
ederek kazanıyorlar.

İşte bunların hepsi evlerden İnsan gibi
çıkıyorlar belki, sevenleri "Ne iyi insan"
diye biliyor onları. Balıkenin ucuzundan
dağın, iskeletini daha az demirle çıkın,
amirjet hatlarını düz ırgandan yapın,
yemek on beş dakikada yensin, ayaletme
üç dakikada kalarının yemiyemesinden
kesilsin, labında 'kızdır' diye kestirilir
atılsın, onun suçuydu' densin, aileye
açıkken biraz para verilsin, Türkiye
Cumhuriyeti'nin mahkemeleri lüzumsuz
yere meşgul edilmesin, beş yılda değil üç
yılıda bitsin, beş ton değil yedi
ton üretilsin, yedi ton değil
beş ton harcansın...

Ne iyilik ne kötülük
dediğimizin mikroskoptan
bir görünüşü var. Kolay
olurdu öyle denetlemesi.
Bu kokan metan mı?
Aklımızı yitirecek gibi
oluyoruz insandan tiksintiyle.
Karbonmonoksit mi, ne?

Ne kokuyor böyle?

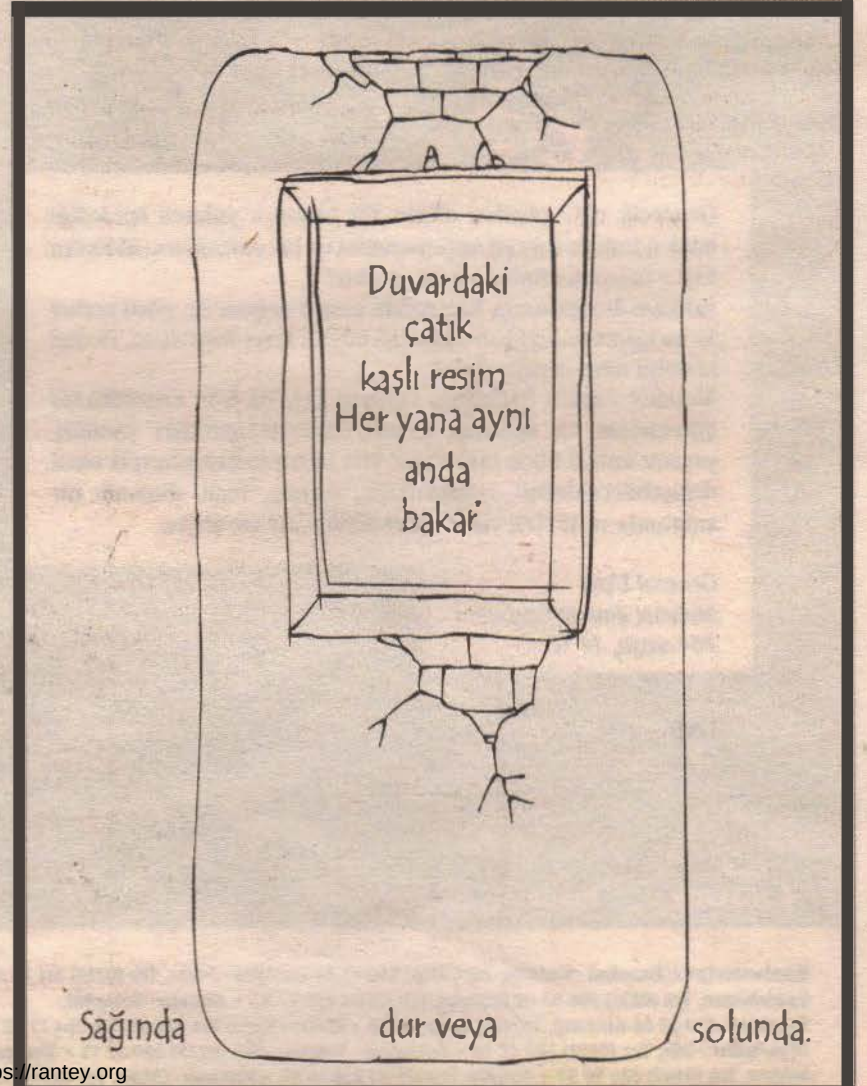


**ÖLÜM BU,
FUKARA ÖLÜMÜ
GELDİM, GELİYORUM DEMEZ.
YA BİR KUŞLUK VAKTİ,
YA AKŞAM ÜSTÜ,
YA DA ŞEHİR,
MAHMURLUKTA,**



OLMUŞ OLACAK.

Ahmed Arif'in "VAY KURBAN" şiirinden



Savaştepe'nin evler arasında avlu gibi kalmış meydanından 34 cenaze kalktı. Cenazelerin bir kısmının, yetişmedi diye başka başka yerlerde kılındı namazları. 301 insana mezar madenden sağ çıkan Zafer'in artık derdini anlatacağı kimsesi yok.

İthaf: Müşterilerinden polisine, mühendisinden dayıbaşına her tuttuğu koltuğa mabad-ı şahanesi'ni mühürleyenlere...

BİR DAYIBAŞI

Bazı insanların hikâyesini yazmaya değmez. Yazmak gerekirse de noktası virgülüyle yüzüstü bırakmalı kâğıda.

"Vazife uğruna sakınmam gözümü budaktan*" diyen Zafer'in hikâyesi de öyle. Kendi anlatıyor:

"Ben üç asgari ücret kadar para kazanıyordum madende. 2006'da girdim. 9 yıldır çalışıyorum. 4 saat ya uyur ya uyumazdım, her gün 1,5 saat yoldan çıkıp giderdim. Resmîyetle 7,5 saat çalışırdık ama aslında gidiş geliş, yokuş aşağı in çık derken 12 saati bulurdu mesai. Maden işi güzeldir. Burada hiçbir işte yaptırılmayacağın sigortayı orada yaptırırsın. Güzelce çalışan bin 500 lira alır. 20 gün çalıştın, 900 lira. O parayla evini yaparsın, düzenini kurarsın..."

İşçiler sınıf sınıf ayrılır. 1. Sınıf; usta; çavuş; başçavuş. 'Ayak'ta çalışanlar 30 günün zor çıkarır. 'Ayak' dediğimiz, madenin uç kısımları. Kazmak işi denilen cinsten. Orada çalışırken dikkatli olacaksın. Sağına soluna bakacaksın, işini boşlamayacaksın. Benim işim de onların yaptıklarını denetlemek. Yeri geldiğinde maden mühendisinden bile çok yetkimiz var. Nihayet bize de can teslim ediliyor.

'İhmal var' diyorlar. Var ama işçinin de ihmali var. Herkes kendinde de hata

arayacak. Boş bulunursan, 'Yorulдум' dersin, ölürsün. Net.

Ben bu işe girdim. 'Ayak'ta başladım. Biraz çalıştıktan sonra yükseldim, mevkim oldu. Dayıbaşılık aldım. 30 günün 30'unda da gittim madene. Ev kredimi bu işten ödedim, arabamı buradan aldım. Çoluğum çocuğum bu işten okudu. Allah da razı olsun.



Çakma direk 150 kilo gelir. Kaldırıp kendi boyuna getireceksin. Dikeceksin. Sağlamına kontrol edeceksin. Üç işçi bir araya gelip kaldırır direği. Dikmezlerse ne olur? Oldu işte. Ölüms.

Benim ihmalem yok mu? Var. İşçilere 'Had'i hadi' demekten bıkmıştım. Bazen ihmallerine göz yumduğum oldu. Ama şu da var, önlemi aldın mesela. Senden sonra gelen söküyor: Malzemesizlikten birinin yaptığını diğeri alıyor. Önlem de

elindekiyle oluyor bir yerde. Malzeme alamadı maden.

Direği niye mi işçiler diyor? Almanya'dan bir çekici getirdik. 92 model. Adamların attığı teknolojiyi biz üzerine para verip almışız. Bir iki denedik olmadı. Orada madenler geniş tabii, bizimki gibi hapisane tüneli değil. Girmedim. Ustalar da "iş yavaşlatıyor" diye istemedi. Biz de ses etmedik sonra.

Patron mu? Bize güvenirdi. Biz de güveniyorduk patrona, niye güvenmeyelim? İşimizin başında durduk, suç oldu. Şimdi geldiniz siz soruyorsunuz. Soruyorsunuz da, suçluyorsunuz aslında. Konuşmak da istemiyorum ama insanın gücüne gidiyor böyle. Gerçekleri bilin diye anlatıyorum. Benim de sorumluluğum vardı, dayıbaşydım nihayet.

İşçiler "maden hiç olmadığı kadar sıcaktı" deyip duruyor. Sıcak olsa biz girer miyiz? Sıcak olsa sensörler tespit etmez mi? Sıcaktı ama yer altında başka türlü nasıl olsun?

Kaza oldu. 5 metre gidemedim. Nefes bile alamadım. Ne patladı bilmiyorum. Gaz

maskem vardı. Mehmet Efe'yi gördüm. Kazadan insanları çıkarmaya çalışıyordu. Kendi de öldü sonra.

Bizim sadece Soma'mız var. Birlikte yediğim içtiğim insanlar öldü. Aı'lelerin çoluğu çocuğu kaldı.

Zafer Soma'da madende dayıbaşydı. Vardiyasında sorumluluğu altında 22 kişi çalışıyordu, biri kendi 2 kişi sağ çıktı. Diğer sağ çıkan da yer üstü operatörü. Fotoğrafını gördüğümüz, Zafer'in vardiyasında ölen Savaştepe'li Ahmet Avcu'nun eşi Binnaz. Bir gece önce yorgunluktan yemek bile yiyemeden ölen eşinin ardından yas tutuyor. Zafer, ilçenin madencilik kahvesinde pürtelaş anlatıyor yaşadıklarını. "Şehit oldular" diyor, "içim yandı" diyor, "benim bir hatam var mı" diyor, "var mı sahi" diyor, "ne yapayım şimdi" diyor.

Sorularını ben yanıtlamıyorum. Bütün bir kahve de yanıtlamıyor. Bu da ona dert olsun.

*Orhan Kemal'in Bekçi Murtaza eserinden

Yapılacak İşler Listesi

HER FELAKETTE HEMEN ÖYLE ATLAMAYI! Bİ CENGAVER SEN MİSİN! HASTAYIM DE, SEN DE RAPOR FİLAN AL HACI! RAPOR KONUŞUNLU MUŞAVİR YUSUF'A SORMAK LAZIM, O Mİ BİLİYÖ ÖYLE SEYLERİ, ADAM TEKMELEME 7 GÜNDEN Mİ NE BAŞLIYOMUŞ! ARAŞTIR!

KEDİLERİN KLUMUNU DEĞİŞTİRMİYİ UNUTMA! TEKİRLERDEN BİRİ EKSİK. ÇOCUKLARA SÖYLE TAM TRAFOLARA Bİ BAKIP ARASINLAR, YAKINDA SEÇİM VAR, HATIRLAT!

HAVALAR ISINDI ARTIK DOĞALGAZA ZAM YAPILABİLİR, TEPKİ OLMAZ. MECLİS'TE TARTIŞMAYA AÇ!

ONKLEERİ ÖY!!

GÖMLEĞİ ÇIKARAYIM SEDYE KİRLENMESİN! ŞAKA LEN ŞAKA, NE ÇIKARICAM YEPİSYENİ GÖMLEK, EN AZ DAHA 1-2 GÜN GİDERİ VAR. KİRLİYE ATMADAN ÖNCE MUHAKKAK SÖYLE Bİ KOKLA, GİYİLİYOSA GİY!

YAZ GELİYÖ, BİRAZ KİLO VERMEK LAZIM TABİİ. HİÇ ÇIKARMADAN EN AZ 2 GÜN ÜST AŞTE MAYO GİYECEĞİMİZ GÜNLER YAKIN. SİMİDİ BİRAZ AZALT, ÇAYA YÜKLEN! KAHVALTIDA KİBRİT KUTUSU BÜYÜKLÜĞÜNDE SİMİT KAFİ! ÇAY TERCİHİ ÇOK YAKIŞIR OLABİLİR!

PI SAYISI EN AZ 3 MADENCİ, MADEN SICAKLIĞI DA NORMAL ODA SICAKLIĞI ALINACAK! "SICAK KÖMÜR ÇIKIYODU" HEP ŞAŞIRTMAC BİLGİ! AMAN DİKKAT!

BAKANDAN MATEMATİK DERSİ! TEL: 0533787301802 1saati 300 TL'ye kapatırız)

ENERCİ SAKALI

787 MADEN İŞÇİSİ VARDI, 301 İŞÇİ ÖLDÜ, 80 YARALI KURTARILDI, ÇARP İÇLER DİŞLAR, HOOP ORADAN KOMŞUYA GİDER BİR ONDALIK İSTERİZ, ÇIKAR SİMDİ, NE YAPTI? SIFIR! BUNUN NESİNİ ANLAMADILAR, BEN DE ONU ANLAMADIM! MİLLİ EĞİTİM BAKANINI LIYAR, MATEMATİĞE ÖNEM VERSİN, HALKIMIZ CAHİL!

“BIRAKIN DA YAŞAYALIM”

Soma'daki kömür madeninde çıkan Yangın sonucu 301 işçi öldü.

Yan yana yüzlerce mezar kazıldı.

İTÜ Maden Fakültesi'nden bir hoca “Karbon monoksitten ölüm çok tatlı bir ölümdür” dedi.

21 yaşında bir genç kadın, kocasını toprağa verdi ve ertesi gün bir yetim doğurdu.

Ölen madencilere birinin avucunda “Oğlum, hakkını helal et” yazılı bir not bulundu.

Dubaj, montaj olduğu iddia edilen telefon kayıtlarında öz oğluna “Düşman” diyen hükümet lideri; Soma Faciası hakkında “Bunlar olağan şeylerdir. Bu işin fitrâtında var” buyurdu.

1800'lü yıllarda Avrupa'da meydana gelen maden kazalarını örnek gösterdi.

Soma'da, kungfu bilen bir gence hücum etti. “Bu ülkenin başbakanına yuh çekersen, tokadı yersin” dedi.

(Halbuki, kendisi her mitinginde birilerini yuhlatıyor: Yazarları, gençleri, evlat acısıyla çarpılmış anneleri...)

Polisin attığı gaz kapsülü başına isabet ettiği için ölen 15 yaşındaki Berkin Elvan hakkında “Ölmüştür geçmiştir” dedi.

Soma'daki faciada ölenleri “şehit” ilan etti. Cemevine taziye giden Uğur Kurt, başından vurularak öldürüldü. 2 yaşında bir çocuk babasıydı...

Okmeydanı'nda gösteri yapanlara, tıpkı daha önce Gezi eylemcilerine dediği gibi “terörist” dedi.

Şunu da ekledi: “Polis buntlara nasıl sabrediyor, şaşıyorum.”

Bir müşavir, ölen madencilere yedisinin yakını olan bir adamı tekmeledi.

Köln'de propaganda konuşması yapan Erdoğan'a alkış tutan vatandaşlarımız pankart açtı: “Ne Gezi, ne toma, ne de Soma; ülkemlin önlenemeyen yükselişi, Alman medyasını gerdi!”

Tüm bu anormallikler, bizim, Mağara Devri'ne dönüş biletimiz.

İşte, yedi kat gökde, tüm kainata yazılmış, yıldızları bir arada tutan ayetler:

“Allah'a iftira atanları görüyor musun? Onlar yemi yumruklayıp, tekmeleler. Yoksula ikramda bulunmazlar. Utanmadan, gösteriş için namaz kılarlar. -Yumruklayan ile tekmeleyen kol kola girip camiye giderler. -Küçük bir iyiliğe bile mani olurlar!” (Maun Suresi)

Normal bir insan, normal bir ülke, normal bir hayat...

Hepimizin tek isteği budur: Normallik.

Çocukların da, ihtiyarların da herkesin gülümsediği, vicdanen müsterih, kardeşçe, temiz bir hayat isteriz.

Her bayramı birlikte kutlayarak, her sevinci her yere yayıp herkeste paylaşmak.

Her acıyı da bir barış, kardeşlik ikliminde yumuşatmak isteriz.

Evladlarının mürüvvetini görmüş, emeğinin karşılığını almış, duaları, tövbeleri kabul olmuş, kalbi şükür duygusuyla dolu bir şekilde, mütebessim bir edayla, “gök kubbede hoş bir sadâ” bırakıp, eş

dostla helalleştikten sonra veda etmek isteriz bu fani dünyaya.

Müsaade buyurursanız, normal bir hayat istiyoruz.

“Lüküs Hayat” değil, borçsuz hayat.

Azıcık aş, ağrısız baş.

Bir fırka, bir lokma.

İkiyüzlü tatsız suz muhterislerin zırlısını çekmek istemiyoruz.

Hayatımızla kumar oynansın, haysiyetimiz hiçe sayılsın, inancımız sömürsün istemiyoruz.

Normal bir hayat...

Sade, nezih, aydınlık...

Bunun neşini anlamıyorsunuz?

“Bırakın da yaşayalım.

Hasretiz yaşamaya biz.”

“Bırakın da yaşayalım
Hasretiz
yaşamaya biz”

(Orhan Gencebay)

YERİN ALTINA SON KEZ İNENLER İÇİN

“Burada yaşam da ölüm de kömüre bağlı. Ekmek yiyeceksen, madene ineceksin” Salı gece, patlamadan 8 saat sonra vardığım Soma'da böyle demişti biri. Hızla not almışım. Hiç unutmamak için. Oysa zaten unutamiyor insan, artık eminim.

Ne var, üzerinden daha kaç gün geçti, tabii daha unutmazsın diyeceksiniz. Kim bilir.

Ne var ki, neredeyse memleketin her köşesine kar düştüğü bir gün Zonguldak, Kozlu'da 8 madenci öldüğünden beri unutmadıkları da var. 2013 yılının ilk günleriydi. 800 lira maaşa çalışan, patlamada ölen, benimle yaşıt Muhsin Akyüz'ün nişanısını hiç unutmamışım. Cenaze kaldırılırken doluya dönen karın altında plastik terlikleriyle, başörtüsünün altında dağılan saçlarına bakarken duymuştum sesini. “Anne Muhsin işür orada” diyordu durmadan. Nasıl unutturum?

Taşeronun bir parçasıydı Muhsin. Yer altında galeriler açmaktı işi. O yüzden “inşaat işçisiydi.” Kendi evini yapamadan yerin altını yapıyordu, kömür çıkarsınlar diye. O gün bugün bata çıka yürüdüğüm o kar, hep Kozlu'daki 8 işçi oldu. Unutulur mu?

Gazeteci için ayıptır bu söyleyeceğim ama bakarken fotoğrafını çekemediğim anlar oldu. Hatırlamak için fotoğrafa gerek yok hem, hem de utanıyor insan bir zaman sonra o soğuk makineyi yukarı kaldırmaya.

Soma'da üçüncü gündü. Madenciler madencileri çıkarıyordu içeriden. Bir tanesine gözüm takıldı. Ambulansın kapısına kadar takip ettim. O durdu, ben de durdum. Battaniye sarı arkadaşını içeri koydu. Geri çekildi. Yüzü, yüz yaşındaki bir adamın gibi kırıştı. Ambulansın arkasından bakakaldı. Ağlayamadı. Niye unutamam?

Soma'dakiler bir çırpıda söylüyorlar maaşlarını. Hani “bizim tarafta” söylenmeyen o paralar, bi çırpıda dökülüyor ağızlarından. Bir tane farklı rakam duymadım.

- Bin beş yüz lira alıyorum abla.

- Bin beş yüz liraya evimi geçindiriyorum, ne yapayım.

- Kocam bin beş yüz lira alıyor, ancak yetiyoruz.

- Yavrum bin beş yüz lira için gitti girdi o tabuta.

Helalinden kazandıkları parayı saklamalarına ne gerek var tabii. Söylüyorlar hem yaşamlarının hem ölümlerinin bedelini. Mal varlığı deseniz, olsa olsa bir evin kredisi.

Perşembeydi herhalde. Cenazeler kaldırılıyor artık. Tabutlar geliyor sıra sıra. Yerin altına iniyorlar yan yana. İnsanın aklına tuhaf şeyler üşüyor. Acaba diyorsun, yerin altında? Mümkün mü? Orada kavuşsalar ya. Memleketin farklı yerlerindeki cenazelerdeki farklı âdetlere şaşıyorum, aklıma kurcalasın diye. Hatay'da Ahmet Atakan'ın mezarı üzerine yeşil dallar konuvermişti hemen. Ertesi gün, sabah 7'de mezar başında dua okunmuştu, daha güneş yeni yeni doğarken. Soma'da testiler kondu mezarların başına. Yerin altında susuz kalmaları diyeymiş. Hava sıcak.

Bayat köyüne gittim. Cumaydı. İkizlerini Soma'ya gömmüş anne, baba. Bir avluda oturuyorlar. Avluda pişi pişiyor yakınlık, konu komşular. Ekipte kimse elini ayağını nereye koyacağını bilemiyor, bir avlu acı karşısında. Kameralarımızı çıkardık, sorular sorduk, aynıırken sanıldık. Ağladık.

Dışarıda ise ikizlerden biri olan İsmail Çata'nın 2,5 yaşındaki ikiz kızları anneannelerinin kucağında oturuyor. Süleyman Çata'nın 4 yaşındaki oğlu yavru bir köpeği beslemeye çalışıyor bir kutunun içinde. Haberleri yok henüz.

Biz ayrılırken pişi yemeden göndermem diyor ikizlerin annesi Sevim Çata. Yok diyoruz, bizim acelemiz var. Gazeteye sarayım diyor. Zahmet etmeyin diyoruz. Olmaz, diyor. Benim evlatlarım aç gitti, n'olur siz yiye. Gazeteye sarılı pişileri alıyoruz. Arabanın içinde yiyoruz Sevim anneye sözümüzü tutmak için. Boğazımıza diziliyor lokmalar.

Bütün bunlar olurken beni başka bir derde uğraştırmaya zorluyor gazetelerde çıkan haberler. Adım geçiyormuş. Nasılsın, diye arıyor arkadaşlar. Soma'ya vardığımdan beri söylediğim şey geçerli. “İyi desem, değilim, onca ceset, cenaze, nasıl olayım. Köti desem, hakkım yok” 400'den fazla çocuk babasız, yüzlerce ana evlatsız, kadınlar dul kalmışlar. Ben nasıl kötü olayım.

Fakat yaşıyorsak, kötülük de göreceğiz elbet. Bana edilenin, benden başka dört kadına reva görülenin sözünü etmeye utanıyorum. Maden kapısı gözümün önünden gitmiyor. Ailemizi, affedim.

BİR KLİP OLSA BAMBAŞKA OLURDU

O zamanlar lodos biraz kuvvetli esse bizim oralarda birileri öldü.

Bizim oralarda birileri ölmek için ya bahane arıyordu ya da ölüm, bizim oralardan birilerini olur olmaz sebeplerle almak için kuytuda bir yerlerde dolanıp duruyordu. Bir kız bir oğlana âşık olsa ölüyordu, genç bir çocuk yolda yürürken bir başkasıyla göz göze geldi diye ölüyordu, bir kadın gece yarısında eve gelen kocasının sarhoşluğuna iki kelime etti diye ölüyordu, bir çocuk yanlış bir iğne vuruldu diye ölüyordu, bir genç askerde biraz uzak memlekete düşse ölüyordu.

O gece de lodos biraz kuvvetli esti, Nedim'in ablasıyla kız kardeşi öldü.

Hava soğuktu, gece sobayı söndürmeden uyumuşlardı, lodos sert esince, bacadan geri sızan duman ikisini zehirledi. İnci'nin tabutu küçüktü, Vesile'nin tabutunun üzerine gelin duvağı örttük. Dünyanın en ağır tabutlarını taşıyorduk sanki; sadece hareketsiz bedenleri değil, İnci'nin bez bebekleriyle oynadığı oyunlar; okula gitme hayali, Vesile'nin düğün hazırlıkları, kalbindeki aşk, çeyizi için tığla ördüğü el işi örtüler, hayatlarına sığmayan ne varsa o tabutların içindeydi ve gerçekten de dünyanın en ağır tabutlarını taşıyorduk.

Burnumuzun direkleri sızlaya sızlaya, ciğerlerimiz göz pınarlarımızdan parça parça akıncaya, sonra da gözlerimiz, yanaklarımızdan boynumuza doğru ipil ipil akıncaya kadar ağladık.

Gün görmeden öldüler. Mahalleliler bu iki kızın acısını böyle tarif ediyordu; gün görmeden öldüler.

Nedim sustu, dünyalık olanla selamı sabahı kesti, bulduğu her vakitte camiye gitmeye başladı. "Bugüne kadar yaşadığımızdan ne gördük lan" deyip biz de Nedim'e takıldık. Haydar civarındaki camilere gidip gelirken bir arkadaşımız Salihpaşa tarafındaki küçük bir camiye davet etti.

"Güzel abiler gidip geliyor. Bir de müezzin var, sesini dinleyenin kalbi taş olsa kuma döner" deyince ikna olduk.

Cami cemaatinde ayrıca Mithat abi diye biri vardı. Yaşı altmışın üzerinde, otuz yıl öncesinin modası takım elbiseler giyiyor, camiye herkesten önce gelip herkesten sonra çıkıyor ve selam vermekten, Allah kabul etsin demekten başka hiçbir şey konuşmuyor. Cemaatteki insanlar da iyi tanımıyor Mithat abiyi. Hakkında elli bin çeşit laf var; kimilerine göre uzun yıllar cezaevinde yatmış, galiba burası kesin, uzun yıllar cezaevinde yatmış ama neden yattığıyla ilgili yine elli bin çeşit sebep söyleniyor.

Mithat abi cezbeli bir abi, onun için yanında duruyoruz. Allah deniyor kendinden geçiyor; Hz. Muhammed deniyor kendinden geçiyor, Hay deniyor titremeye başlıyor, Hak deniyor beti benzi sararıyor. Ona baktıkça irşad oluyoruz desem abartmış olmam.

Camiye bir Mithat abi için bir de müezzin için gidiyoruz. Müezzin İsmail, genç bir arkadaş ve olağanüstü bir sesi, sadası var. Makam biliyor; içten okuyor. Nedim, ben, Salih Cuma namazlarında ve fırsat bulduğumuz aralarda camiye gidip

kendimizden geçerek müezzini dinliyoruz.

Bir teselli arıyorduk ve Mithat abiyle müezzin İsmail'in hâli tavrı bize iyi geliyordu; bu dünyada gördüğümüzün, yaşadığımızın dışında iyiliklerin olduğunu hissettiriyordu. Mithat abi kendini kaybettiğinde, İsmail'in yanık sesi caminin duvarlarında yankılandığında biz Allah'a yakınlaşıyorduk.

Müezzin İsmail'le samimiyetimiz zamanla daha da arttı. Bu camiye yeni atanmış, diyanette ilk atamasıymış, buraya da Samsun'dan gelmiş. İsmail'in iki tane de dünya güzeli kızı var.

Aradan biraz zaman geçti ve Nedimler mahalleden taşındı. Ben de yeni bir iş bulunca semtten ayağımız kesildi, artık o camiye pek gidemez olduk. Ben arada bir çok özlediğimde uğramaya çalışıyordum ama gitgide o ziyaretlerin de araları uzadı.

Bir gün gripten nefes alamaz vaziyette, evde oturmuş televizyon kanalları arasında gezinirken bir magazin programında durdum. Ekranda beyaz takım elbiseli, siyah gömlekli, gömleğinin düğmeleri göbeğine kadar açık genç bir adam ağır bir arabesk şarkı söylüyordu. Altta geçen yazıda "arabeskçi müezzin" yazıyordu. Bir baktım ki bizi'm İsmail. Lan n'oluyo, cidden bizim İsmail mi diye dikkatlice baktım. Gerçekten de müezzin İsmail'di. Sakallar iyice incelmış, bıyık hafiften kalınlaşmış, saçlar bir şekil almış.

Ağır arabesk bir şarkıda kendinden geçmeler, mikrofonu sallamalar, gözleri kapamalar, sarsılarak okumalar, el kol hareketleri, şarkının ritmini artıracak bir hâletiruhiye. Yeni çıkan albümünün tanıtımını yapıyordu. Arkasından bir röportaj yayınlandı. Şaşkınlığımla üzerimden atamadım. Nedim'in kardeşlerinin mevlidindeki adamı düşündüm izlerken.

Epeyce bir zaman karşılaşmadık İsmail'le. Aradan bir sene geçmişti belki. Hazopulo Pasajı'ndaki sahaf Murat'ın dükkânından çıktım ve Şişhane'ye doğru döndüm. Pat karşıma çıktı İsmail. Birbirimize özlemle sarıldık, hoş beş ettik, oturduk bir çay içtik. Lafa nereden gireceğimi bilemeyince doğrudan daldım;

"Hocam albüm hayırlı olsun."

"Sağol. Allah razı olsun."

Zamanı olmadığı için çok oturamadık, çalıştığı bir yer varmış, oraya davet etti, ayrıldık. Bir sonraki hafta

Cuma günü kalkıp gittim. Beşyüzevler'i geçince yol üzerinde bir gece kulübü. Gece kulübüyle pavyon arası bir mekân daha doğrusu.

Mekânın girişinde İsmail'in ve başka iki kişinin de fotoğraflarının olduğu afişler vardı. Oldukça karanlık bir koridordan içeri girdim. İçeride karşılayan garsona İsmail'in misafiri olduğumu söyleyince hürmetle bir masaya buyur etti.

Müezzin, programına bir Müslüm şarkısıyla giriş yaptı; "hayatım karanlık yerlerde geçer, yüreğim kırılmış kadehe benzer, yüzüme nefretle bakmayın yeter, kötüysem düşkünsem kime ne bundan?" Ardından aynı acılı şarkılarla programını tamamladı. Nedim geldi aklıma; camiye gidişlerimiz, okunan aşr-ı şerifler, ilahiler, kasideler. İsmail arada bir yanındaki rakı kadehini havaya kaldırıp misafirlerini selamlıyordu. Bir de jest yapıp bu akşam kendisini yalnız bırakmayan güzel kardeşine, bana, içten teşekkürlerini, saygılarını sundu. Göz göze geldik, elini göğsüne götürdü, ben de mukabele ettim.

İsmail hep bir albümü olsun istemiş, mesele bu aslında. İlk gençliğinden bu yana, Samsun'da İstanbul'da arkadaşları, tanıdıkları senin bir kasetin olsa çok acayip satar deyip durmuşlar. O da gerçekten bir kaseti olsun istemiş. Aslında benim bilmediğim bir başka kaseti daha varmış. Bir ilahi kaseti. Ama yapımcısıyla aralarında sorun çıkmış, çok da dağıtılmamış, unutulup gitmiş.

Bu kez bir Unkapanı plakçısı aklına girmiş, kaset maliyetine de ortak olmuşlar, müezzinliği üzerinden de bir promosyon yaparız iş tutar diye düşünüp arabesk albümü yapmışlar. Düşündükleri gibi olmamış tabii. Unkapanı piyasası, yapımcıyla şarkıcının karşı karşıya oturduklarında kasetin patlama yapabileceğine dair yüzlerce sebep bulunabilen ama nihayetinde olumsuz tek seçeneğin gerçekleştiği işlerle dolu.

İsmail'in karısıyla, kâynpederiyle arası bozulmuş. Elde avuçta bir lirası kalmamış. Karısı çocuklarını alıp Samsun'a gitmiş. Müezzinliği de artık kendi isteğiyle mi bırakmış Diyanet teşkilatı mı el çektirmiş orasını tam bilmiyorum.

Gaziosmanpaşa'da bir ev tutmuş kendisine. Bazı mekânlarda çıkıp şarkı söylüyor.

"Hacı ben işi öğrendim. Biraz borcum var. Durumum yok. Düzelince yeni bir albüm yapacağım. Geçen sefer klip yaptıramadık. Bir klip olsa bambaşka olurdu. Bu sefer yaptıracam. İyi olacak inşallah."

"İnşallah, İsmail abi. İnşallah." ❀



DIYELİM Kİ BİR TELEFON MESAJINDAN

Diyelim ki bir telefon mesajından... Oturma odasıydın sen. Orada oturduğun için mi adı oturma odasıydı oranın yoksa oturma odasında olduğun için mi oturuyordun orada, bilmiyordun. Kafan bozuktu, yalnız bunu biliyordun. Çekmiştin dizini karnına, dikmiştin gözünü televizyona, bakıyor lâkin hiçbir şey göremiyordun. Gözün senden ayrılmıştı sanki. Arka taraftaki banyoya gitmişti. Neler görüyordun neler. Bir kadın, dilinde moda bir şarkı, duş kabini köpük köpük köpürtüyordu kendini. Beyaz hareketli bir giysi vardı üzerinde, sanki. Gamsızca eğilip bacaklarını, bileklerini ovalıyor, şampuanlı saçlarını tırmalıyor, sırtının en uzak bölgelerine yetişerek liflenmeye çalışıyordu. Tam yerdeki su dolu kovadan maşrapayı almak için uzandığı sıra etraf birden alev aldı. Banyo kapısı ardına kadar açıldı, içeriye yüzü bereli bir adam girdi ve ta ta ta ta taradı çaprazdan her yeri. Ve çıktı bir sonraki kurbanının peşine düşmek için.

Derken sesler tırmalamaya başladı kulağını. Aman şakır şukur, aman şorrrr fooşşş. Kırklıyor, dökündükçe dökünüyordu kadın. Kaynar suyla yıkanmayı sevdiğini ama bunun cildini erken yaşlandıracağını üzüntüyle söylemişti bir keresinde. Erkeklerle lezzetli et sunmak için erken ihtiyarlamayı göze almıştı demek.

Kovanın dibindeki suyu kaldırıp kafasından aşağı boşalttığını anladın fayansa şiddetle çarpan su sesinden. Kısa bir sessizlik. Nihayet banyo kapısı açıldı, hızlı adımları takiben göründü.

"İletlerini mi kullanıyorsun sen benim?"

Gözünü bilgisayar ekranından çekip baktın. Cildi nasıl metal gibi kaygansı. Yanakları nasıl pembe pembemsi. Gözleri nasıl ıslık ıslık iki su kaynağımsı. Bembeyaz bir kürke benzeyen bornozu ve kafasına doladığı havlusuyla nasıl şirininrsi. Hele o ayağındaki pofuduk ördek terlikler! Gerçekten iç kıyıcıydı. Şu güzelliği kim görse âşık olurdu. Sen? Sen kalubeladan beri âşıktın zaten sen.

İlgisizce döndün tekrar ekrana. Ne işin olur onun jiletiyle. Fırlayıp bitti yanında. "Sana bir soru sordum?"

Derin bir nefes koyuverip kestirmeden yok dedin. Başladı bağırma.

"İkimizden başka kimse mi var bu evde! Kullandıysan kullandım de! Yalan söyleme bana!"

Senin de bağırışın geldi bak! "Asıl sen yalan söyleme lan! Neymiş? Yıldız'la aven'e'ye gidecekmış! Kimi kandırıyorsun orospu! İki saattir şakır şukur şorrrr fooşşş Yıldız için mi yıkanıp paklıyorsun ha? Ne bok yediğini bilmediğini mi sanıyorsun?! O benzinlikte çalışmaya başladığın günden beri o dallama patronunun bedava metresi değil misin lan sen!"

Sen basit bir iş için uğradıydın o gün benzinliğe hatırla. İkametgâh senedi mi lazımdı sana ne. İş çıkışı muhtarlığa uğrasana diyeceğidin. Markete sorup ettiydin, bulamayınca benzinliğin arka tarafa geçtiydin. Oto yıkamadaki Levo'ya sorduydun. Görmedim dedi ama bunu derken gözlerini kaçırdıydı. Huylandıydın sen. Üstüne varmayıp da ön tarafa geçecek olduydun ki az ötedeki prefabrik heladan kulağına sesler geldi. Birtakım inilti, tıslamalar, ihh'lardı bunlar kesik kesik... Dikkat kesildi. Kapı hafif aralık unutulmuş veya açılvermiş olmalıydı. Kısık gözlerini baktıydın içeri. Görüntü netleşti.

Patron bunu dayamış lavaboya, eteğini sıyırmış beline, avuçlamış etini, sırtı da kamburlaşmıştı. O ise kıracak bir sertlikle, zevkle atmıştı boynunu geriye.

Oraya mıhlanıp kaldıydın sen. Güpegündüzdü. Güneş tam tepedeydi. İki adım öteye yürüyüp gitmek istediydın de yürüyemediydin. Levo'ya dönüp baktıydın. Oğlan da sana bir an baktıktan sonra çaresizce kafasını öne eğdi. Bir delilik yapmanı bekler gibiydi. Yapabilirdin. O prefabrik helaya

koşup tüm gövdenle çarpabilir, devirebilir, ikisinin de kafasını klozet taşına çarpa çarpa parçalaya parçalaya öldürebilirdin. Fakat bir süre düşündün. Beynin haşlanacak kıvama geldiğinde şöyle düşündün. Adamin ne suçu var? Ne varsa kadın da var. Suç kadının. Suç kadının -yaşına başına bakmaksızın- bir hayvan gibi doymak dinmek bilmeyen arzusunda. Suç kadının kıracak sertlikle, zevkle geriye attığı boynunda.

Susadın birden, kalktın gittin mutfığa. Bardağı kafana dickerken... Çlinkkkgg! Tezgâhın üstündeki şarja takılı telefonu o an fark ettin. Parladi ekran. "Patlayacak gibiyim. Çabuk gel."

Bardak düşmedi elinden, sakince tezgâha bırakıp onu, geçtin içeri. Aldın eline mouse'u. Başladın bir oyun oynamaya, başladın önüne çıkanı takır takır vurup yere sermeye. Ne kadar zaman geçti kim bilir; otuz kırk adanı öldürecek kadar belki.

Sonra çıktı geldi bu. "Nasıl?" dedi. "Bak bakalım güzel olmuş muyum?"

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>
Döndün baktın bakalım güzel olmuş mu?



Eşikte duruyordu. Sen bakınca hemen şöyle bir kendi etrafında döndü. Gördün ki yaş otuz beş, gözler çakır, gören maşallah der, öyle tıka basa yaşam dolu bir kadın. Gördün ki banyo yaparken şarkı söyleyen bir kadın. Gördün ki kara saçları omuzlarından aşağı şelale gibi akıveren bir kadın. Dünyadaki herkesten ve her şeyden güzel. Onu o kadar çok seviyordun ki yalan söyleyemedin.

"Evet, çok güzel olmuşsun."

Hoşuna gitti. İki adımda yanına koştu ve senin boynunla boğazın arasındaki o öpülmesinden çok hoşlandığın yere küçücük bir öpücükle kondurdu. "Bir şeye ihtiyacın olursa ara tamam mı tatlım" deyip neşeyle çıkıp gitti. Rüzgârlar savruldu senin içinde. Acelesi vardı. Adam patlayacaktı.

Sarıldın telefona. Aradın Levo'yu. Evden çıkmadan bir koşu mutfığa uğramayı ihmal etmedin tabii.

Yaklaşık yarım saat sonra benzinliğin kamerasında belirdiniz. Sen, Levo ve iki arkadaşın daha. Patronun arabası arka taraftaydı. Bunları arabanın içinde vicık vicık sarılıp elleşiyorken buldunuz. Sizi gördüler. Adam gaza basıp kaçmaya çalıştı ama o prefabrik helanın üstüne koşar gibi koşup arabanın üstüne attı kendini sen. Arkadaşların da ellerindeki odunlarla vurmaya başladılar. Kırılan cam sesleri, çığlıklar, can pazarına dönmüşken ortalık, çıkardın koynundan bıçağı. Soktun böğrüne. Düşürdün yere! Sapladın! Vurdun! Sapladın! Böğrüne! Karnına! Bir daha! Bir daha! Neresine gelirse! Bir daha!

Vecd halinde yaptığın işe sen böylesine kaptırmışken kendini, arkadaşların da herifli tekme tokat haşat ettiler de koşup seni kadının üzerinden zorla çekip aldılar. Bıraksalar kim bilir daha kaç kez sokup sokup çıkaracaktın o bıçağı. Otuz kırk kadın öldürecek kadar belki. Kollarından tutup sürüklerlerken seni, son kez baktın ona. Annendi. Dünyada her şeyden, herkesten çok sevdiğin kadındı.

A

M

Antabus da neymiş ki!

E

r

B

t

e

q

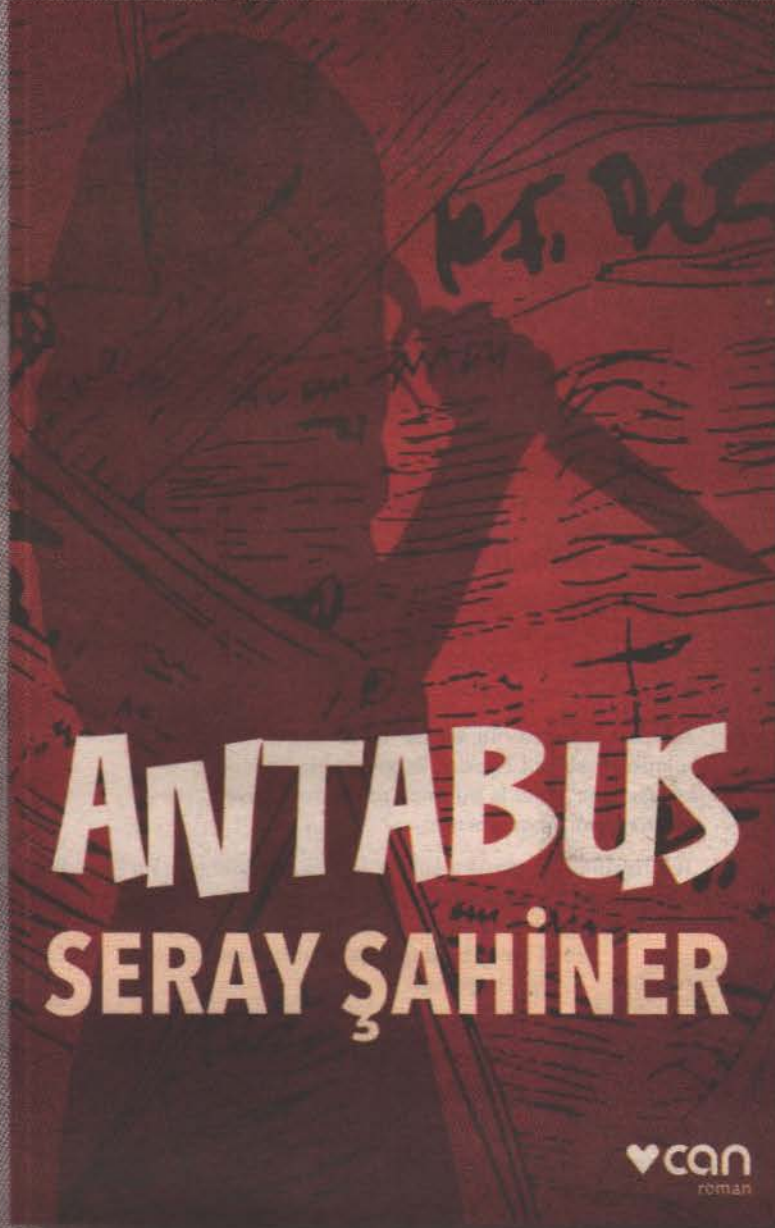
C

Y

F

b

G



TÜM KİTAP SATIŞ NOKTALARINDA!

C



Z

G

M

j

u

BİR SABAH BEYAZ TÜRK OLARAK UYANMAK

Sabah yataktan kalkar kalkmaz elimi yüzümü yıkamak için gidince banyoya, geçince aynanın karşısına şöyle uzun uzun kendime bakıyorum. Son yılların modası olan gazetelerde, televizyonlarda ve sosyal medya dedikleri gâvur icadında bas bas bağırarak bu halkı hor gören, aşağılayan, onlardan kopuk yaşayan, beyaz ne kelime adeta bembeyaz elit ve kaymak tabakadan, halkın tokadını yemiş bir Beyaz Türk olarak kendimi seyrediyorum. Ayrıcalıklı, kaymak tabaka olmak güzelmış aga... Kendi kendime sırtıyorum böyle. Haberlere göz gezdirirken bana ve benim gibi beyaz Türklere kin kusan halka yakın kalemlerin, habercilerin, gazetecilerin ve televizyoncuların neden benden ve benim gibi elit kesimden nefret ettiğini daha iyi anlıyorum.

Sevmiyorum ben bu ülke insanını. Onları hor görüyorum, yaptıkları vicdansızlıkları gördükçe, öğrendikçe, uzak durmaya çalışıyorum.

Mesela pedefoli denilen hastalığa, sapıklığa "çocuk gelin" diye bir isim uydurdukları için nefret ediyorum. Mesela çocukları öldürdükleri, kadınları dövdükleri için nefret ediyorum onlardan. Bir beyaz Türk olarak benim kendim ile övündüğüm iki tane becerim var; çok iyi tavla oynarım, bir de ne bir kadına ne de bir çocuğa el kaldırmam. On dört yaşında bir çocuk bana ana avrat küfretse güler geçerim. Öldürmek ne demek? Sopalar ile dövmek ne demek! "Eyvallah abim, sen büyüksün, sen yaparsın" der giderim yoluma. Ulan, çocuğa kadına el kalkar mı? Bayramda şeker toplamaya giden çocukları, babasına yemek götürün evlada tecavüz edip yakıp, çöplere cesetlerini atanların bu kadar korkusuz olduğu bir toplumdan nefret ediyorum.

Alanya'da yaşıyorum, çok seviyorum burayı, tam benim gibi elit kesimin yeri ama... Ama'sı var işte. Komşu esnaftan uzak duruyorum. Canım sıkılıyor, içim kararıyor; bir turiste 200 euro'ya sikindirik tişörtü nasıl sattığını salyalarını alata akıta, ağzını köpürte köpürte anlatırken ya da pazar sabah sekizde sokakta gezen yaşlı Danimarkalı amca ve teyzeye halı satmaya çalışan manyağı gördüğümde. Yok, hepsini anlıyorum da pazar sabahı insan neden halk ya da kilim almak için yola çıksın? Uzak duruyorum bu insanlardan. Adam etmek makarna yemekten 1.60 boyu ve birbirine karışmış götü göbeği ile yanında 2 metrelik erkek arkadaşı ile gezen İsveçli kuza bakıp "Bu gavurlar iyi sikemiyor abi. Kabuklu bunlar" dediğinde, en son ne zaman dişine fırça vurmuş, en son ne zaman bir deodorant kullanmış bilmediğim bu siska herifin kendisini seyyar sikici olarak görmesini anlayamıyorum. Sonra kapanıyorum kendi iş yerime, onlardan uzak durmak adına...

Bilgisayarı açıyorum, haberlere göz atıyorum. Hayattaki tek başansı, dedesinden kendisine miras kalan din ile her ne kadar kötü bir insan olursa olsun cennete gideceğine şartlanmış, en son okuduğu kitap ilkokulda "Cin Ali ve Berber Fil" olduğuna emin olduğum insanların; en güzel yıllarını bu ülkeye bir şeyler verebilmek adına, anne ve babasını gururlandırmak adına sınavdan tam puan alarak gittiği okulunda bu emekleri, bu gözyaşlarını hiçe sayıp fişlenmeyi, biber gazı yemeyi, göz kırpmayı, göz

alan ODTÜ öğrencilerine vatan haini, terörist, ateist diye saldırmaları midemi bulandırıyor.

Beyaz bir Türk olarak bu insanlardan rahatsız oluyorum. Namusu için karısını delik deşik edip ölmeye ya da öldürmeye hazır adamın, Almanya'ya kapağı atmak için altmış yaşında bir Alman teyze ile davullu zurnalı düğün yapacağından emin olduğum için sevmiyorum bu insanları.

Bu ülkeye tek katkısının, babasının taşaklarından aldığı döl ile "en büyük Türk benim" diye böbürlenmesini anlamıyorum.

Benim vergilerim ile maaşını alan ve işi bana hizmet olan bürokratların karşısında el pençe durup, yataktanarak "devlet büyüğü" demelerini sevmiyorum.

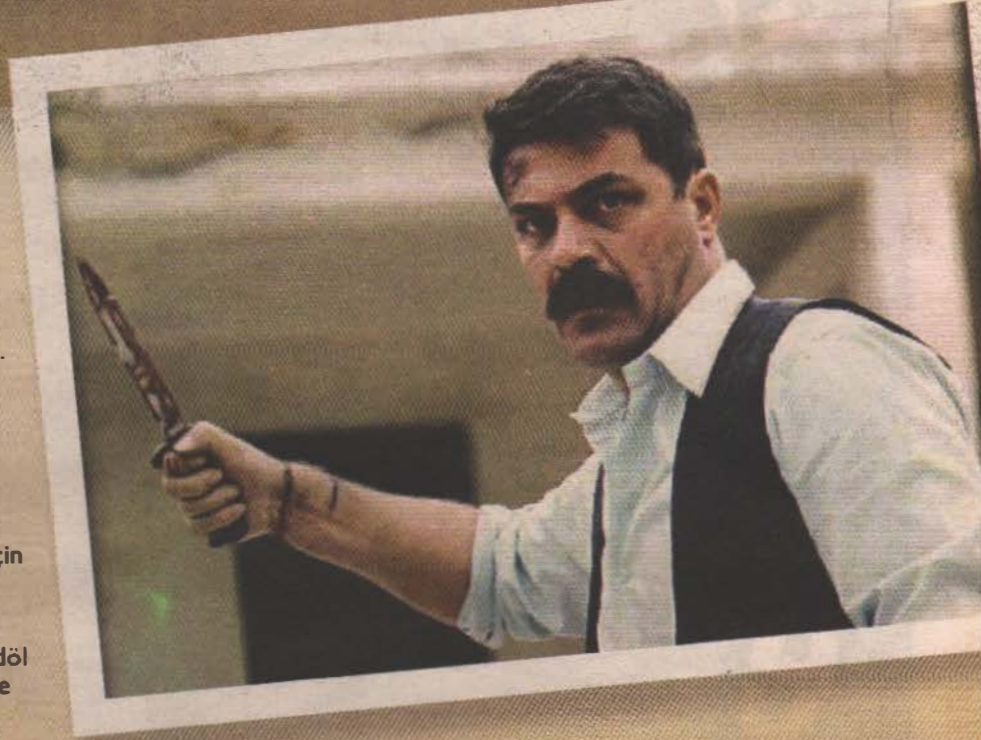
Ağaçları sökmelerini, sokak hayvanlarını tekmelemelerini, bisiklet ile gezen bir kadının arkaşından "yollu la bu mına goyuumm" diye taşlamalarını sevmiyorum.

Tek hayali pilot olmak olan bir çocuğun it gibi o sınavdan bu sınava sürüklenerek, en güzeller yıllarını heba ederek sanat tarihi okuyup, bir bankada rezil bir iş bulduğunda sevinmesine anlam veremiyorum.

Mazot, gübre, ilaç fiyatları yüzünden köydeki tarlasını süremeyen, iyice bitmiş tırtımda esnafıktan çok dilencilik yapan, ülkesi hiçbir teknoloji üretmeyen adamın "IMF'ye borç bitti" diye sevinmesi; Adana'dan İstanbul'a sebze meyve, Trabzon'dan İzmir'e hamsi taşıyan binlerce kamyon yerine üç carafı denizlerle çevrili bir ülkede "neden deniz taşımacılığı yapmıyorlar da otayol yaptık diye seviniyorlar" diye sorgulanması bana cahilce geliyor. Arabasını üretemeyen bir ülke neden "bu kadar yol yapıp, bu kadar köprü yapıp" diye gurur duyar anlayamıyorum. Benim gibi beyaz Türklere en büyük sorunu bu galiba; kafa duruyor, mantık duruyor... Kesilmedik ağaç, kurutulmadık göl, bitirilmedik dere ve yakılmadık orman bırakma, sonra yağmur duasına çık. Ben de senin bu kadar mal olduğuna isyan edeyim. Beyaz Türklük böyle bir şey işte.

Çocukluğumun en güzel hatırası olan; ilk Orhan Gencebay filmi izlediğim, Vakıfbank'ta veznedar olarak çalışan eniştemin getirdiği bileter ile ilk defa gittiğim çocuk tiyatrosuna ev sahipliği yapan "Akün Sineması"nın yıkanları yok edenleri alkışlayanların, hiç gitmesem de hiç bilmesem de "Emek Sineması" için üzülmemi komik sandıkları için kızıyorum.

Ağacın tepesinde kalmış bir kedi için seferber olan itfaiyeye küfür eden adamdan nefret ediyorum. "Bu kediye kafayı takana kadar" diye lafa başladığında ya da "Buna ağıyorsun da ona ağıladın mı" diye lafa



başladığında ölsün istiyorum.

İmkânsız olduğunu bile bile bankamatikten 5 TL çekmeye çalışan bir halkı soyanları, mantı yapabilen, künefeyi icat edebilen, dünyanın en güzel kebaplarını yapabilen, her durumda gülümsemeye çalışan bu ülke insanını felaketlere sürükleyenleri alkışladıkları için kızıyorum. Benim çocuğumun namus bekçiliğini yapmalarına, benim vatan sevgimi sorgulamalarına, benim acılarımı kendi acıları ile karşılaştırmalarına dayanamıyorum. Benim saçım, giyimim, içtiğim, sıçtığım neden onların derdi oluyor; bunu anlamıyorum.

Bunları sevmediğim, bu saçmalıkları kabullenemediğim ve bu hastalıklı beyinler ile yaşamak istemediğim için beyaz Türk diyorlar bana galiba.

Rahmeti dedem üç köyün imamıydı, hakeza anam, babam namazında niyazında insanlar. Ama ağzını yaya yaya "Kurtuluş İslam ümmetinin birlik olmasında. Başına da biz Osmanlı torunları geçecek, dize getireceğiz dünyayı" diyen sığra "Lan Suudi Arabistanlı, Katarlı, Bruneili ve Kuveytli'ye desen ki biz sizi kurtaracağız. Bi siktir git mına kodumun fakiri dar sana" dediğimde; elit, ateist, din düşmanı diyorlar bana, bu yüzden sevmiyorum bu insanları.

Osmanlı evladı olmak ile övünüp yaptıkları ucube binalar ile Mimar Sinan'ı mezarında ters çevirenleri, Fatih'in torunu olduğunu iddia edip yeşili katledenleri, Piri Reis'i bile bilmeyip "bu ülkeden bilim adamı çıkmaz" diyenleri alkışladıkları için onlarla aynı havayı solumak istemiyorum.

Ali linç edilirken, elinde pala ile kadın tekmeleyenler ellerini kollarını sallayarak dolaşırken. Kuytularda çocuklar hayvanlar gibi dövülürken, engelliler Tomalar ile kovalanırken. Çocuk tecavüzcüleri hiçbir ceza almazken, engelli çocuğa tecavüz ederken yakalanan badem bıyıklı görmezlikten gelinirken. Şaibeli smavlar ile cemaatçiler en iyi okullara yerleştirilirken. Şehzadeler gemiler alıp, TV kanalları sahibi olup, danışman olurken. Badem bıyıklı belediye başkanları şehirlerin köklü takımlarına tecavüz ederken. Göller, sahiller, ormanlar, dereler... yeşile ve tarihe ait ne varsa kodamanlara peşkeş çekilirken, Gizli tanıklar; gizli deliller ile kurulan sirklerde düşman bildikleri herkes kodeslere tıklırken. Sivas katliamını "hayırlı olsun" diyerek zaman aşımına uğraturken. Suriye'nin

Ben köpeği bile aşağılamam, Allah yaratmış ama insanların köpekleşmesi beni çıldırtıyor.

teröristleri ülkemde cirit atarken, Reyhanlı'da patlayan bombalar görmezlikten gelirken. Uludere katliamı için parası neyse veririz denilirken. Şehit ailelerine "farz edin ki çocuklarınız trafik kazasında öldü" derken. Üç beş Mehmetçik için meclisi toplayamazken. Şikeyi, dopingi, sporda ırkçılığın üzerini örterken. Vatandaş "takla at da görelim" derken. Darbe darbe diye ağlayarak duygu sömürsünün dibine vurup, darbenin en büyük simgesi Y.Ö.K ve seçim barajının kaymağını yerken. Ne içeceğime, ne kadar çocuk yapacağıma, ne izleyeceğime karışırken. Kirli siyasetinizi kirli spor ile harmanlarken. Türbandan nemalanarak mağdur olup, türbanı hep elinizde koz olarak tutarken. Deprem vergisi adıyla bu ülkenin vatandaşını söğüşleyip, peşinizdeki koyunlara hizmet adı altında duble yol masalları anlatırken. Size karşı ağzını açanı vatan haini ilan ederken. Gecenin bir yarısı torba yasalar ile bu memleketi talan ederken. Tek işi kafa sallamak, el kaldırıp indirmek olan vekilleriniz eğitim sistemini kevgire çevirirken. Kendi polis teşkilatınızı kurup vatandaşa, halka bu ülkenin insanına kan kustururken. Elleriinde sopaları, palaları ile kuytularda ava çıkan kuduz köpeklerinin marifetlerini, mayolu sporcuları döven, haremlik-selamlık yüzme havuzları düşünen, kadını bir tehdit, gençleri potansiyel suçlu gören zihniyetin pis siyasetine alet olanları sevmiyorum. Uzak duruyorum.

O gözünüze batan rakı kadehini ben ezan sesi duyduğumda bırakırken, bana "Allahsız, alkolik" diyenlerin "Bakara, Makara" muhabbetini görmezlikten gelmeniz midemi bulandırıyor.

İşin garip tarafı; benim babam yıllarca kapıcılık yaptı, annem yıllarca ev temizlemeye gitti. Annemin okuma yazması yok. Ali Korkmaz'ın resmini gösterdiğimde "nasıl kıymışlar bu yavruya, elleri kurusun" diye haykırmıştı. Babam, odacılık yaptığı Türkiye Kömür İşletmeleri'nde memur olmak için dışarıdan sınava girerek ortaokul diploması aldığında 'Nescafe' yapmıştı annem bana ve kardeşime. Tadını pek sevmemiştik ama "zenginler içiyor la bunu" demişti babam. Ben de Aktaş Endüstri Meslek lisesi 1'den terkim. Şimdi biz ailecek beyaz, elit, kaymak tabaka Türk olduk. O kadar sevinçliyiz ki... Ama milyon dolarlık yalıların kredi borcunu ödemek için ekranlardan, gazete köşelerinden göt yalayan mına koyduğumun omurgasızları halkın sözcüsü olmuş. Çocukları Amerikalarda, Avrupalarda okumuş, torunları Amerika'da, İngiltere'de doğmuş, ceplerinde Amerikan, İngiliz pasaportu taşıyan böcekler kin kusuyor bana, halktan kopuğum diye. Eskiden yalakalık yetiyordu yağlı kemik kapmak için. Artık iftira atmak, yalan söylemek, çocukların cesetleri üzerinde zıplamak da lazım.

Beyaz Türk oldum ya sonunda. Öldürmeyin, dövmeyin, iftira atmayın, bizi rahat bırakın... Bu ülke bizim değil çocuklarımızın, bize acımadınız bari onlara insaf edin dedikçe, Tatar Ramazan'ın o meşhur repliği geliyor aklıma "Ben köpeği bile aşağılamam. Allah yaratmış ama insanların köpekleşmesi beni çıldırtıyor"...



KARŞILAŞMALAR



3 HAZİRAN '63
NÂZIM HİKMET

2 HAZİRAN '91
AHMED ARİF

BİR: Nâzım Hikmet, şehirlerin şairidir, büyük düzlüklerden seslenir. Şiiri, ovadan akan 'büyük ve bereketli bir ırmak' gibidir. Ahmed Arif, dağların şairidir, âsi doruklardan seslenir. Şiiri, vadilerden yankılanan uzun ve tek bir ağıt gibidir.

İKİ: Nâzım Hikmet, bir orkestradır. Ahmed Arif, yanık bir kavaldır.

ÜÇ: Nâzım Hikmet'in şiiri; uygardır, romantiktir, yersizdir, yurtsuzdur, sürgündür; dünya dillerinde esen bir özgürlük rüzgârıdır. Nâzım Hikmet; şiirini; yabancı bir gökyüzüne bakarak yazar. Hasretini, bir kol saatinin kayışına işler. Ahmed Arif'in şiiri; gezgindir, konar-göçerdir, mahpustur, kaçakçıdır; mavzerlere şiir sunan karanfil kokusudur. Ahmed Arif; şiirini; kurdun kuşun, yaban çiçekleri arasında söyler. Hasretini, bir han-çer kabzasına nakşeder.

DÖRT: Nâzım Hikmet'in şiirinde, belirgin bir kahramanlık, yenilmişlik ve çilecilik bulunmaz. Sınıf mücadelesini, sosyolojik/ekonomik/ideolojik açıdan yorumlamayı öngörür. Ahmed Arif'in dizelerinde görülen aşırı duygusal boyut, bir mazlumiyet yansıtır. Şiirlerinde, hep yenilmiş olanın onurlu isyanı vardır.

BEŞ: Nâzım Hikmet, ritmi 'ses'te arar. Benzetme sanatında ustadır. Benzetmeyi ayrıntılı söyler. Ahmed Arif, ritmi, 'söz'de arar. Eğretileme sanatında ustadır. Benzetmeyi kısıtlarak söyler.

ALTI: Nâzım Hikmet'in şiiri; 'bir dil gurbetinde, yarım kalmış bir şarkının acısını / toprağa götüren', lirik toplumcu, sosyalist bir aydının şiiridir. Ahmed Arif'in şiiri; türkü söyleyerek çarpışan, yarılyken de, arkadaşları için tarih özeti çıkaran, buna felsefe ve inanç katan bir gerillanın şiiridir.

YEDİ: Nâzım Hikmet'in şiiri; ölüme karşı yaşamın, savaşa karşı barışın, tutsaklığa karşı özgürlüğün, sömürüye karşı paylaşımın, yok etmeye karşı yaratmanın, geçmişe karşı geleceğin, yüksek sesle dile geldiği bir şiirdir. Ahmed Arif'in şiiri; umudun, inceliğin, korkusuzluğun, onurun, alçakgönüllülüğün, derinliğin ve yalınliğin, bir pınar, bir yeraltı suyu, bir tipi gibi, 'Dostuna yarasını gösterir gibi', yığılma söylendiği bir şiirdir.

SEKİZ: Nâzım Hikmet; özellikle destanlarında- 'görünen bir şiir' yazar. Nâzım Hikmet; destanlarında, birçok kamerayla çalışan bir yönetmen gibidir. Ahmed Arif; özellikle uzun şiirlerinde- 'duyulan bir şiir' yazar. Ahmed Arif; destansı şiirlerine, bir yalçınlığı, bir graniti yerleştiren, yerel renkleri, korkusuz bir lirizm içinde ele alan bir dengbâj gibidir.

DOKUZ: Nâzım Hikmet'te, her zaman, yeni biçimler arama çabası, yeni söyleyişler kurma isteği vardır. Ahmed Arif, masallardan ses toplayan, türkülerden imge devşiren, Dicle kıyısına serili tek kitaplık bir serüvendir.

ON: Nâzım Hikmet'in şiiri çeviriye uygundur. Dünyanın 78 dilinde de Türkçedeki gorkemini korur, sesinden çok şey yitirmez. Ahmed Arif'in şiiri çeviriye pek de uygun değildir. Bir 'ağız dili' şiiri olarak Türkçe dışındaki her dilde, iltica edilmiş bir uzaklık olarak kalır. **Kışımsefasi**



25 MAYIS '83
NECİP FAZIL KISAKÜREK

BİR: Necip Fazıl'ın İstanbul'dan Ankara'ya sıkça geldiği zaman-lardan biridir. Necip Fazıl, Ankara'da Bahri Zengin'in veya M. Akif İnan'ın evinde kalır. Büyük Doğu okurları, Necip Fazıl'ı yalnız bırakmaz. Kaldığı ev, her akşam konferans salonuna dönüşür.

İKİ: Kendisinde 'gelecek' görülen gençler, Necip Fazıl'la tan-ıştırlır. Bol dumanlı, siyaset-sanat sohbetleri, gece yarısına dek sürer. Necip Fazıl'ın ev konferanslarına yetenekli genç bir şair olarak Cahit Zarifoğlu da katılır. Necip Fazıl, Cahit Zarifoğlu'nu Ankara'daki ilk karşılaşmalarında tanır. Ancak, Cahit Zarifoğlu olarak değil... İstanbul'da, kendisini ziyaret eden yüzlerce öğrencinin, gencin içinde birkaç kere gidip gelmiş biri olarak da değil...

ÜÇ: Necip Fazıl'ın yüzü bir anda değişir: "Sen, evvelki yıl, zifiri karanlık bir gece yarısı, yağmurlu, fırtınalı bir havada, üzerine iri iki köpek de durmadan hırladığı halde, güm güm kapımı vurup, saçın üstün başın perişan ve meczup, adeta yakama yapışarak 'Beni sen mahfettin, beynimi allak bullak ettin!' diyen şahıs değil misin?" der. O şahıs, Cahit Zarifoğlu değildir; fakat Necip Fazıl, ısrarlıdır: "Sana bakarken hayalimi biraz oynattığımda o oluyorsun. Yanıldığımı zannetmiyorum."

DÖRT: Necip Fazıl, o kadar inandırıcı konuşur ki herkes, Zarifoğlu'na bakar. "Düştümse sana bakarken düştüm" diyecek kadar aşık, "Seçkin bir kimse değilim" diyecek kadar mütevazı, "Yüzü güneş parıltılı kırmızı" diyecek kadar sinematografik olan Zarifoğlu'nun şair uçarlığını bilen herkeste inkârını anlayışla karşılamaya hazır 'dost' bakışlar belirir.

BEŞ: Necip Fazıl'a, hangi yıl olduğunu sorar. Niyeti, ondan katı bir tarih almak ve o tarihte 'suç mahallinde olmadığını' ispat etmektir. Fakat, Necip Fazıl belli bir tarih vermez. Askerde, Sarıkamış'ta olduğu bir tarihi vermesini boşuna bekler. Bunun dışında eğer İstanbul'da yaşadığı bir zamanı verecek olsa, 'Ben değildim.' dememin hiçbir anlamı yoktur. Zira, o günlerde bütün tanidiklardan kopuk, deniz kenarlarında, anlamsız bir hayat sürmektedir. Necip Fazıl, bir tarih vermez ve öyle kalır. Hatta 'Ben değildim.' dediğinde Necip Fazıl'ın ikna olduğunu da sanır. Ne var ki o günlerde arkadaşlarına olayı daha teferruatlı olarak anlatır ve 'Cahit'ti!' der.

ALTI: Zarifoğlu, kendisine benzetilen kişiyi bulmakta zorlanmaz. Boyu kendi boyu kadar, vücutta inceliği kendi inceliği kadar, kendisi



7 HAZİRAN '87
A. CAHİT ZARİFOĞLU

kadar esmer olan bu adamın mimikleri, jestleri, ses tonu, hatta sigara içişi kendisine çokça benzer. Bu adam, geldiği yörenin tonları ve aksanıyla konuşan, sanatkar mizaçlı biridir. Şiirleri ve düzyazıları vardır. Doğal bir enerjiyle değil, bir sinir enerjisiyle devinen bu huzursuz adam, kendi gözündede de bir ikiz fotoğraf gibi belirir.

YEDİ: Aralarındaki fark şudur: Kendisi, Necip Fazıl'dan en çok kırk elli şiir okumuştur. Birkaç oyununu dışında sonuna kadar bitirdiği kitabı yoktur. Kendisine benzetilen kişiye, Necip Fazıl'ı adeta delicesine okumuştur. Necip Fazıl'ın cümleleri ile konuşur. Yazılarında adeta onun üslubu vardır. Bu üsluba bakarak yazdıklarını Necip Fazıl'ın sanmak bile mümkündür. Kendisine benzetilen kişi, bir buhran anında Necip Fazıl'ın kapısına gidip "Beni öldürdün!" demiştir.

SEKİZ: Zarifoğlu'nun sözünü ettiği kişi, Salih Mirzabeyoğlu'dur; yani Salih İzzet Erdişi. Mirzabeyoğlu'nun Necip Fazıl'la Başbaşa, İntibâ ve İlham adlı bir kitabı vardır. Kitabın içerisinde ve arka kapığında, Necip Fazıl'ın, 'Hakımda yazılmış tek harika kitap!' notu dikkat çekicidir. Ayrıca, arka kapakta Mirzabeyoğlu ile Necip Fazıl'ın aynı bedende iki kafa, iki ruh gibi çizilmiş resimleri yer almaktadır. İBDA-C'nin açılımı da İhtilâlcî Büyük Doğu Akademi-yası Cephesi'dir. Salih Mirzabeyoğlu; 10 Haziran 1979 tarihli Ortadoğu gazetesinde, Necip Fazıl tarafından 'Müjdelerin Müjdesi' olarak takdim edilir, yine aynı gazetenin 11 Haziran 1979 tarihli nüshasında, 'Akıncı Güç' başlıkla yazısı Necip Fazıl tarafından tam sayfa olarak yayımlanır.

DOKUZ: Necip Fazıl, Ankara'da tanıyamadığı Zarifoğlu'nu İstanbul'da çok önemser. Onun, aslında hiç kimseye benzemediğini fark etmesi uzun sürmez. Onun 'yürek safı'ndaki sahici yalınliğini, insanca ve artistçe duruşunu çok sever. Zarifoğlu; artık Necip Fazıl'ın kendisine çok yakın hissettiği birkaç isimden biridir. Zarifoğlu'nun şairliğini dikkate almasa da şiirlerini okumasa da...

ON: Her ikisi de sigarayı 'şiir gibi' içer. Zarifoğlu, 47 yıllık ömrüne birkaç asırlık sigara sığdırırken, Necip Fazıl 79 yıllık ömrünün son nefesinde bile oğlu Mehmet'ten bir sigara yakıp kendisine vermesini ister. Her ikisinin de parmağına sigara müthiş yakışır. Sigaranın ateşinde eriyen öfke, lâcivert bir ipek kıvamıyla yüzlerinden akar. Dudaklarından can sıkıntısını alıp küle çevirerek avuçlarına dökülür. **Kışımsefasi**

İnadına edebiyat!

Edebiyat bir havuz problemine nasıl dönüşür?
Bir çocuk için kitap fuarı ne ifade edebilir? İnsan
bir kitabı neden yedi defa okumalı? Kant çocuklara
anlatılabilir mi? Edebiyat insanı eğitmeli mi?
Sahi, çanlar kimin için çalıyor?..

Keçi, edebiyat uğruna sorular sormak için yollara
düştü. Üstelik, sokaklardan ve caddelerden değil,
patikalardan ve uçurum kıyılarında sekerek
kapınızı yılda sadece iki kez çalacak!

- maveraünnehir nereye dökülür?
bu dize ece ayhan'ın 'meçhul öğrenci
anıtı' şiirinden meşhur bir dize..
ece ayhan'ın son yıllarında hastane
hastane dolaşırken onu güldürmek
için bulduğum bir oyun vardı:
'maveraünnehir nereye dökülür?'
dizesine acayip saçma cevaplar
uydurup uygunsuz zamanlarda tak diye
söylüyordum.. ece ayhan'ın eğlendiğini
yüzünden değil de çıkardığı hırıltılı
kahkahalarından anlıyordum..
bir keresinde boğuluyor sandım..
hemen koştum bir bardak su getirdim..
'gölüyordum yav' dedi ve
'ne yani ece ayhan'lar hiç gülmesin mi'
diye de ekledi.. o günleri anarak
işte hatırladığım o cevaplardan
bir demet sunuyorum şimdi sizlere:



ece ayhan'ı nasıl güldürdüm ya da - maveraünnehir nereye dökülür?

- maveraünnehir nereye dökülür?
- muavönea.. mavevu.. maöhonahör de ne la!

- maveraünnehir nereye dökülür?
- nereye dökülürse dökülür.. bize ne mahmut..
hadi gidelim kız.. şahit felan yazarlar!

- maveraünnehir nereye dökülür?
- navoranaünnehir dökülmez.. dökütürler!

- maveraünnehir nereye dökülür?
- vallahi ben dökmedim örttmenim..
ece ayhan şayiri dökmiş!

- maveraünnehir nereye dökülür?
- sana ne sen layyn.. navorinohütehirin
avukatı mısın sen!

- maveraünnehir nereye dökülür?
- ya demek öyle.. desene hemşehriyiz..
aşağı tarafından mısın.. yukarı tarafından mısın!

- maveraünnehir nereye dökülür?
- efendim.. ne buyurdunuz..
ziizzt errenköy lü ece ayhan!

- maveraünnehir nereye dökülür?
- demek sen de yalnızsın birader!

- maveraünnehir nereye dökülür?
- aman ya.. dostların arasında lafı mı okur bunun..
bugün sana dökülür yarın bana!

- maveraünnehir nereye dökülür?
- dökülen navouüherenmahir
bizden değildir!

- maveraünnehir nereye dökülür?
- buraya dökülmez kardeşim yassah..
buraya dökülmez kardeşim yassak!

- maveraünnehir nereye dökülür?
- ağızdan tek laf alamazsınız.. çözülmeyeceğim..
insanlık onuru işkenceyi yenecek!

- maveraünnehir nereye dökülür?
- allah büyüktür.. bir mavhornaüer dökülür
başka bir moähormaahinur açılır!

- maveraünnehir nereye dökülür?
- hangi gastede hangi televizyon kanalında
çıkacak ki şimşir öü.

- maveraünnehir nereye dökülür?
- sen benim kim olduğumu biliyor musun
bakıyım düzü.. ben nereye istersem oraya
dökülür!

- maveraünnehir nereye dökülür?
- sen aç karnına hiç meşe odunu sopasıyla
dayak yedin mi abidin!

- maveraünnehir nereye dökülür?
- birine benzettiniz galiba.. pardon..
ben buranın varoluşcusuyum da!

- maveraünnehir nereye dökülür?
- ben bilmem ayıryam.. teey teey!

- maveraünnehir nereye dökülür?
- bugün oraya dökülür.. yarın buraya dökülür..
maveraünnehir ile maveraünnehir mi
olacağız şimdi gavat!

- maveraünnehir nereye dökülür?
- olay mahallinde gerekli incelemeler yapılıyor..
hükümet her tedbiri almıştır!

- maveraünnehir nereye dökülür?
- amaan.. dökülürse dökülsün kız..
bize bir şey olmasın ayol!

- maveraünnehir nereye dökülür?
- bir ucu kayıplar mezarlığı'na..
bir ucu da derin devlet'e sanırsam!

- maveraünnehir nereye dökülür?
- ben bilmem beyim bilir!

- maveraünnehir nereye dökülür?
- ille de dökülmek zorunda mı
bu maveraünnehir abiler ya!

- maveraünnehir nereye dökülür?
- nereye dökülürse dökülsün..
akarken dolduracaksın!

- maveraünnehir nereye dökülür?
- ohoo.. kardeşimin üzüldüğü şeye bak..
o değil de bu düden şelalesi daha ne kadar
düdecek!

- maveraünnehir nereye dökülür?
- elbiseyi yeni aldım abi.. amaan üstümüze
dökülmesin de!



İMPARATORLUK ÖZEL KALEM MÜDÜRLÜĞÜNÜN DİKKATİNE

Değerli Devlet Adamları,

1. Kendimi bildim bileli kendimi bilemeyeceğimi biliyorum. Yine de varlığımın nedenini sorgulamaktan asla vazgeçmedim. Hayatımın anlamını ve bu dünyadaki işlevimin ne olduğunu çözmek için yıllarca düşündüm. Oysa biraz sabretsem, bütün sorularımın yanıtını zaten zaman verecekti.

2. Artık biliyorum! Artık eminim! Hiç kuşku yok! Ben ne olduğumu anladım! Neden var olduğumu biliyorum artık! Hayatımın amacı bir güneş gibi karşımda! Ben...

3. Ben bir hammaddeyim. Hatta sadece ben değil! Annem de bir hammadde. Kardeşim de bir hammadde. Arkadaşlarım hammadde. Komşularım hammadde. Ve tabii ki rahmetli babam da bir hammaddeydi...

4. Ben ve hepimiz Türk devletine üretim bağı ile bağlı birer hammaddeyiz. Demirden, kromdan, tuzdan, bakırdan, bordan, petrolden farkımız yok. Yakılabilir, dondurulabilir, kimyasal olarak dönüştürülebiliriz. Hatta nüfus yoğunluğumuz oranında sürdürülebiliriz de...

5. Bizim gibi bir hammaddeyle ne yapılacağını hiçbir önemi yok. Çünkü o her neyse, üretildiğinde biz tüketilmiş olacağız. Biz bu ülkenin yer üstü kaynaklarından biriyiz. Her ne kadar anayasada bizden "vatandaş" diye söz edilse de gerçek kimliğimiz bu...

6. Artık huzur içindeyim. Hayatımda tek bir soru işareti kalmadı. Ne de olsa karmaşık haklara sahip bir vatandaş olmadığımı anlamış bulunuyorum. Hatta bir insan bile değilim.

7. Her şey çok basit. Ben sanayide toplam üretim maliyetindeki unsurlardan biriyim, o kadar.

8. Görevim, herhangi bir hammaddeninki kadar: Yanıp kül olmayı beklemek. Bekliyorum.

9. Ayrıca varoluşumla ilgili bu aydınlanmayı yaşamamda büyük katkısı olan 61. Hükümete de şükranlarımı sunuyorum.

10. Hepiniz sağ olun! Sayenizde gözlerim açıldı ve bir insan olmadığımı anladım! Hatta açılan o gözlerimi, nasıl olsa gelecekte bir işe yaramayacakları için (çünkü göreceğimi gördüm!), yuvalarından söküp yemeye başladım. Tatları güzel. İkisi de protein ve umut dolu. 36 Etnik Unsur Mutfağına son derece uygun. Tavsiye ederim.

11. Ancak bir sorum var: Bir hammadde olarak ülkeme en iyi hizmeti verebilmek için ne yapmalıyım? Ben mi kendimi yakayım, siz mi beni yakarsınız? Evde mi yapalım, size mi gidelim? Bunları bir açıklığa kavuşturursak memnun olurum.

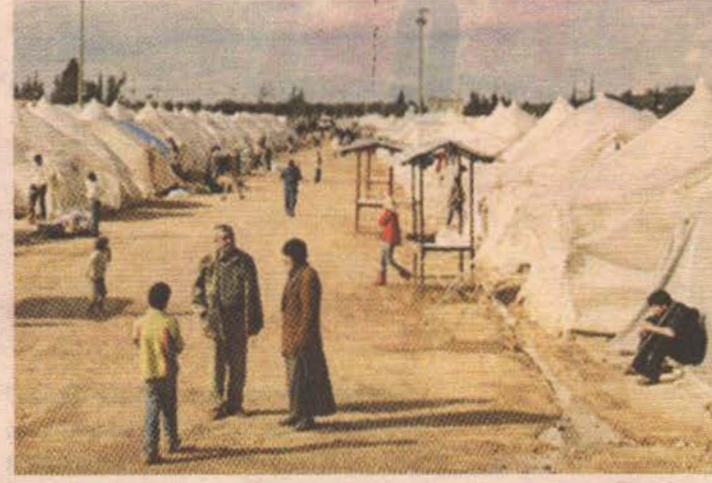
12. Değerli Devlet Adamları, son bir ricam var: Beni bir hammadde olarak işlerken lütfen çevreye duyarlı olun. Çevredeki insanlar (henüz bir hammadde oldukları bilincine ulaşmamış olanlar), beni hâlâ insan sanacakları için arkamdan ağlayabilir, üzülebilir hatta öfkelenip bu durumu protesto bile edebilirler. Çok normal çünkü cahiller, aydınlanmamışlar. Dolayısıyla anlatsanız da anlamazlar. Bu yüzden beni bir hammadde olarak kullanırken lütfen özellikle çevreye dikkat edin. Çevrede kimse olmasın. Kimse bilmesin. Aramızda kalsın.

Saygılar

Not: Tekrar Saygılar. ☘



KUTUB ŞİMŞEK



HELAL, HARAM VER ALLAH'IM; İHALECİ KULUN YER ALLAH'IM

Türkiye'nin birçok büyük şehrinde adım atsan Suriyeli dilencilere rastlıyorsun. Sınır bölgelerinde çadırkentler olmasına rağmen bu insanlar neden dileniyor, rezilce bir hayat yaşıyor?

Ceylanpınar; Hatay'dan sonra bu savaşın p'işğini en çok çeken yerlerden biri. Yaklaşık 30 bin Suriyeli sığınmacı olduğu söyleniyor. Bu bir Ceylanpınar daha eder. Fakat hastane, doktor sayısında bir değişme yok. Birçok lez bu nedenle protestolar yapıldıysa da kimse tınmadı. Artık hastaneye gittiğinizde sadece Suriyelilere rastlıyorsunuz. Sıra bulmak ne mümkün. Peki Suriyeli sığınmacılar memnun mu, özellikle yemek işleri nasıl karşılanıyor bir bakalım...

Sınıra en yakın çadırkentlerden biri bulunan Ceylanpınar'da, bu sorunun cevabını öğrenmek için çadırkent çalışanları ve sakinlerine sorduk...

Çadırlarda yapılan sayım sonucunda 14.000 kişi olmasına rağmen, yüklenici iki firma 25.000 kişilik yemek çıkarıyormuş. Çalışanların söylediğine göre sığınmacılar yeterince yemek alamadıklarından ve yemeklerin kötü olduğundan yakınıyor; Suriyeliler ve yemekhane çalışanları arasında kavga çıkıyormuş. Bir keresinde Suriyeli birinin, çalışanlar tarafından dövülmesi üzerine çadırkentte büyük bir kargaşa çıkmış ve güvenlik görevlileri dâhil hiç kimse birkaç gün boyunca çadırkente girememiş.

Yemek verildiği süre içinde liste değişmemiş. Çoğunlukla bulgur pilavı, fasulye, bakla, tavuk köfte, tavuk sote çıkardı. Kırmızı etin adı var, kendi yok. Kahvaltıda en ucuz, en kötü "marla" küçük paket kahvaltılık veriliyor. Verilen peynirin bozuk çıkması sebebiyle birçok kişi zehirlenmiş fakat bu olay önemsenmemiş. Dağıtılan meyveler çürük olmuştur. Arada bir irmik helvası veriliyor. Bemek çok verilir, bu da etmek israfına yol açar, çöp kutudan ağzına kadar etmek dolmuş. Çöp araçları da bunu dicarete dönüştürüp çöpteki etmeleri toplayıp hayvancılıkta uğraşanlara satmış. Yemekler, seyyar satıcıların kullandığı 4 tekerlekli araçlarla çadırlara dağıtılmış. Hastalara özel yemek yapılmamış. Doktorların yazdığı reçetelerle bebek maması alınmış. Kiloyla satılan bebek bezi dağıtılmış.

Yaklaşık olarak 15.05.2012'de iki firma tarafından yemek verilmeye başlandı. 02.01.2014'te yemek dağıtım işi bitti. Sığınmacılara verilen kardan kişi başına aylık 80TL yüklemeye yapılıyor. Bu kartlarla çadırkentte kurulan üç marketten aldıkları malzemeyle herkes kendi yemeğini yapıyor. Peki karne dağıtılınca iyi mi oldu? Belki olurdu. Dışarıda bir lira olan bir ürün markette iki lira olmasaydı!

Bu değertlendirmeden sonra başa dönelim. Kimler, neden çadırkentte kalmıyor? **Birincisi:** Banyo, tuvalet gibi alanların ortak kullanılmasıyla rahatsız olanlar çadırkentte kalmayı reddediyor. **İkincisi:** Suriye'de de dilencilikle geçimini sağlayanlar Türkiye'de de aynı işi yapmaya devam ediyor. **Üçüncüsü:** Meslek sahibi olanlar, geçimini sağlayabilecek herhangi bir işte çalışarak çadırkent dışında kirada kalıyorlar. **Dördüncüsü:** Şehirde akrabası olanlar, akrabalarına sığınıyor. **Beşincisi:** Zenginler, zaten onlar hiçbir yerde zorluk çekmezler.

Haa bu gruplar içinde başbakanı en çok seven ve ona dua edenler çadırkentliler. Büyük olasılıkla ülkelerinde de daha farklı yaşamıyorlardı. Çadırkentte her gün birçok doğum oluyor. Anlayacağınız durmak yok, devam... ☘

DÖRT ŞEHİR

-Birinci Pavyon-



Bursa. Yeşil eteklerini Mudanya Körfezi'ne seren Uludağ'ın köhne kızı. Türbe kokan sokaklarında evliya nefesleri gezinen emekli payırah. Bursa mümin, Bursa mütevekkil, Bursa mazbut. Ama en ince gülümlemlerin döndüğü, birbirinden afili sazların, en alengirli pavyonlarda burun direği sızlatığı, gogonun en çiçeklisinin, papığının en patlamalısının elden ele gezdiği bir kara lazan kaynar uğun uğun, bu haki yeşil örtünün altında. Şehrin dehlizlerinde gezinen pusun, yatıkları çukurdan göz kırpan lağım laica ılık ılık emildiği gecelerden biriydi. Murad Dağman'ı -evet, d'yle- bölge toplantısı hatırına bulundukları Bursa'da, meraklısı bilir; Mağden Gazinosu'na getirdiler. Müdürlüğünü bir kurtarırmadık, kurtarırmızı dökelim dediler: Müziğin yakışıklısı, konsomasyonun İkramlısı, elmasının kıymetlisi burdandır deyip, ağırlamaya koyuldular: Arkadaşları sansardılar; çakaldılar; kaşardılar. Ama Murad'ın hayatında gördüğü ilk pavyonu. Otuz bitmiş, otuz birden gün alıyor.

Murad Dağman'ın bu asil soy adı, ailesinin son soylusu olan Reha dedesinden, adıyla nüfus memurundan yadigârdır: Ama o, Murad'ın d'sinin de soyluluktan geldiğini ima etmekten hoşlanır. Öyle, çarşıda pazarda rastlanır cinsten, alelade bir Murat değil; Murad. Hanedan mensubu gibi. Dağman'sa uzun hikâye. Menderes zamanında talihi dönüp müteahhithlikten parayı cuklalayan dede, daha baştan bu işteki paranın kokusunu alınca başvuruyor hâkime, diyor ki böyle böyle, değiştiriyor eskisini. Eskisi Çürük yapar çünkü. Bu meslekte olmaz.

Murad, müdür oldu geçen hafta kendi departmanında. Altı yıldır; bir gün ütüsü bozulmadan oturmanın, sektörel laflara yabancı bir dil gibi incelikle hâkim olma uğraşının, bunca el pençeliğin, altlara ve üstlere farklı yüz ifadeleriyle söylenen mesleki ve gayri mesleki yalanların ve serviste, trafikte, fotokopide, bilgisayar başında, eğitimler için sürüldüğü otel odalarında beklemenin, beklemenin ama hep çalışarak beklemenin mükâfatını nihayet aldı. Yeni kartviziti geldi, şirketin verdiği telefon, bilgisayar ve araba değişti. Ama maaş çok değmedi bu havalarda. Öyle ahım şahım bir artış olmadı, hep caka. İş deseni, iki katına çıktı. Belki üç. Başka bölgelerden, başka şubelerden, eğitimci seminerdi tanışıp ahbap oldukları başka kendigibilirle buluştu yine. Onlar da alıp buraya getirdiler: Bir zamanlar Zeki Müren'in, Kantocu Keriman'ı dinlemeye geldiği, seksenlerde Oevran Çağlar'ın parladığı bu gazinoya. Şimdilerde müteahhithlerin, bölge sanayicilerinin geldiği şanlı bir pavyon. Alabilirdiğine al, kara, loş, sisli.

Ama müzik güzel. Bir Çarşı Yokluğunun diyor Çarşıdaki

Anlıyor sonra, erkeklerin pavyona gitmeyi neden sevdiklerini. Çünkü orada kadınlara yalan söylemek zorunda kalınıyor.



güzel oğlan. Sesi enek, vücudu dinç, sahnesi cilveli. Oturdular, viskiler; bademler... Kadınlar çağırıyorlar; vorkalar; meyveler... Kadınlar, baldırlarını açığa bırakıp bacak bacak üstüne atıyorlar, sahte kahkaha, ezberlenmiş neşeyle. Hepsini anasının gözü. Nabızlar alınıyor; adamına göre şerbeder hazırlanıyor. Kimi uydurduğu hikâyesini anlatıyor sıcak nefesiyle kulağına kulağına. Acmak sever bazıları çünkü. Kimisi hem kıkırdıyor hem üstteki bacağına sallıyor belli bir ritim ve belirsiz bir şehvede. Çaktırmadan memesini elleten, adamı konuşturup ha babam içkiye yüklenen... Murad, ilk kez yabancı bir kadınla bu kadar yakın oluyor. Yok, nişanlısından başka bir yabancı değil, başbayağı yabancı, Moldovalı. İngilizce mi konuşsun bilemiyor. Arkadaşlardan da utanıyor. Ama gerek de kalmıyor. Çünkü sohbet basit. "Müzik seviyor?"

"Yes.", "Türk sevmiyor, ben yabancı müzik." "Evet."

"Sen evli mi? Karın var mı, sevgili?" "Var tabii. İzmir'deki bölge toplantısında o da şimdi, diyecek oluyor. Benim terfiyi bekliyorduk, evleniyoruz Nisan'da. Duruyor: İngilizcesini de kuramıyor kafasında zaten. "Evet, var." diyor. Anlıyor sonra, erkeklerin pavyona gitmeyi neden sevdiklerini. Çünkü orada kadınlara yalan söylemek zorunda kalınıyor.

Şirketin açtığı otele kaldıklarından geceye kızlarla nihayet veremeyeceğini bilen beyaz yakalıların erkeklik oyunu pavyonda müziğin durulmasına kadar sürüyor. Sonrası otelin yabancı misafirperverliği. Baş için ayrı, vücut için ayrı, ayak için ayrı havlu, sevimsiz tüplerde şampuan, saç kremi, duş jeli. Televizyon, uydu ve klima kumandası, tepe lambası, duman reseptörü, kâğıt terlik.

Ama Murad'ın hesap etmediği bir şey var. Ertesi sabah otele ayrılırken fark edecek. Dün gece, Ludmila Komarova'nın -resmi soyadı Çırpanlı'dır- hayatında hiç bilmediği kadar sıcak ve aydınlık bacaklarında gezdirirken ellerini, sıcağı. Viskinin harladığı kanı, yanındaki bu sakız muhallebisi gibi kadının sıcağı da hızlandırınca ceket, kravat dar geldi. Ceket çıkarırken tam, pıt etti yere yuvarlandı cüzdan. Sazlar son ses bangırdıyordu. Cüzdanın ettiği pıt, gürültüye gitti. Müdürlüğünün kurtandığı bu gecede de elini cebine götürmeyince, farkına bile varmadı cüzdanın gürültüye gidişinin. Belçin bulacaktı zaten ganimeti. Mersinli, ahu gözlü, ayrık dişli Belçin. Belçin aslında adı, ama eski ve yaşlı buluyor bu adı, Belçin dedirtiyor kendine.

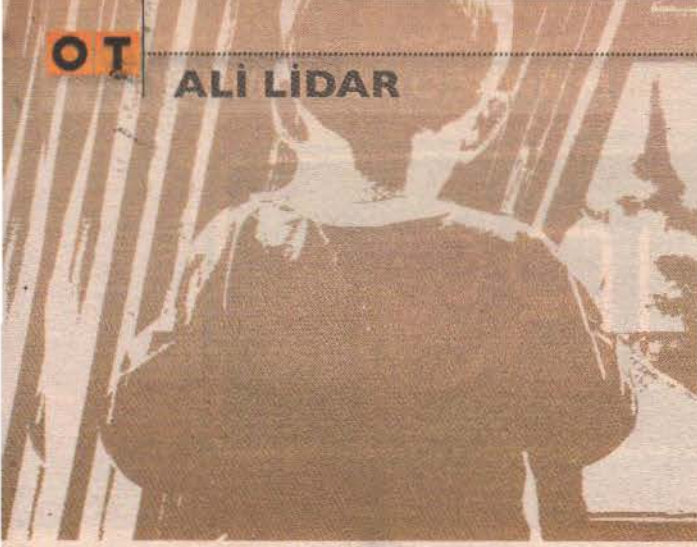
Tüm fakir çocukları, semadan vahyolunmuş bir ayet gibi emin, bilirler ki, talihsizlik bulasıcı bir illettir. Ve fakirler, bu tedavisi müşkül illetin içine doğarlar. Üç gün sonra, pazarı, merkezi, Çarşı, Arslan, Ankara'da. Ve böyle

yüksek güvenli kaleler ki artık paranın plaza ve kuleleri değil eğitime katılmak. Üst kattan alt kattaki tuvalete inemezsin o kapıları didit ettiren kimlik kartı olmadan. Kardar kayıp, ehliyet, kafa kağıdı, çokça nakit ve gizli göze sıkıştırılmış Benjamin Franklin'li para kayıp. En kötüsü, kapıları açan şirket kimliği kayıp. Kaynar sular, soğuk duşlara karıştı döküldü üstüne Murad'ın. Çünkü o eğitime gitmesi gerek, çünkü o eğitime nişanlısı da katılacak. O eğitime katılması gerek, eğitimlerin hepsi mecburi, katılım şart. Katılması gerek, çünkü nişanlısına, "kimliğimi, yabancı müzik seven, aydınlık bacaklı Ludmila'ya çaldırdım diyemeyecek, diyemez.

Talihsizliğini alıp, kendisinden önce Ankara'ya götürdü Belçin. Dostu o akşam mutfakta arıza çıkıp marizi yiyince, sepettediler Belçin'i de. Bir iki telefon patlattı sağa sola Müşir; Belçin'in dostu, Köse Müşir; o gece adadılar bir otobüse İnegöl'den, doğru Ankara'ya yollandılar. Mutfakta tantana sürerken, işlerin bozulacağını, Müşir'in huyunu bildiğinden, anlayan Belçin, eşya toplamak için kulise giderken gördü cüzdanı. Sahneyi ve önündeki lambiri pisti kırk beş derecelik bir zaviyeyle kesen sedirin altında, üşümüş de büzüşmüş gibi tortop olmuş, tostombul yatıp duruyordu öyle. Herkes mutfaktaydı, kimseye sezdirmeden süzülüp avını yakaladığı gibi minicik elbisesinin katkat eteğini sıyırıp çorabının lastiğinden içeri atıverdi. Otele dönüp üstünü değiştirmek için banyoya girene kadar da bakamadı cüzdana, öyle kasiğında ur varmış gibi durdu.

Öğlen, cüzdanın olmadığını resepsiyonda fark edince, koleğlerini bırakıp pavyona koştu Murad. Belçin, vesikalıklarda donmuş tipini değil ama adını sevmişti Murad Dağman'ın. Büyük adam adı. Murad bilse sevinirdi. Mağden gazinosu kapalı elbet gündüz vakti. Çünkü pavyon, çiçekler içinde bir akşamsefasıdır. Hava karınca açılır. Akşam gel dediler Murad'a. Tayfayı gönderip kaldı, akşam geldi. Ludmila'yı sordu, buldu, konuştu İngilizcesini gün boyunca kurduğu cümlelerle. Anlatı derdini, kadını da ürkütmeden, incimeden. Yok. Dili döndüğünce yeminler ediyor kadın, görmedim diyor; bilmiyorum diyor. Bilmiyor kadın. Üç yüz beş yüz lira, bir de köşeye zulalanmış şuncacık dolar için bu kadar inatla inkar edecek, bu kadar imanla yalan söyleyecek değil ya! Laf dönüyor dolaşılıyor ayrılan bir kız var'a geliyor. Hırsızın, yalancının, düzenbazın tekiydi diyor Ludmila kız için, bunlara en yakın Türkçe kelimelerle. Ee, kız nerde, oluyor Murad. Ankara'ya gitti diyor; kovdular burdan. Oteldeki oda arkadaşını arıyor sonra Ludmila. Nereye gittiğini sorup öğreniyor. Biraz olsun rahatlıyor Murad, en azından bir umut. Nasıl olsa Ankara'ya gidecek. Bir uğramın kapısından, sorarım, gördünüz mü cüzdanımı diye en azından. Bir kâğıda yazıyor adresini pavyonun Ludmila, d'leri Kiri'deki gibi küçük g yapılarak. Murad'a uzatıyor, gülümsüyor. Seviniyor Murad. Allah garibanı sevindireceği zaman eşeğini önce kaybettirir; sonra buldururmuş diyor içinden, babasının sesiyle.

Bir buçuk saat sonraya otobüs buluyor Murad, Ankara'ya. Adayıp gidiyor. Tınaklarının kenarlarındaki eteri yolmuş hep telaştan, sıkıntıdan. Yol boyu da koparmaya devam ediyor, kanatıyor bile.



"Babaları eve gel-e-meyen çocuklara"

SADECE BABALARA ANLATILABİLECEK BAZI ŞEYLER

Benim babam işçiydi. Şeker fabrikasında çalıştı otuz yıl. Öyle tehlikeli bir iş yaptığı söylenemezdi. Fabrikanın Ziraat kısmının park-bahçe bölümünde çiçekle böceklerle ilgilenirdi. Sabah sekizde işe gider, beş buçukta da işten çıkardı. Ve ben neredeyse çocukluğumun her beş buçuğuyla altısı arasını havanın durumuna göre bahçede, eşikte ya da cama tüneler geçirdim. Bir keresinde babamın işten çıkacağı saate yakın bir telefon geldi. İş kazası geçirmiş. Bakımını yaptığı çim biçme makinesine elini kaptırmış. Ambulansla hastaneye götürmüşler. Ona bir şey olacak diye öyle korktum ki, nerede ne zaman babasına bir şey olduğunu düşünen bir çocuk görsem onun acısını bütün kalbimle hissedirim hâlâ. Allaha çok ciddi değilmiş durumu. Birkaç dikiş ve bir hafta raporla döndü eve...

O zamanlar kahve alışkanlığı vardı babamın. Annemin deyişle "kumara" giderdi bazı akşamlar iş çıkışı. Kumar denilen şeyin, çayına kahvesine çevirilen okey olduğunu yıllar sonra anladım. Ama anneme şimdi bile sorsanız, babamın o zamanlar kumar oynadığını söylemeye devam eder...

Saat altıyı geçtiyse ve babam gelmediyse eve yüzüm düşer, boynum bükülür, eve geçip, sessizce çekyatın köşesine ilişip hiç konuşmadan, başımı dizlerimin arasına çekip beklemeye başladım. Annem hep evdeydi. Kardeşlerim de vardı. Ama ben beklerdim babamı. Çünkü babam başkaydı. Bazı şeyler olurdu hep ve onları sadece babama anlatabilirdim. (Bütün erkek evlatlar bilir, bazı şeyler sadece babalara anlatılır...)

Oyundan kalkamayıp, eve gece yarısına doğru geldiği zamanlar olurdu. Öyle zamanlarda hayvan gibi uyku da gelse uyumaz, inatla babamı beklerdim tünediğim pencerenin kenarında. Evin köşesinde belirdiğinde de, sanki ben bütün akşam onu beklememişim gibi ya da o perdenin oynamasından benim beklemediğimi anlamamış gibi koşarak yatağıma gider, gözlerimi sınırsız yumar ve uyuyormuş gibi yapardım. Bir tür küslük oyunu oynardım kendimce. Bugün bile çözebilmiş değilim o psikolojili. Bütün akşam gelmesini beklediğim babam eve girdiğinde niye uyuduğumu zannetsin isterdim, bilemiyorum. Ama bir şeyi çok iyi bilirdim. Babam eve girer, annem ona bağırır, o genelde sesini çıkarmaz, ben kulaklarımı ve gözlerimi sınırsız kapatıp annemin yorulmasını, bağırışlarının ve ağlamalarının bitmesini, öfkeyle yatak odasına gidip kapıyı da çarparak kapatmasını beklerdim. Çünkü öyle zamanlarda babam usulca yanıma sokulur, uyuduğumu düşündüğü için parmaklarının ucuyla saçlarımı okşar, "güzel öğün benim" diye fısıldayıp ufak ufak kendine yer açar ve benimle uyurdu. Ben de uyanık olduğumu çaktırmamaya çalışarak onun ter, sigara ve çiçek karışımı, hâlâ unutamadığım, dünyanın en eşsiz kokusunu, "babam kokusunu" içime çeker, çeker, çeker, dünyanın en güzel uykusuna yatarım...

Mutlulukla mutsuzluğun çok da fark etmediği anlar vardır. Çünkü bazen eve gelen babalar, birtakım mutsuzlukların nedeni ya da sonucu olabilirler. Ama ne olursa olsun bir çocuk için dünyanın en güven veren ve kendini en güçlü hissettiren hissi, babanın bir şekilde eve gelmesidir. Babaları eve gel-e-meyen tüm oğullar ne demek istediğini çok iyi bilir!

SES VERİYORUM: "KOOOOOOOORK!" ÇÜNKÜ DÜNYA KÖTÜ BİR YER

Her şey babamın ölmesiyle başladı. Bu yüzden, öldüğü için, kendisine minnet borçlu olduğumu yaklaşık 34 sene sonra anladım.

Ölüp giden insanlarla ilgili tek bilgimin 40.gün burunlannın düştüğüydü. Böyle bir babayı sevmeydim. En fazla korkabilirdim. O yüzden, onu sevmek için önümde yaklaşık 39 günüm olduğunun farkındaydım. Burnu düşmüş bir baba, karanlık odaya hapsedilmekten daha korkunç olabilirdi. Çocukken bizim karşı sokakta yatırlı olduğu söylenen bir bina vardı. O eve gündüzleri annemin arkadaşına giderdik. Sık sık anlatılan hikâyeler arasında ölünün kapıdan içeri girdiği ve banyoya doğru ilerlediği vardı. Abdest alacaktı. Dünya da yapıtı itadeter yememiş. Öldükten sonra da buraya gelip gidip namaz kılmış bu ölüler. Allah'ın geniş yüreki biri olduğunu; kullarına öldükten sonra bile şans tanıdığı daha o zamandan biliyordum. Babamın öldüğü gece, yatırlı binaya benzemişim. Yani kalbim... Yatırlı binaya benzemişti. Hiç beklemediğim bir anda çıkıp beni korkutacaktı. Buna hazırlıklı olmalydım. Ömrümün ilk 21 senesi, izlendiğim şüphesiyle, sonraki 13 senesi ise bundan emin olarak geçecekti.

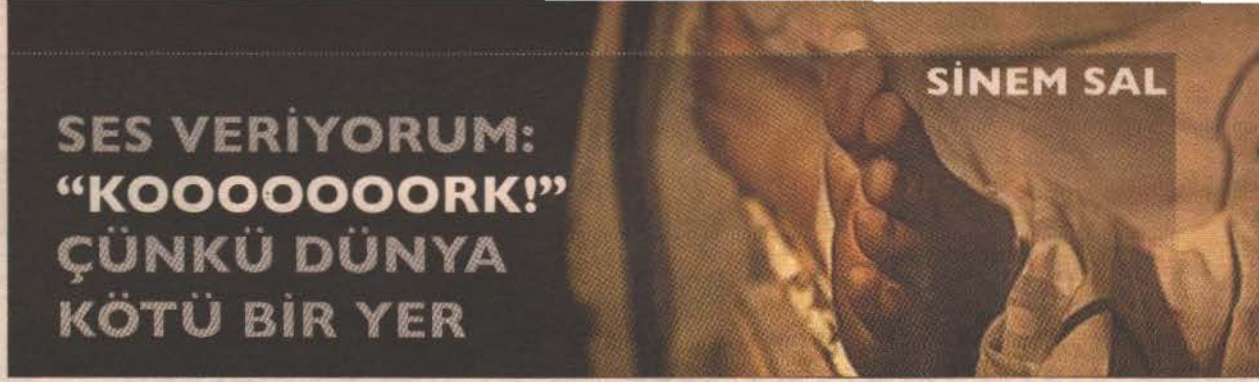
O gece, hayat, pirincin içindeki taş kadar anlamsızdı. Babam ölmüştü ve kız kardeşim helva kavuruyordu. Eve gelenler baklava getiriyor, börek yapıyordu. Kolilerce meyve suyu ve ayran taşıyordu arcam. Yılbaşında, bayramda ve doğum günümde bile böyle ziyafet görülmemişti. O yıllarda saçmalık ve ciddiyet her zaman birlikteydi.

Babaannemle birlikte uyuyorduk. Sevdığinin biri ölmüşse, geriye kalanları haddinden daha fazla sevmeye başlıyordunuz. Babaannemin içinde Ortaçağ'ı görmüş bir cadı yaşıyordu. İnsanların, laneti üstlerine bulaşacak diye yakmaya yanaşmadıkları bir cadı... Acı, insanları yakınlştırıyor: Bir anda kendimi içinde Ortaçağ'ı görmüş bir cadı yaşıtan, altı yaşından gün almaya başlamış, bir ayağı çukurda, kalbine yüzlerce Big Bang'e şahit olmuş ve bunun sırtını arayan Allah'ın bir kulu gibi hissediyordum. Babaanneme sanıldım. Bana dua etmem gerektiğini söyledi. Ruhuna birkaç dua hediye ettik.

Uyuyamıyordum. Babamı, burnu düşmüş bir şekilde hayal ediyor, ödümü koparıyor, keçilerini kaçırıyor, aklımlı oynatıyordum. Hayatımın beşinci yıl dönümüydü ve hayatım eğrilmiş bir ok kendi ellerimden hızla fırlatılmıştı. Yaydan çıkmıştı bir kere... Dünyayı tavaf eden, kâinatı kavramış. O gece yaydan fırlayan ok, kıcma girmesin diye o kadar koştum ki Macellan'a adresi tarif edenin ben olduğuna dair duyulan her türlü şüpheyi sılıp attım.

Kalbim, ölümlü gibiydi. Sanki bir binayı boynuma ipe bağlamışlar ve karşımda Sevgilimekin... Kahraman olmak için yürüyordum. Sanıyorlardı. Ben daha çok ipten kurtulmak ya da Sevgilimekin'in karşısında hayatımı yitirmek için yürüyordum. Eğer diyordum, bu binayı biraz olsun hareket ettirmeyi becerirsem Sevgilimekin, bana aşık olur: Ama bir gün, bir tahtayı bile yerinden oynatamayacak hâle geldiğimde unutulurum. Fakat eğer tam şimdi boynumdaki ip beni sıkarsa ve binaya doğru sinek gibi yapışsam, kanlar etrafa dağılırsa... Ayaklarım tepeye gelirse ve tüm gücümle ölümlü bağırırsam: "Hayat hiçbir şeye benzemiyooooooooor" diye... İşte o zaman Sevgilimekin'in aklından hiç çıkmazdım. Hep beni hatırlardı. Odarken, aniden gözleri dolardı. Kusası gelirdi... Kan tıvardı. Kâbusu olurdu.

O gün ne binayı çekebilirdim ne de koşup kendimi öldürecek cesareti edinebilirdim. Ağlamamayı öğrenmek garip bir şey; çünkü bu beceriyi edinmek her şeyi unutturuyor. Ayakların varsa mekân değiştirebilirsin; boynundan bağlı değilsen. Ben binayı sevmeye alıştım. Sevgilimekin'se bir fabrikada işçi oldu. Kendisi hakkında kötü yola düştüğüne dair söylentiler aldı yürüdü. Annem, ölmeğe seni beklemeye karar verdim. Güçlü görünmek için binaya ek olarak yapılmış bir bekçi



Bir gün, işçi babasının cenazesine hazırlanmış tüm çocuklara...

kulübesi taktidi yaparak geçirecektim öteki yıllarımı. Buna hemen alıştım.

Babaannemle sarıldım. Ona, eğer babamın kapısının önünde bu gece bir Yâsin okursak, babamın cennetin güzel katlarından birine yerleşeceğini söyledim. Bunu da içerideki Hocanımteyze'den duyduğumu ekleyince, uydurduğum yalan bir anda ajanda takvimindeki milli bayram netliğini kazandı. Kimse uyumuyordu. Ölü evinde uyumazdı. İlk yedi gün ölü, gelirmiş. Kim ne yapıyor, ne ediyor diye kolaçan edermiş etrafı. Annem, biraz da bu yüzden hiç durmadan ağlıyordu. Gafil avlanmak istemiyordu. Kocasını yok yere üzmenin anlamı yoktu. Zaten canımız burunumuzdaydı. Babaannemle birlikte ağlayan insanların arasından geçtik. Herkes babamla ilgili anılarını anlatıyordu. Ne komik adammış dedim kendime. Tansam severdim.

O gece, yalan mekanizmasının türeşerek harekete geçtiği geceydi. Sanki dünyanın tüm televizyon kabloları beynimden yayın yapıyordu. Yaklaşık 12 yaşına kadar; baba kelimesini duyduğum yerde kaçacak, 17 yaşında ise babamın yüksek doz uyuşturucudan öldüğünü uyduracak, 30 yaşına bastığımda da nihayet, babamın yükseltilmiş bir araba altında uyutulmuşken cansız manken sanılıp üstüne arabanın indirilmesiyle can verdiğini kabul edecektim. İşçi ölümü versus işçi cinayeti... Erken yaşanan acılar zaman aşımına uğrar. Ve hayat sandığınızdan daha üretkendir. Ama yaratıcı değildir. Hep aynı acıları yaşatır insana.

Sevdiğiniz biri ölmüşse, geriye kalanları haddinden daha fazla sevmeye başlıyordunuz.

Babaannemle birlikte babamın yatığı morgun önüne geldik. Kendisi diz çöküp turuncu kapaklı küçük kıptan Yâsin okumaya başladı. Bir an içinde Ortaçağ'ı görmüş cadı yaşıtan babaannemi, içindeki cadıya ateşle giderken gördüm. İnsanın sevdiği birisi ölünce, kendisini haddinden fazla sevmemeye başlıyor. İçeriye girmeliydim. Kapıda görevli duruyordu. Zayıf bir adamdı. Kolay işti. Ölüler ayaklanmaz, ölümlü kaçakçılık yapmaz, ölümlü darp etmez, ölümlü kavgaya bile etmez... Ölübekeleyicisi'ni ikna etmek sadece otuz saniyemi aldı. Ona şöyle dedim:

- Babam öldü. İçeride yatıyor. Eğer şimdi görmezsem, sağlıklı bir hayatım olursa, şimdiye kadar ortaya atılmış tüm tezler doğrusa, şansa ikimiz de cennete gidersek... Babamı bir daha görmeme yaklaşık 55 sene vardır. Hi?

Üç tane ölü geçtim. Hepsinin ruhuna hediyeler göndermekten babama gelirken biraz geciktim tabii. Onu yıkamalarına izin veremezdim. Müdahalede bulunmalıydım. Yakarım diye üstüne benzin döksem, etkisi olmazdı, farkındaydım. Aklıma başka bir şey gelmemişti. Evden çıkarken cebime soktuğum ıslak mendiller kurumuştum. Birkaç tanesini tükürerek ıslattım. Kollarını sildim, omuzlarını. Temiz bulurlarsa dedim, belki dokunmazlar. Yüzüne doğru yaklaştım. Aha? Burnu? Demek insanın babası ölünce, bir gün kırk gün ediyor hesabını yapabilecek kadar matematik biliyordum ne yazık ki. Parçalanmış... Korktuğum başıma gelmişti. Dünya da oraya yıkılmıştı. Mendilleri bıraktım. İşlem başarısızlıkla gerçekleşmişti. Yanılmıştım. Büyük, fena, çok net...

Sistem kendini gerçekleştiren kehanet gibiydi. Kırkinci gün ölünün burnu düşer batılına galip gelmişti kapitalizmin cinayeti. Fakat o yıllarda bunun ayrımını yapamazdım.

İnsan, bir şeyi bir kez haddinden fazla sevince, korkmasına rağmen sevmeye devam ediyordu. Burnuyok Baba, Hiçyok Baba'dan iyiydi elbette.

İnsan, bir şeyi bir kez kaybedince her şey mümkündü; hiçbir şey değildi.

Yaşasaydı dedim, burnu olmasaydı, birlikte balık kartsaydık... O zaman mutlu bile olurduk.

Düşünsene bir, mutlu olurduk..

Metropol, sahte mutluluklar, teşhir, plaza, distopya...

Hakan Bıçakcı, metropol tekinsizliğine bu defa bir kadının gözünden bakıyor. Rekabetin, teşhirin, güzel ve mutlu görünmenin dayanılmaz baskısını Doğa'yla resmediyor. *Doğa Tarihi*, plaza-site-alışveriş merkezi üçgeninde sıkışmış hayatları anlatan, günümüzde geçen bir distopya.



YENİ

HAKAN BIÇAKCI KİTAPLARI...

DOĞA TARİHİ

Türkçe Edebiyat, 277 sayfa

RÜYA GÜNLÜĞÜ

Türkçe Edebiyat, 152 sayfa

BOŞ ZAMAN

Türkçe Edebiyat, 147 sayfa

APARTMAN BOŞLUĞU

Türkçe Edebiyat, 254 sayfa

KARANLIK ODA

Türkçe Edebiyat, 176 sayfa

BEN TEK SİZ HEPİNİZ

Türkçe Edebiyat, 162 sayfa

sekizinci ölümcül günah

Evvvel zaman içinde, 1729 yılının ağır ve yavaş geçen soğuk kış gecelerinden birinde, Hanau'dan yola çıkan Jacob ve Wilhelm Grimm adında iki kardeş zorlu bir yolculuğun ardından Frankfurt'a varmak üzereydiler. Onları sıcak şöminelerinin başından kaldırıp bu yolculuğa çıkartan sebep ise, Frankfurt'taki güçlü bankerlerden biri olan Rudi Völler'den almış oldukları siparişi teslim etmekte.

Völler uzun zamandan beri sıkıcı geçen gecelerini heyecanlandırmak için bir şeyler yapmak istiyordu. Geceleri şömine karşısında okuduğu pornografik hikâyeler artık kendisini eskisi kadar heyecanlandırmıyordu. Çünkü o hikâyeler zaman içinde hem masumlaşmıştı hem de kafasında yeni oluşan heyecan verici eğilimlerden çok uzaktı.

Bir cumartesi günü, doğu seyahatinden dönen üç arkadaşı ona doğuda zengin tüccarların ve soyluların kendileri için özel pornografik kitaplar resimlettirdiklerinden bahsettiler ve o yolculuk sırasında kendileri için yaptırdıkları porno kitapları gösterince Völler'in kafasında ne yapmak istediği oluştu.

Göttingen'de Profesör olarak çalışan Jacob ve Wilhelm kendilerine gelen davetiye karşısında biraz şaşkınlılar. "Önemli bir iş için beni ziyaret etmenizi beklerim. Saygılarımla, Rudi Völler"

Grimm kardeşler Völler'in adını duymuşlardı. Ama adından önce onun özel zevkleri için akıl almaz paralar harcadığı söylentisi kendilerinin kulaklarına kadar gelmişti. Ertesi gün Frankfurt'taydılar. Völler'le karşılıklı konyaklarını içip işin detayını konuşuyorlardı. Völler, Grimm'lerden kendisi için bir hikâye yazmalarını istiyordu. Fiyatta anlaşılmalı, Völler hikâye içinde özellikle ne istediği söylemişti. Grimm kardeşler ceplerinde aldıkları avansın sıcaklığını taşıyarak sipariş aldıkları metni yazmak üzere Hanau'daki evlerine doğru yola çıktılar. Yol boyunca hararetle hikâyenin temelini neye yaslayacaklarını tartıştılar. Hanau'ya vardıkları zaman Völler'in özellikle istediği cinsel sapkınlık temalarını içine koyabilecek omurga olarak Freyja'nın cücelerle olan ilişkisini kullanmaya karar vermişlerdi.

Freyja, İskandinav mitolojisinde aşkın ve cinselliğin tanrıçasıydı. Söylediği açık saçık şarkıların çoğu sansürlenmişti. (Neşet Ertaş'ın yazıp söylediği bazı türkülerin erotik olduğu için!) sansürlenmesi gerektiği, bir edebiyat profesörü(!) tarafından yakın zamanda talep edilmişti. Bu akımızın bir yerinde kalsın!

Mitolojideki hikâyeye göre; Atrigg, Berling, Greer ve Dvolin isminde dört cüce muhteşem bir gerdanlık yaparlar. Freyja bu gerdanlığı alabilmek için cücelerle sıkı ve uzun süren bir pazarlığa girer ve pazarlık sonucunda gerdanlığı alabilmek için cücelerle bir gece geçirmeye karar verir.

Grimm'ler Freyja'nın hikâyesini Dante'nin ilahi Komedyasıyla, eski dönemlerin gotik halk esatirleriyle harmanlayarak, içine de Völler'in istediği cinsel eğilimleri de katarak Pamuk Prenses, yani orijinal adıyla söyleyecek olursak "Maria Sophia Margerete Christina Von Erthal" ve yedi ölümcül günah isimli grotesk pornografik öyküyü yazdılar.

Sulu karın ağır ağır yağdığı o gece, Jacob ve Wilhelm, bitirdikleri pornografik metni Völler'e okumak için gidiyorlardı. Ve okudular...

Völler hikâyeden o kadar haz aldı ki, hikâyenin kendisine sunduğu haz havuzunda uzun geceler boyunca defalarca yüzdü. Hikâyedeki sahneleri fahişeler tutarak canlandırdı. Sonra daha önce okuduğu pornografik hikâyelerin ruhu üzerinde yarattığı heyecan dalgasının azalması gibi, içinde yüzdüğü haz havuzunun da kendisine dar gelmeye başladığını anladı. Ve içinde yüzdüğü havuzu genişletmek için Grimm kardeşlere yeniden davetiye gönderdi. Ertesi gün yanlarına gelen Grimm'lerden bu hikâyeyi ebeveynlerin çocuklarına çekinmeden okuyabilecekleri bir masal haline dönüştürmelerini istedi. Tek şartı haz aldığı cinsel hezeyanlar masalda yerini koruyacaktı. Grimm kardeşler daha önce almış oldukları paranın dört katını ceplerine koyarak Völler'in yanından ayrıldılar. Dört ay sonra anneler ve babalar piyasaya yeni çıkan bir kitaptan, uykuya direnen çocuklarına "Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler" masalını okuyorlardı.

Marquis de Sade, 1875 yılında bir "sapık" olarak gönderildiği krallık zindanlarında Völler'in bu hikâyesinden esinlenerek bir kitap yazmaya başlamıştı. İsmi "Sodom'un 120 Günü"ydü. Völler'i Başkan Curval, ona doğu seyahatinin hazlarını anlatan arkadaşlarını Dük Blangis, Durcet ve Piskopos karakterleri olarak kitabına yerleştirmiş, Durcet, Curval, Blangis ve Piskopos'a hikâyeler anlatan dört eski fahişeyi de Grimm kardeşlerden yola çıkarak tasarlamıştı. Fahişelerin anlattığı hikâyeler "Maria Sophia Margerete Christina Von Erthal ve Yedi Ölümcül Günah" metnini oluşturan bablarının açılmış halleriydi.

Anger, Avarice, Envy, Gluttony, Lust, Pride ve Sloth... Yani Öfke, Açgözlülük, Kıskançlık, Oburluk, Şehvet, Gurur ve Tembellik... Bunlar Dante'nin "İlahi Komedyası"nda cennete giden yolda arınılması gereken yedi ölümcül günahın isimleriydi. Grimm kardeşler hikâyenin ilk halinde yedi cüceye bu isimleri vermişlerdi. Çünkü Völler'in amacı günaha bulanmaktır aynen Pamuk Prenses gibi. Hikâyede Pamuk Prenses cücelerin evine girince masada yedi tabak görür ve her tabaktaki yemekten birer kaşık alarak yer. Bu onun yedi günahı tek tek tatmasını ve daha sonrada bundan aldığı hazla kendinden geçerek uykuya dalmasını anlatır. Ona haz veren bir duyguyu günahlarla oynamak, günah işlemek. Grimm kardeşler hikâyeyi masal haline getirince Tembel, Obur ve Öfkeli dışındaki diğer dört cücenin ismini

değiştirdi. Ama boyları kısa olsa bile, isimleri değişmiş olsa bile işlevleri pornografik hikâyedekiyle aynıydı.

Sodom sosyal statü olarak dört değerli kimliği yerle bir etmek üzere yazılmış bir kara mizahtı. Çünkü Sade kendisinin "sapık" olduğuna karar veren ve zindana tıkan kimliklerin asıl yüzünü aktarıyordu. Ki, Sade çevresindekilerin üzerine attığı "ahlaksız" yaftasına karşın en ahlaklı insandı; zira ömrü boyunca idam cezasına karşı çıkmıştı. (bkz. Birikim dergisi /295. Sayı /Ahlak ya da Giyotin / Cemal Bâli Akal) Yanındakiler mezbaha gibi giyotine insan gönderirken "Gönüm idam istiyor" cümlesini asla kurmamıştı. "Sizin yargıç olarak güvendiğiniz, sizin din temsilcisi olarak sığındığınız, sizin soylu olarak yanına yanaştığınız ve her yanaştığınızda da sosyal bir paye aldığınızı hissettiğiniz kişiler meni, bok ve kan çukurunda vahşi hayvanlar gibi debelenmekten zevk alıyorlar aslında" diyerek onlarla dalgasını geçiyordu.

Pamuk Prenses masasında, karısı ölmüş bir kral, kralın kızı yani pamuk prenses, kralın aynı zamanda büyücü olan yeni karısı yani yeni kraliçe ve yedi tane erkek cüce var. O cücelerin neden hepsinin de erkek olduğunu düşündünüz mü ve neden bakire

bu prensesin bu yedi erkek arasına sığındığını? Ve bir de nereden geldiği belirsiz olan nekrofiyak bir prensin varlığını?

Bu kimlikler arasında yergi yok Sodom'daki gibi. Gizli gizli kimlikleri sızdırma var çocuk masalı adı altında. Aynen R. Völler'in istediği gibi.

Kazanan kim masalda? Prens ve prenses mi? Cücelere ne oldu? Ya da baba figüründe olan ve masalın başında çöpe atılan kral nerede? Bu soruların cevabını vermez masal. Grimm kardeşler bu karakterlerin sonunu yazmayı unuttuğu için mi?

Hayır! Çağdaş da olsa, eski de olsa, ismarlanmış da olsa her masal bir kurban ister sadece. Ve masalı okuyan da bu kurbanı isteyerek verir.

"O kadar çok kitaba geçmiş, o kadar çok belleğe kazınmış ki bu masal... Ama en önemlisi, toplumsal ahlak tarafından hemen benimsenmiş olması... İşte bu en zor karşı konulur şey...

Binlerce kez yinelenerek, masum suretler ardına gizlenerek ortaya konulan ne? Kazanmak? Ama ne yolla olursa olsun başarmak... 'Ebedi Muduluk' olarak tanımlanan bu?"

Şekip Davaz'ın "Kedo" isimli çizgi romanında Namık Fikret'in kendi kendine konuşmasından... (Bulunması zor bir kitap ama bulmak için çaba sarfetmenizi hararetle öneririm)



NEŞELİ BİR SABAH

Masallar kurban verme geleneği devam ettiriyor sadece. Masal olsa bile, hayal olsa bile, kurgu olsa bile mutlaka bir kurban olması gerekliliğini sürekli insana hatırlatıyor.

Sizce neden? Bunu bilemezsiniz. Çünkü masal kendini size okutmaz. Çünkü size bir prens veya prenses olma hayalini kurdurtur, kimlikleri yüceltir sadece. Masadaki yan karakterler hiç mi âşık olmaz sizce? Olmaz. Çünkü olmalarına gerek yoktur. Onlar öykünülen kişilerin aşkını kutsayan birer androittir çünkü. Eski filmlerde, Sami Hazinses'in, Cevat Kurtuluş'un, Suna Pekuysal'ın, Adile Naşit'in; Ediz Hun, Filiz Akın, Hülya Koçyiğit veya İzzet Günay'ın yanında canlandırdıkları rolleri düşünün. Onlar sadece jön'ün aşkını kutsamak için oradaydılar.

Siz şimdiye kadar "Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler" masalını hiç okumadınız, sadece okuduğunuzu zannettiniz. Masalı okurken kendinizi prensesle veya onu kurtaran beyaz atlı prensle özdeşleştirdiniz. O oldunuz. O yüzden okumadınız. Hiçbiriniz cüce kimliğini üzerinize almadınız veya kötü kalpli kraliçeyi... Hep prens ya da prenses olmak istediniz. Siz gerçekten de bu kadar saf mısınız? Değilsiniz. O yüzden yaşamınız boyunca bir prens veya prenses olmak için gereken bütün bedeli ödemeye hazır hale getirildiniz masallar sayesinde. Ama bu bir masumiyet değil, tam tersine günahlarla yoğrulmuş ihtiras göstergesidir. Cücelerden biri olmadığınızda emin misiniz? Örneğin Avarice...

Narsizm'e gönderme yapan ayna fetişi, Adem ile Havva'nın cennetten kovulmasına neden olan yasak elmanın sembol olarak kullanılması, bir prensesin çevresinde yedi erkeğin olması ama bu yedi erkeğin de cüce olması, prensesi kurtaracak olan prensin nekrofiyak olması (Grimm kardeşlerin nekrofilili düşkünlüğü "uyuyan güzele" masalında da devam eder) ve prensin bu eğiliminin sosyal onay alması - yedi cüce buna onay verir-, gibi motifler bu metni bir masal olmaktan çoktan çıkartıyor zaten. Cücelerin her gün düzenli olarak gümüş madenine girmelerinin ve hiçbir şey çıkaramamalarının nedeni o gümüş madenine bir şey çıkarmak için gitmemelerinden kaynaklanmaktadır. Cüceler o gümüş madenine her gün girerek bir vajinaya girme arzularını gideriyorlardı (gümüş, İskandinav mitolojisinde kadın cinsel organını temsil eder). Pamuk Prenses'in boğazına takılan elma çıktığı zaman canlanan artık Pamuk Prenses değil bir zombidir. Ve ayna karşısında kendini görüp tahrir olan kraliçeden tahtı devralacaktır. Çünkü kraliçe de bir zamanlar Pamuk Prenses'ti ve masaldaki Pamuk Prenses de onun varisinden başka bir şey değildir...

Eski filmlerden hatırlarız, kahraman Haydarpaşa Garı'ndan iner ve İstanbul silüetine bakarak "Seni yeneceğim İstanbul" der. (Memleket toprakları dışında üretilmiş hiçbir edebiyat metninde, filmde, şarkısında, şiirinde bir şehre karşı "seni yeneceğim" cümlesi kurulmamıştır. Bu hastalıklı ilişkiyi kurduran İstanbul'dur, çünkü kendisi hastadır!) Yener de, ama İstanbul olur... Zombi olur... Devrim yapılmaz devrim olunur şiarını unutanlar gibi, sahip olma ihtirasıyla yanıp tutuşup "niyet neydi akibet ne oldu" cümlesini kuramayan zavallılar gibi...

Bize bırakılan miras da budur işte!

Hepimiz bile isteye kurbanlar veriyoruz ve sonunda "şehit" oldu diyoruz öldürdüklerimize... Boşlukta kapladığımız yer bu ikiyüzlülüğümüz kadar işte. Ve -hadi çekinmeden söyleyelim- buna sahip olmak için de çok çalıştık değil mi?

Cenâb-ı Hak, prenses, prens, kral, başbakan, başkan olmak isteyen kullanıma bolca idrak nasip eylesin. Âmin. ✨

Dün gece sabaha kadar camdan boş sokağı izledim. Bir grup İtalyan bebe ve birkaç sarhoş İngiliz dışında, gelen giden olmadı. Camın kenarlarından sızan soğuk, çıplak baldırımı uyuşturdukça pozisyon değiştirdim ve sabahın ilk ışıklarına doğru, sadece iş olsun diye memelerimi soğuk cama yaslayıp öylece durdum. İçimden unutulayazmış bir zevk titremesi esip geçti. O geçerken ben sokağın hemen çapraz köşesinde, oğlu tarafından işe bırakılan yaşlı kadınla göz göze geldim.

Bir an neredeyse utanır gibi oldum; yaptığım işten değil elbet, zira göz göze geldiğim A. neredeyse İsa'nın doğumundan beri burada çalışıyor. O kadar yaşlı ki, hepsi renkli pürelere benzeyen öğle yemeklerini evden sefertasları içinde getiriyor ve müşterilerin, turistlerin, hatta onu görünce gözlerini tiksinerek başka tarafa çeviren partici bebelerin ne düşündüğüne zerrece aldırmaaksızın, camın önünde yiyor. Kaşıkla ve bazen çenesinden akıta akıta... Bunun bir fahişe için korkunç bir görüntü olduğunu düşünebilirsiniz. Ama A, bir keresinde göz kırparak, müşterilerinin buna itirazı olmayacağını söylemişti.

Ondan iyi kim bilebilir?

Saat Oude Kerk'te 07:30'u gösterdiğinde, silikonlarımı cama yaslayıp soğuktan taşa dönüştürmekten utanmamın tek bir sebebi var; yaptığım işten zevk almayı bir an olsun ummak. Spui'de, bu işi sadece fantezi olsun diye, ayda 8 gece yapan Hollandalı bir kadın vardı. Kocası, ailesi hatta büyük oğlu bile nerede çalıştığını biliyormuş. Medeniyetin böylesi... Benim kocam otellerde temizlikçilik yaptığını sanıyor, oğullarım ise henüz bu işin ne olduğunu anlayamayacak kadar küçükler. Ailemden meseleğimi bilen tek kişi, implantasyonları taktıran yanımda bulunan ve narkozdan hemen önce elimi tutup, "Ben cihan harbinde 5 çocuğumdan 3'ünü böyle yaşattım. Zaman kadına hep kötü." diye açıklayan büyük annemdi. Toprağı bol olsun da, acaba orospuluk genetik mi?

Hahah, şaka. Şaka.

Sabah 8'de her zaman olduğu gibi bu ufak camlı odanın kirasını paylaştığım, gündüzcü kız göründü. Hava epey soğuk olmasına rağmen tıpkı Amsterdamlılar gibi başı açık, çantası omzunda, elleri eldivensiz ve bisiklet üstündeydi. Kendisi Düsseldorf'ta büyümüş bir Türk; bunu özellikle müşterilerden saklamak ise en temel hobisi. "Bizim oranın adederi sizinkine benzemez. Seni ancak kocan boşar. Beniye hayatım boyunca yüzünü hiç görmediğim memleketten akrabalarım önce bulur, sonra siker, en nihayetinde de vururlar." demişti bir sabah.

Önceki geceden onun için ayırdığım kullanılmış prezervatifleri, özel müşterisi için cam bardağa

dolduruyordu, güldük. Gülerken bardağın bir kısmını yere dökülünce canımız sıkıldı. Bazı müşteriler döllerini fahişeye bırakırken oldukça tedirgin oluyorlar. 50 yaşlarında İngiliz bir lokal futbol hakeminin onları içtiğini bilseler, herhalde paket yapıp memleketlerine götürürler.

Gece oldukça boş geçtiğinden olsa gerek, cam kapıdan çıkınca kendimi her zamanki gibi bitkin değil, oldukça canlı, hatta biraz olsun neşeli hissettim. Ben sabahçı kızların sevimli halleriyle petshop'a çevirdiği sokağı terk ederken, iş başı yapan A, tiftilmiş sosis ve çaya batırdığı kara ekmekle kahvaltı ediyordu. Piç bir insan olduğu için beni görünce dizine değen memesinin ucunu bir fiskeyle havalandırıp, cama çarptırdı. Bu jest o kadar çok güldüm ki, Dam Meydanı'ndaki pankekçiye oturduğumda hâlâ gülüyordum. Garson kafam iyi zannedip, buralıların turistlere özel hazırda

tuttukları ve içinde her daim gizli bir hor görme barındıran "Kafanız iyi mi?" esprilerinden birini yaptı. Mekân henüz resmi olarak açılmadığından garsonun suyuna gittim ve paltomu aralayıp, lateks iş kıyafetimin ucunu görmesine izin verdim. Fahişelere esrarkeşlerden daha çok saygı duyan yegâne insanlar sanırım Hollandalılar. Garson işten çıktığını anlayınca, tıpkı bir kamu görevlisi, iş üzerindeki bir polis yahut sağlık personeline hizmet eder gibi hızla, siparişimi önüme koydu.

Mutfakta o sipariş nasıl yankılandı diye düşünürken kırkırıdım. "Bütün gece erkek ırkının selameti için görev yapmış 20'lik bir Balkan kızı yukarıda aç bekliyor. Ona kaybettiği besin değerlerini kazandırmak için çok yavaş servis etme geleneğimizden ödün vermeliyiz, marş marş!"

Nutellalı ve kıtır çikolata serpilmiş pankekim masaya geldiğinde, tüm bu neşeyi, hatta zevk alma umudunu

başlatan asıl meseleyi hatırladım, çünkü sendeleyerek önümden geçti; dün gece bekaretini bana bırakan ve beni parası ancak standart muameleye yettiğinden öpemeyip, camlı kabinden hafif buruk ayrılan İtalyan bebesi... Bir an yüzüme baktığında, beni tanıyacak sanarak panikledim. O paniğin içinde belki bin kere, beni makyajsız giyinik ve hatta gözümde güneş gözlüğü ile tanınması için içimden dua ettim.

Bir an, hani o filmlerde romantik müziğin başladığı, insanların sonsuzmuşçasına kana kana yaşadığı, gözlerin gözlere, gönülün gönüle temas ettiği o sihirli, bu dünyadan olmayan şeylerden biri olur sandım. Dam Meydanı'na yeni yeni sukut eden kalabalık, cılız güneş, güvercinler, patates kızartması yağı kokusu, skank dumanı, bisiklet zili, tramvay gıcirtısı hep birlikte durur, o bir anı bana bağışlar zannettim.

Kafa bi milyon bebe beni değil tanımak, fark etmedi bile... ✨

**Silikonlarımı
cama yaslayıp
soğuktan taşa
dönüştürmekten
utanmamın
tek bir sebebi var;
yaptığım işten zevk
almayı bir an olsun
ummak.**



PERŞEMBE PAZARI

İstanbul Karaköy'deki Perşembe Pazarı esnafı ne yiyor, ne içiyor, ülke ve gidişat hakkında ne düşünüyor? Sizler için araştırdık...



YELİS BEYŞİYADATON

Nida Hırdavat

- 65 yaşındayım. Doğma büyüme İstanbulluyum
- Lise terkim, İngilizce biliyorum.
- 'Bir Başka Kentte Ölümü Beklemek' isimli kitabı okuyorum.
- Tiyatroyu çok seviyorum. En son 'Toros Canavari' oyununa gittim
- Ülkenin geleceği kötü. Oyumu CHP'ye verdim, Atatürk'ün çizdiği yol. En büyük sorun cahillik. İnsanların eğitime, doğru yönlendirilmeye ihtiyaçları var köy enstitülerindeki gibi.
- İnsanlar duyarsız. İnsan kalitesi düştü. Yaşayış şekilleri, hitap şekilleri değişti.
- Kürt açılımından memnun değilim. Bu konuda her iki taraf da yarah, bu yara kaşınırsa daha fena olur.
- Ülkemde yaşamak istiyorum. İsrail'e, Amerika'ya, Fransa'ya gittim ama Türkiye başka.
- Sigara içmem, çay çok nadir. Şarap seviyorum, Rakıyı da sek içerim.

- İşler eskisi gibi değil. Ticaretin kalitesi düştü. Kimse işinin ehli değil.
- Alışverişe düşkün değilim ama asla makyajsız, bakımsız çıkmam dışarı.



İSA AYAYDIN

Sucu

- 44 yaşındayım. Erzincanlıyım. Damacana su dağıtım işi yapıyorum. Sudan başka, köyden tulum peyniri, bal falan getiriyorum.
- Erzincanlı olarak esnaflığa çok yatkınız. Karadenizliler çay toplar; balık tutar; biz satarız.
- Oyumu Saadet'e verdim. Ekonomi şişirme bir balon. Ben partimin yeteri kadar medyada yer bulduğuna inanmıyorum. Pompalama partiler var: Bu ne biliyo musun? Bu Amerikan modeli. Ya Demokratlar ya Cumhuriyetçiler. Hani farklılıklar bizi zenginleştiriyordu?
- Hükümetin yanışı; Kürt, Laz, Çerkes diyerek ayırmak. Çünkü insan ne Türk olarak ne de Kürt olarak doğmayı seçer. Bir zenciye zorla beyaz yapmak gibi. Kürtlerin hakkının ihmal edild'iğini düşünüyorum.
- İçki içmedim, içmem. Sigara arada malboro içiyorum, paket taşımam. Çayı çok içerim. • Akı okurum, Galatasaraylıyım.
- En büyük sorun güven diye düşünüyorum. Kimse kimseye güvenmiyor; inanmıyor.



MURAT AYDIN

Aydın Nakliyat

- Nakliyeciyim. 35 sene oldu buraya kaçalı... aslen Şebinkarahisarlıyım. Kimse beni buraya göndermiyordu. benim de hayalimdi, bindim otobüse geldim.
- Dini kitaplar okurum, Ortaokul terk'im.
- Neşet Baba'yı, Nuri Sesigüzel'i, arada Mustafa Keser'i dinlerim. Posta gazetesi okurum.
- İçkiyi bırakalı 15 sene oldu. Sigarayı da çayı da çok içerim.
- TV'de Cüneyt Arkin, Kemal Sunal filmlerini kaçırmam. Öyle mafya ayağı işleri seviyorum.
- BJK'liyim, harbi insanın takımıdır Beşiktaş.

- Ülkenin geleceği iyi değil. Paralele inanmıyorum. Bu olmadı şu, darbe olmadı şeriat, şeriat olmadı komünizm, olmadı terör... Her yolu deniyor namussuzlar.
- Keşke Doğu'ya yatırım olsa, o zaman göç olmaz.
- Askerliği 85'te Diyarbakır'da yaptım. Oralar içler acısıydı. Askerden nefret ediyolardı, ben hiç anlamadım onları. Ama bi şey olmuş ki nefret etmişler.



CELAL KIZILYAMAÇ

Atersan Hırdavat

- Tezgahtarım. 49 yaşındayım. Beykozluym. Reklam ve film sektöründe de çalıştım. Altın Portakal'da Mutluluk filminde rol aldım. Rahmetli Oğuz Aral'ı, Tarık Akan'ı, Münir Özkul'u çok severim.
- Fotoğraf alıyorum. İnternette ve televizyondan takip ediyorum haberleri.
- Üniversiteyi Bolu İşletme'yi kazandım ama futbolu tercih edip gitmedim
- Galatasaraylıyım.
- Rakı içerim çünkü keyif adamıyım.
- Geleceğimiz karanlık. Halkın %50 si cahil. Ne söylenirse oraya gidiyo.
- Oyumu Sarıgül'e verdim. Tamamen tepki oyu. Onların da iyi yöneticileri ne inanmıyorum.

- Türkiye'de bela bitmez. 50'lerde ipleri vermişiz, hâlâ kucaktayız. Dinin her metrekaresini sömürüyorlar bu ülkede.
- Kürt açılımı adına yapılan her şey yanlış.
- Alışverişle tatile çok para harcarım. Yunan adaları ve Ukrayna'yı görmek istiyorum, kadınları çok güzel. Türkiye'de en beğendiğim kadın Ceyda Düvenci.



AHMET BAHADIR

Bahadır Ticaret

- 42 yaşındayım. Esnafım.
- En son Umberto Eco'nun 'Gülün Adı' kitabını okudum. Meslek lisesi mezunuyum, Fenerliyim.
- İçki sigara yok. Çay sevmem seveni de sevmem.
- Milliyet okurum, ne nalına ne mihınadır.
- Halk, Sol, Ulusal hariç her kanalı izlerim.
- Ülkenin geleceği kaotik. İlk kez AKP'ye oy verdim. Önceleri Saadet'e verirdim. Milli iradeye saygısızlıktan, ülke dış güçler karşısında boyun eğmesin diye, paralel yapı için verdim. Tayyip'i bahane edip, ülkenin omurgasına darbe vurmak istiyorlar.
- Kürt açılımı iyi oldu. Bu zaten hükümetin değil, devletin problemiydi. Bugün Apo 8 iktidarla görüşmüş. Ne oldu, halk yoruldu. Halk kaynaşsın rahat bıraksınlar.
- En büyük sorunumuz boşa eleştiri. Herşeyi herkes eleştiriyor. Halk olarak ne olduğumuz belli değil. Kolpayız.
- Perşembe Pazarı'nın bi cazibesi kalmadı. İşler bazen iyi bazen kötü. En çok CNC Freze ucu satıyorum.

ATLAMAK DÜŞMEKTEN İYİDİR

Geceydi, ağustostu. Sokağı yıkayan cırcır böceklerinin sesi, evlerden yükselen bebek ağlamalarına karışıyordu. Aşağı eğilince içim çekilmişti aniden, dizlerim titremişti. Ne zaman böyle balkondan aşağı baksam ürperir, pat diye düşüvermekten korkardım. Paldır küldür ölmekten değil, palas pandiras düşmekten. Düşmeden ölmenin ve yaşamının da tabii, bir yolu olmalıydı. Henüz bulamamıştım.

On dört yaşındaydım ve dünyadan çok sıkılmıştım. Bana kalırsa yeterince yaşamıştım. Yara gibi bir şeydi hayat. Ağrılysa, hele de acıyorsa, en temizi kesip atmaktı.

Kesip atmakta usta sayılırdım. Çünkü korkaktım. En kolay korkaklar kesip atar.

Korktuğum için vazgeçmiştim sevdiğim kızdan mesela. Reddedilmekten ödüm koptuğundan, onu ne kadar sevdiğimi, gece uyumadan evvel ve sabah uyandığımda ilk onun adını aklımdan geçirdiğimi, gülümsediği vakit kalbimde filler tepiştiğini söyleyememişim.

Sonra mesela, milletin önünde azar ıstıtmekten korktuğum için çabucuk yapmıştım ustamın her dediğini yıllarca. Şıp diye anlamış, leb denmeden leblebiyi uzatmıştım. Herkes beni akıl küpü, becerikli, cevval bir cıracak sanmıştı. Alakası yoktu hâlbuki. Sadece felaket korkaktım.

Ve korktuğum için bıçaklamıştım babamı evvelki sene. Anneme bir fiske daha vurma ihtimalini böylece kesip atmıştım. Öyle korkmuşum ki annem duvarın dibine yığılmış, acı içinde kıvranırken hiçbir şey yapamamaktan, herifçioğlunun baldırına takırmıştım sustalayı. Cesaretten filan değil, sadece korkaklıktan...

Hepsi geçmişti ama. Ustam beyin kanamasından ölmüş, babam birkaç hafta aksadıktan sonra iyileşmiş, kız da gidip başkasıyla sözlenmişti. Bilmiş bilmiş kafa sallayıp "geçer" dedikleri ancak böyleydi. Zaman geçse posası kalırdı. Aşk geçse acısı, sızı geçse yarası, yara geçse kabuğu kalırdı. Hep bir iz kalırdı işte. Dermansız hastalıklı dünya ağrısı ve "geçmiş olsun" temennisi, alabildiğine manasızdı.

Yapacak çok şey de yoktu. Ben de sadece üzerime düşenleri yapmıştım. Ustamın ardından hakkımı helal etmiş, babamdan temiz bir dayak yemiş, sevdiğim kız için de kaldırımı yapışacak kadar çok içmiştim. Sonra işte... Hep olduğu gibi... hayat devam etmişti. Ne bitmek bilmeyen şeydi zaten bu hayat. Nasıl da uzundu günler. On dört sene, elli bir bin on yedi gün, yüz yirmi iki bin sekiz yüz sekiz saat... Felaket uzun, müthiş sıkıcı ve kesinlikle berbat!

Yaşlanmış hissediyordum kendimi. On yaşından beri filan, böyle hissediyordum aslında. Çok yaşlı, çok yorgun, çok kırgın adını bilmediğim bir şeye. Kalbimde tepişip duran hislere, o hislerle kuşatılmış kendime, umutsuzca isim arayıp duruyordum: Kumda iz bırakamayan salyangoz, kendinden başkasını acıtamayan

kirpi, kabuğu kırık kaplumbağa, açıkta kalmış sızılı yara.

Koca bir çile yünü yavaş yavaş sarar gibi çekiyordum dünya misafirliğimi. Yok vardan az acıtır diyor, yok olup gitmek için gün sayıyordum. Tespih boncukları misali art arda dizilmişti günler. Fakat hiçbirini geçmek bilmiyordum, boşuna bekliyordum.

İtikatlar hayatta tutar insanı. Elhamdülillah Müslümandım. Bu nedenle, çok canım çekmesine rağmen, şöyle helalinden bir ip geçiremiyordum boğazıma yahut banyo rafındaki jiletlerden birini çekip, bileklerimde ince dikey patikalar açamıyordum. Bizzat kendi ellerimle kesemedim biletimi ama bunu yordamıyla yapacak uygun bir kiralık kadil anyordum.

Sigarayı günde üç pakete çıkardım, cillop gibi ciğerlerim bana mısın demedi. Karşıdan karşıya geçerken önce sola sonra sağa sonra tekrar sola bakmayı bıraktım lakin bütün şoförlerin pürdikkat kesileceği tutmuştu; kimse dalgınlığa kapılıp üzerimden geçmedi. Evin tüm pencerelerini açık unutup öyle uyudum ancak değil zatürre, nezle bile olmayı beceremedim.

Hakkın rahmetine kolayına kavuşmak kabil değildi. Velhasıl, talihim yaver gitmeyince, huzur içinde ölemedim.

Buna da epey bozuldum tabii. Yaşamının zor olduğu bir yerde, ölmenin de kolay olmaması, adil değildi. Bazı geceler, yatakta uykuyu beklerken, "Kaçacak yer yok ki" diye sayıklıyordum içimden ağır bir yemin gibi, "Siktiğimin hayatında, kaçacak yer yok ki..."

Sonra işte o ağustos gecesinde, balkondan aşağı bakıp, yaşamaktan ve düşmekten deli gibi korkarken, elimdeki sigarayı aşağı attım. Ateş böcekleri gibi ışıklar saçarak düştü. meret. Ve sonra neyin rüzgârına kapıldı bilmem, hiç dokunmadığım halde, alüminyum balkon korkuluğunda dengede duran sigara paketi, yuvarlandı aşağıya. Kendi kendini vuran gonglu saatler gibi, dünyaya eyvallahı olmayan vakur bir tavırla. Düşmemişti de atamıştı sanki. Şaşırdım, ardından balakaldım. Kışkırdım da galiba.

Bir rüyadan uyanır, bir gerçeğe ayılır gibi, aniden fark ettim. Atıldığım bu uğursuz bahçeye zaten düşerek gelmişim. Düştüğüm için böyleydi her şey. Düşmek, başa gelen demektir, ille de çekilecekti. Ama düşmez de kendi atılsa insan, bizzat seçerse ne yaşayacağını yani, işte o zaman her şey değişirdi.

Bir kötüye koşmak icabında, bir iyiyi beklemekten yeğdi. Öyleydi.

Karar verdim.

Hayat, fikrim sorulmadan sunulmuş ve üstelik müteşekkiri olmam beklenen bir hediyeymiş madem, istemiyordum, geri verecektim! Hayır, çok teşekkür ederim ama namuslu bir delikanlıyım ben, bu kıymetli hediyeği kabul

edemem efendim!

Omuzlarımdan ağır bir yük kalktı sanki, hafifledim.

O gece, müthiş hafiflemiş halde, balkonu yıkayan gece temizliğini şehvetle ciğerlerime çektim. Neşeli bir rüzgâr yaladı yüzümü ve uzaklardan gelen bebek ağlamalarını işittim. Gökyüzüne baktım, yıldızlar işaret fişekleri gibi yanıp yanıp sönüyordu. "Allah'ım" dedim, "Beni affet. Ölerек işleyeceğim bu günahı, yaşarsam işleyeceklerime say. Yap bir güzellik, şu hesabı hallet."

Sonra korkuludara uzandım, hiç tereddüt etmeden yarı belime dek aşağı sarktum. Toprak, gözlerimin önünde uğursuz bir adıkarınca gibi bulanıyla dönmeye başladı. Ustam, babam, sevdiğim kız ve hatta onun kıtıpiyos sözlüsü bile... herkes aşağıdaydı.

Gülümseyerek aşağı süzülürken, bulutlar sedir yaprakları gibi eğilmiş selam verirken, yıldızlar küpelik kirazlar misali bir bir sarkmış alkış tutarken, içimden tekrarladım:

"Atlamak düşmekten iyidir! Öyledir!"

Sonra, saatte iki yüz kilometre hızla giden otomobilin ön camını sevgiyle kucaklayan kuş saadetiyle kavuştum toprağa. Vuslat; pat!

Atmadım, düştüm. Beklemedim, gittim. Susmadım, konuştum. Hayatım boyunca yaptığım en kısa ve en şahane konuşmaydı bu, açıkçası kendimle gurur duydum. Peki sonra?

Sonrasını şöyle düşünmüştüm aslında: Komşular bulurdu beni, yani artık pek de ben olmayan, façası fena bozulmuş cansız bedenimi. Çığlıklar atılır, ambulans çağılır. Nemrut suratlı hemşireler arasında hastaneye götürülür; buz gibi morgda sabahlar ve ertesi gün de kırık dökük bir merasimle gömülüp öğle yemeği bekleyen solucanlara ikram edilirdim. Mahalleli feci ölümümü konuşurdu birkaç gün. Şansım yaver giderse sevdiğim kız, sözlüsünden gizli, birkaç dakika ağlardı. Hergele arkadaşlarım birkaç gün hatıramı anar, ayyaş babamın gözleri dolardı. Annem ağlardı en çok, herkes unuttur ama o hep hatırlardı. Böyle fiyakalı bir son kurmuşum işte atmadan evvel. Kul kurar felek gülermiş derler. Velhasıl düşündüğüm gibi olmadı. Çünkü...

Ölmedim.

Ölmek o kadar kolay mı?

Kendime geldiğimde annem karşımdaki sandalyede oturmuş ağlıyordu. Sonra babam "eşşoğlueşek" diye bağırıp -ki haklıydı- sağlam bir tokat attı. "Yapma Eşref" dedi annem burnunu çekerek. "Atlamadı ki, düştü çocuk. Neyse ki Allah canını bağışladı."

Önce cehennemde miyim diye düşündüm. Ama nerede bende o şans, ölememişim. Baktım, iki bacağım da askıya asılı, alçıdaydı. Elimi sancıyan başıma götürdüm, sargılıydı. Korkmak da yetmemişti demek bu uğursuz bahçeden kaçıp gitmeye. Üstelik benim kadar uzun yaşayacak sefil bir yatağa saplanmışım. Ne yapalım, neticede birilerinin de hayatta kalıp öyküsünü anlatması lazımdı.

Hadi şimdi bir çay koyun da karşılıklı içelim...

Hayat, fikrim sorulmadan sunulmuş ve üstelik müteşekkiri olmam beklenen bir hediyeymiş madem, istemiyordum, geri verecektim!



FALDA İDDİALİYİZ

Orta sıranın ortasıydım. Kadıköy-Beşiktaş dolmuşu yoğun trafikte adım adım ilerliyordum. Az önceki ışıklarda aramıza katılıp arka sıraya geçen seyrek ama kabarık saçlı teyzeden Tom Waits'i kıskançlıktan çatlatarak kadar patlak bir ses çıktı: "Bir Beşiktaş uzatır mısın kızım?" Uzatım. Para üstünü geri uzattım. "Buyurun." Gırtlaktan parçalanarak çıkan bir "teşekkürler kızım."

Köprü'de açılan trafik, Beşiktaş'ın girişinde yine sıkıştı. Arka köşedeki lise çağındaki Harry Potter tipli çocuk bacaklarına baka baka müsait bir yerde indi. Resmen gözü arkada kaldı. Eteğimi düzelttim. Kulaklıkları taktım. Müziği açtım. Sahile yaklaşınca inmek istediğimi söyledim. Işıklarda duran dolmuşun otomatik kapısı açıldı. Çok yavaş hareket eden Tom Waits sesli teyzenin ardından indim.

Hapisten çıkmış gibiydim. Yüzüme esen rüzgâra karşı gülümsedim. Müziğin sesini açıp Ortaköy'e uzanan sahil yolunda yürümeye koyuldum. Trafik sıkıştı. Kaldırım kalabalık. Feriköy Sineması on beş dakikalık yürüme mesafesindeydi. Kulaklıkta Rammstein'in ilk albümü olduğu için on dakikalık... Müzikle uygun adım ilerleyen adımlarım robotumsu ve seriye. Rammstein'in vokalisti "r" harflerine basa basa Hitler'le taşak geçiyordu. Hızlandım. Sinemaya vardığımda kulaklıkları çıkardım. Paslı, türek ve siyah beyaz bir savaş uçağından yeni inmiş gibiydim. Seyretmek istediğim filmin başlamasına daha çok vardı. İki saat. Tam Ortaköy'de oyalanmalık zaman... Bileti alıp çantamdaki kitabın arasına koydum.

Ortaköy'ün girişinde kumpir satanların coşku seline kapıldım. Karnım açtı. Vaktim çoktu. İki dakikada ayaküstü yiyip iki saat boş boş dolanmak istemedim. Canım kumpir de istemişti ama bir yandan. Sıcak sıcak patates kokan coşku selini aşip ilerdeki restorana yöneldim. Masama yaklaşan garsonda düşük bütçeli korku filmi oyuncusu tipi vardı. Tepesi iyice açılan saçları yanlardan uzamıştı. Dalgıç dalgı. Gözleri çöküktü, altları mosmor.

"Hoş geldiniz."
"Hoş bulduk bir karışık kumpir ama sosis olmasın. Bir de gazoz."
"Ukudağ, Sprite..."
"Fark etmez."

Beklerken arasında sinema biletinin durduğu kitabı açtım. Canım okumak istemedi. Aynen geri kaldırdım. Biraz sonra düşük bütçeli korku garsonu yemeğimi getiren komiyi yönlendirmek için arkasından bağırdı: "Kumpir bayanın.", "Hay senin 'bayan' diyen o ağzına sıçayım, ben sana 'bay' diyor muyum göt?" Sinirimi kumpirden çıkardım. Süratle daldım. Üstteki malzemeler bitince çöle düştüm. Tatsız tuzsuz, sarı sıcak patates çöllerinde kaşık kaşık ilerledim.

Restorandan çıktığımda filme kırk dakika vardı. Hava çok güzeldi. Sahilde oyalandım. Takı ve kitap tezgâhlarına baktım. Kitap tezgâhından Hüseyin Rahmi'nin eski kapaklı serisinden "Ben Deli Miyim?" romanını aldım. Sonra birkaç yüzük denedim. İnsanoglu ne acayip... Parmakları var, tırnakları var. "Dur boyayayım ben bunları" diyor. Sonra da parmağına parlak halkalar geçiriyor. Tezgâhların arasında biraz daha dolanıp vakit mi öldürsem, yoksa bir fincan kahve mi içsem? Kahve



iyi fikirdi. İlerleyip deniz kenarındaki çay bahçesinde yarım saat oturup oradan sinemaya gitmeye karar verdim. Girişinde "Falda iddialıyız" yazan bahçe en incinden bir elektro gitar solosuyla kavruluyordu. Az şekerli kahve söyledim. Beklerken arasında sinema bileti duran kitabı çıkardım, okumak istemeyip tekrar geri kaldırdım. Sorun bende miydi kitapta mı bilemedim. Biraz sonra yaşlıca bir kadın karşıma oturdu.

"Güzel kızım, falına bakayım senin."

Küfür eder gibi bir tonlamayla bitirdi cümlesini. Ancak bakışları sevecendi.

"Kendimi mi öldürsem, yoksa bir fincan kahve mi içsem?"

Albert Camus

"Gerek yok çok teşekkür ederim."
"Bakayım kızım, ücrete dahil zaten."
"İyi peki."
"İstersen bahşış bırakabilirsin o ayrı."
"Başka param yok valla. Kusura bakmayım."
"Tamam sorun değil. Kusura bakmayım, falına bakayım."

Zorla gülümsedim. Tartışmak anlamsızdı. Fincanı kapatıp arkama yaslandım. Biraz bekleyip fincanı kendine çekti. Biraz daha bekleyip açtı. Benimle yakından uzaktan alakası olmayan saçma sapan şeyler anlatmaya başladı. Hayatımda böyle fal duymamıştım. "Param yok" dedim diye pisliğine mi böyle yapıyordu acaba?

"Çekik gözlü bir kadın var, üç vakte kadar intihar edecek bu kadın" diye başladı saçmalamaya. Sonra kadının intihar notunun ileride bir suç çetesinin üyelerini yakalayan ipucu olarak kullanılacağını söyledi. "R" harflerine basa basa konuşuyordu. Benimle taşak mı geçiyordu? Rammstein'in Hitler'le geçtiği gibi. Yoksa deli miydi? Ben Deli Miyim? Hüseyin Rammstein Gürpınar: Kafamı toplayıp sessizce dinledim. Anlattıkları bitince teşekkür edip kalktım. Falcı masada kaldı. Karşısında boş fincanımla... Onu kaderimle baş başa bırakmış gibiydim. Kahveyi o içmişti sanki. Yerime geçmiş gibi. İçeri girip hesabı ödedim. Çay bahçesinden çıkıp saatime baktım. Üç vakte kadar film başlayacaktı.

Feriköy Sineması'na gidip biletimi kitabın arasından çıkarıp ahşap tavanlı salona girdim. Yerleşip arkama yaslandım. Aylardır bekliyordum bu filmi. Güzel de başlamıştı. Ama sonra birden başrol oyuncusu olan Güney Koreli kadına bakarken balcının teşekkür geldi aklıma. "Çekik gözlü bir kadın var, üç vakte kadar intihar edecek bu kadın." Biraz sonra suç çetesi de ortaya çıkınca emin oldum. Gözlerimi yenilgiyle kapatıp karanlık sinema salonunun ortasında kendi kendime gülmeye başladım: "Vay orospu, filmin sonunu söylemiş..."

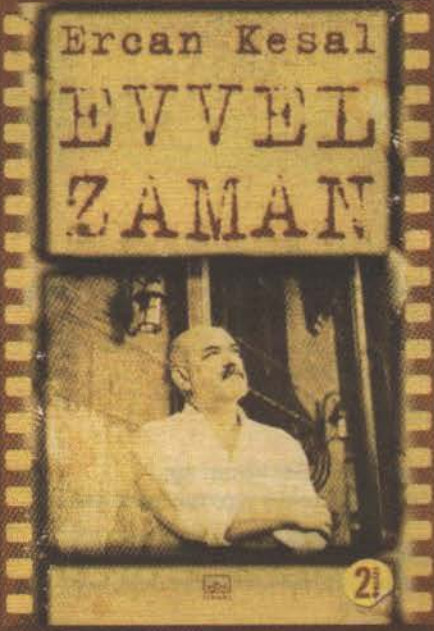
Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>



CÜNEYT ARKIN

- Kendimi tek kelime ile tanımlayacak olursam; **İnsan...**
- Hayat felsefemi en iyi anlatan cümle; **Yaşama sevincini kaybetmel**
- Şu sıralar benim gündemim; **Soma acıları.**
- Bugüne kadar yaptığım en heyecan verici şey; **Evliliğim ve çocuklarım.**
- Şu hayattaki en büyük hatam; **İş kazaları nedeniyle kaybettiğim sağlığım.**
- Yaşadığım en talihsiz olay; **Anamın ve küçük ablamın ölümü.**
- Hayatımın dönüm noktası; **Sinemacı olmam.**
- Aktör olmasaydım; **Doktor olarak kalırdım.**
- Çok isterdim ama iş işten geçti artık; **Gençliğimi yaşamayı...**
- En büyük takıntım; **Belden aşağısı sakat kalmak...**
- Asla laırsız kalamam; **Çocukların aç yatmasına.**
- Beni en çok kızdıran şey; **Siyasetçilerin dönekliği!**
- Hayalimdeki dünyada; **Barış ve İnsanca bir yaşam var.**
- Bana göre insanlığın en büyük sorunu; **Kapitalizm, emperyalizm ve küreselleşmedir.**
- Dünyayı değiştirmeye oradan başladım; **Eğitilmem...**
- Politika bence; **Utanmamaktır.**
- Fikirlerini kendime en yakın bulduğum kişi; **Kemal Tahir.**
- Hak ettiği değeri göremediğine inandığım biri varsa o da; **Erol Manisalı.**
- Onunla tanışmayı çok isterdim; **Atatürk.**
- Aşk benim için; **Eşkıyalıktır ve aşk ateşi yakar.**
- Kendimi en yalnız hissettiğim an; **Uykusuz geçen geceler.**
- Bence bir insana verilebilecek en anlamlı hediye; **Onur ve şerefdir.**
- O yemeği bir de benden deneyin, parmaklarınızı yiyeceksiniz; **Yağda yumurta.**
- Başucu filmim; **Vatandaş Rıza.**
- Başucu kitabım; **Kemal Tahir ve Metin Aydoğan kitapları.**
- Şarkılarıyla beni en çok etkileyen müzisyen; **Zülfü Livaneli.**
- Kendimi en rahat hissettiğim yer; **Eskişehir'deki kerpiç evim.**
- Onun yerinde olmak isterdim; **Cüneyt Arkin.**
- O eşyanın bende ki manevi değeri çok yüksek; **Anamın ördüğü yün kazak.**
- Gelecek plânlarımın başında; **Resim yapmak ve şiir yazmak var.**
- Size bir sır vereceğim; **75 yaşımdayım.**
- Son olarak söylemek istediklerim; **Ben bu memleketi çok seviyorum...**



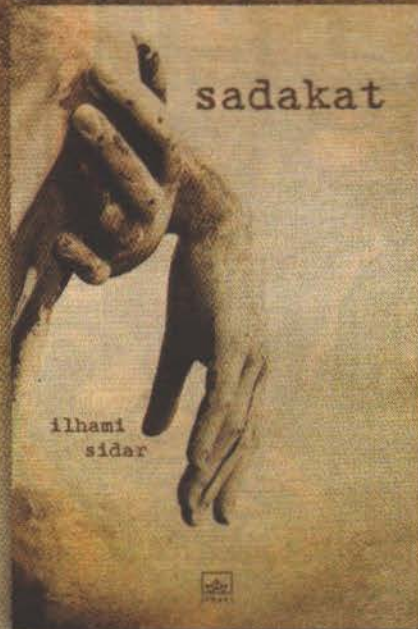
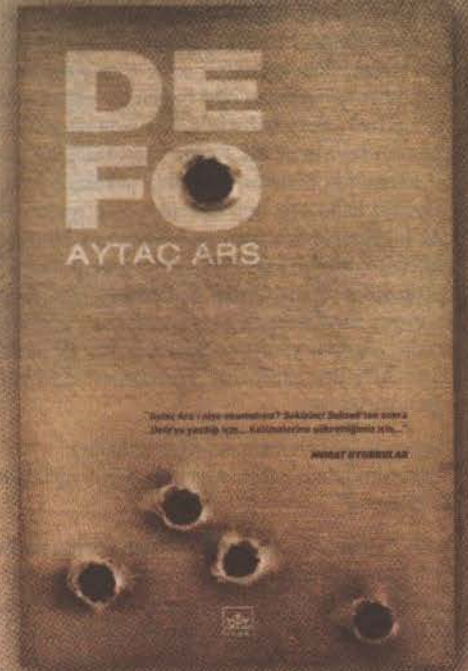


Kasabalarda hayat
bozkırda yapılan yolculuklara benzer.

EVVEL ZAMAN
ERCAN KESAL

“Aytaç Ars’ı niye okumalıyız?
Sekizinci Seksek’ten sonra
Defo’yu yazdığı için...
Kelimelerine şükrettiğimiz için...”
—MURAT UYURKULAK

DEFO
AYTAÇ ARS



Eğer her şeyin karşıtını yarattığı
doğruysa sadakatin de ihaneti
doğurmuş olması kadar doğal ne olabilir?

SADAKAT
İLHAMİ SİDAR



TOM MIKS GELSE KURTARAMAZ BİZİ



“Çok para istiyor oğlum, gebersek bulamayız!” diyor Fethi.

Fethi hep böyle konuşuyor. Babası da. Ne zaman maç ederken görse bizi, çağıyor Fethi'nin kafasına bir tane, basıyor küfrü. Hem zaten ayakkabılarının da arkasına basıyor. Babam sinir oluyor ayakkabılarının arkasına basanlara. “Köylü bunlar; baksana sanki tarlada yürüyorlar; ellerinden gelse aparınan bahçesinde koyun otatırlar,” diyor anneme. Ayakkabılarımı giyerken çekecek kullanmazsam, bana da kızıyor. “Oğlum kaç kere dedim şunu kullan diye, bak hep kırırıyorsun ayakkabılarının fontlarını, vallahi bir daha sana yenisini almayacağım, Murat'ın eskileriyle gidersin okula,” diyor. Babamın ayakkabı annemin de çabık demesine sinir oluyorum. Bir de tencere diyemiyor annem, tencere diyor:

Bir keresinde de sigara içmişti Fethi. Bahadırların kömürlüğünde. Manavın yanındaki inşaattan topladığımız eğri çivileri düzeltiyorduk, taşla vura vura. Fethi birden çorabının kenarından eğri büğrü bir sigara çıkarttı. “Kibrit var mı lan?” dedi Bahadır'a. İkimizde de vardı. Kibrit taşımayı seviyoruz biz Arada kâğıt falan yakıyoruz. Hatta bir keresinde Bahadır, bir sinek yakalayıp kanatlarını yakmaya kalkmıştı, ben sevmem öyle şeyleri. Ben en çok kibritleri bombalamayı seviyorum. İki tane kibrit çöpünü kutunun kenarına sıkıştırıyoruz, Fethi “Boynuzları taktık yine,” diyor. Onları tutuşturup bekliyoruz. Yanıyor, yanıyor... sönmesinler diye ellerimizle rüzgârı kesiyoruz o arada... yanıyor, yanıyor... Sonra, coss! Bir anda kutudaki bütün kibritler tutuşuyor. “Bombaaa!” diye bağırıyoruz, eğleniyoruz işte.

“Sigara mı içen lan?” demişti Bahadır. “İçiyorum arada zaten. Abim de biliyo oğlum, bunu da o verdi bana.”

Yalan söylüyordu, abisi sigara falan vermezdi Fethi'ye. Çok korkardı zaten Hidayet abiden. Babasının paketinden yürütünüştü herhalde. Bahadır çekmişti iki fırt, ben elimi sürmemiştim. İşin ucunda anneme yakalanmak var.

“Bak baban içiyor diye özenmeye kalkma, kemiklerini kırarım vallahi. Bu burun var ya bu burun, sabah içsen akşama alırım kokusunu. Sakın ha! Zaten babandan çekiyorum, bütün gece hor hor, makinenin merdanesi gibi, bir de sen çıkma başıma, gebertirim!”

Öyle işte, annemin burnu acayip iyi koku alıyor: “Arap sabunu kokmayan eve, ev demem ben,” diyor. Şeniz teyze pasaklının tekiymiş, sade suya paspas yapıyormuş sadece. Ama Şeniz teyzenin çok yumuşak elleri var, hem ojeli falan.

Ağzını büzüp sigaranın dumanından halkalar yapmaya çalışmış Fethi. “Abim halkanın içinden halka geçiriyyo oğlum,” demişti. Hidayet abi çıtçide çalışıyor. Dünyanın en önemli kitaplarını ciltliyorlarmış orada. Hatta bir keresinde Tarkan kitaplarını getirip “Buradaki en iyi usta sensin Hidayet,” demiş, “başkası ellemesin benim kitaplara, külahları değişiriz.” Bir de sırtına vurmuş, pat diye. Bence Fethi yalan söylüyor. Tarkan, külahları değişiriz falan demez.

Babam Tarkan'ı sevmiyor. “Sana mı kaldı solculuk?” diyor. Annem “Ne güzel, ne yakışıklı oğlandı, hiç oluyor mu şimdi böyle saç-sakal?” deyince sinirleniyor babam. “Ne yakışıklısı be, gök gözlü bir kere! Neriman kapat o gazeteyi, sinirimi bozma benim. İçine düşeceksin herifin!” diye bağırıyor.

Annem, ne zaman babamdan azar işitse, yeleğinin eteklerini çekistire çekistire beni mutfığa itiriyor. “Sen ne duruyorsun hâlâ burada? Sabahtan beri ödevlere el sürülmedi. Hadi bakayım, çabık. Çabık!”

Ödevlerimi mutfak masasında yapıyorum hep. “Gözümün önünde olunca kaytaramazsın, bıktım senin tembelliğinden, ödevler burada yapılacak,” diyor annem. Evin en büyük yeri mutfak. Televizyon odasının iki katı. Babam mutfığın kapısını açık unuttuğumuzda çok sinirleniyor. “On ton kömür atsak sobaya yetmez böyle yaparsanız,” diyor. Ev o yüzden ısınmıyormuş.

Babam haklı. Kışın ev hep soğuk oluyor. Sobanın yanı iyi de, evin geri kalanı buz gibi. Ayaklarım çok üşüyor diye, an'annem sarı-lacivert patik ördü geçen kış. Postayla yolladı.

Annem Bandırma yazdırdı, “Bir teşekkür et anneannene, bak sana Fenerli patik yollamış,” dedi. Ama konuşamadık o gece an'annemle, telefon bağtarana kadar uyumuşum ben.

“Kaç lira istiyor ki?” diyorum Fethi'ye. “An'annem para yollayacak, geçen bayram harçlığını sonra vericem demişti.”

“Harçlıkla falan olmaz oğlum. Zaten sen böyle üstüne düşersen, acayip zam yapar.”

Zam çok fena bir şey. Babam her sabah “Allah belalarını versin, yine zam yapmışlar şerefsizler,” diyor. Sinirle atıyor gazeteyi yere. “Düzgün koysana şunu,” diyor annem, yerden kaldırıp katlıyor. Ona kalsa boş yere para veriyoruz bu kâğıt parçalarına, zaten hep insanın içini karartan haberler veriyorlar. “Bir zevkim var şu yalan dünyada, ona da karışma kadın,” diyor babam. Annem, yeleğinin eteklerini çekistiriyor. Öyle işte, dünya yalan.

“Zam yaparsa mahvoluruz oğlum,” diyorum, “hiç alamayız.”

“Ben de onu diyorum ya salak!”

“Doğru konuş!”

Susup tuğlaların arasında közlenen patatesleri seyredivoruz.

Arada bir Fethilerin arka bahçede patates közleme yapıyoruz. Bir çukur kazıp, çevresine yan arsadaki inşaattan

yürüttüğümüz tuğlaları diziyoruz. At içine çer çöpü, loymık parçalarını, bas kibriti, işte sana en güzelinden fırın. Patates közlediğimiz günler hep karnım ağrıyor. Pişene kadar iki büküm beklemekten herhalde.

“Bahadır'da da yok muymuş para?”

“Cık!”

“Değiş tokuş yapsak, evde süper kılıcım var...”

“Ya kaç kere diyecem, değiş tokuş yapmam, para isterim diyo!”

“Alamıycaz o zaman.”

“Zaten gördüm ben bi kere, öyle yeni falan değil, eski püskü bi şey!”

Bence doğru söylüyor Fethi. Bir keresinde de sürüyle sayfası yırtık bir TomMiks cildini kakalamıştı bize. Hem de “Dünya Arabaları” serimizin en güzel parçaları karşılığında. Cilop gibi spor arabaları kapmıştı. Ben o kırmızı yarış arabasını bulana kadar kaç sakız çiğnemiştim oysa.

“Oğlum önce okur, sonra da fırının arkasındaki adama satarsın Tom Miks'i. O paralarla bir kutu dünya arabaları sakızı alırsın,” demişti Fethi.

Bir sürü sayfası eksikti Tom Miks'in, satamadık. Bir sayfanın sonunda tam Konyakçı fiçıya düşecek, komiklik olacak, bir bakıyorsun karşı sayfada Yüzbaşı Tom pis kızıldilerin tekini haklamış. Arada ne oldu peki? Yandı, bitti, kül oldu!

“Almayalım oğlum bu heriften bir şey. Zaten abim görürse mahveder beni.”

“Neden?”

“Oğlum bir sürü pis şey yapıyormuş o herif!”

“Nasıl yani?”

“Pis işte oğlum. Kızlara pandik atıyo, dedi abim.”

“Pandik ne ki?”

“Pis bi şey, kızlara şey gibi işte... Hamile falan kalıyorlar ya sonra...”

“Oha!”

“Öyle işte...”

“Ama kızın hamile kalması için şey

Güya bütün Amerika aslında kızılderiillerinmiş, kovboyolar sonradan gelip onları kovmuşlar.



yapmak lazım... Beraber banyoya gireceksin... Çınlıçplak!"
"Hadi lan? Abimden iyi mi bilcen sen? Hem kim dedi ki onu sana?"
"Söylemem."
"Söyle yoksa evden patates yürüttüğünü derim annene."
"Ama kimseye yumurdamıycan."
"Yemin billah."
"Betül dedi."
"Çüş! Kız mı dedi hem de?"
"Dedi işte oğlum."
"Hayriye teyze duysa var ya, kulaklarından tavana asar Betül'ü."
"Bak, yemin ettin ha! Birine söylersen çarpılırsın vallahi. Topal olursun!"
"Ne söylüycem lan... Betül'e bak bee! Şeyini de gösterdi mi sana?"
"Girişicem şimdi ha! Yeter be! Şu sopayı getir de patatesleri çıkaralım."

Bazen patateslerin kabukları yanık yanık oluyor ama içleri pişmiyor. Ktır ktır yiyoruz yine de. Bir keresinde de Bahadır evden sucuk getirdiydi. Bir dalın ucuna takıp ateşe tutuyduk sucuk parçalarını. Kovboylar gibi. Onlar da hep böyle ateşin başında yemek yiyorlar. Zaten evleri falan olmuyor genelde. Yanyorlar battaniyeyi yere, mışıl mışıl uyuyorlar. Ama biri nöbet tutuyor hep. Çünkü kızılderililer hiç ses çıkarmadan yaklaşıp, kafa derilerini yutuyorlar. Ethem abiye kalsa bunların hepsi yalan. "Asıl katil olanlar kovboylar," diyor. Güya bütün Amerika aslında kızılderililerinmiş, kovboylar sonradan gelip onları kovmuşlar. Babama sordum, gerçekten kovboylar katil mi diye. Pazar sabahıydı, evde kovboy filmi izliyorduk. "Nereden çıktı bu?" dedi. Ethem abinin dediklerini anlatam. "Bunları mı konuşuyorsunuz sokakta?" diye bağırdı. "Bir daha konuşmayacaksın o anarşistle!" dedi. Annem yeleğinin eteklerini çekştirerek "Onun abisi de öyleydi zaten," dedi, "ama ne oldu sonunda, aldılar içeri işte."

Patatesler yanmış yine. Dışları simsiyah, içleri ktır ktır. "Götüme benzemiş bunlar," diyor Fethi. Böyle konuşuyor işte. Ama şu anda böyle konuşması işime geliyor; çiğ patates yemeyi sevmiyorum. Ben de patlatıyorum küfrü. Fener maç kaybedtiğinde babamın toto kuponunu masaya çalması gibi çalışıyorum patatesi tuğlaların üstüne. Benden cesaret alan Fethi o sinirle bir de tekme çakıyor tuğladan fırınıma: "Ulan senin gibi fırınım..."

Ezan ses'iyle irkiliyoruz. Tam Fethi küfrederken başlaması kötü oldu. Çarpılacağız. Pazar yerinin girişindeki dilenci gibi çolak kalacak elim. O morarmış, kemikleri pörmemiş ellerine bakmaya korkuyorum. Annem başımı çevirmeme izin vermiyor ama. "Bak derslerine çalışmaz, haytık edersen böyle olursun," diyor. Zorla başımı çevirip dilencinin tırtakları düşmüş elini gösteriyor.

Fethi ayakta ne yapacağını bilemez halde duruyor. Ben çömelmiş yerde üç kulhuvalah bir elham okuyorum. Anneannem ezberletti. Ezan boyunca durmadan bunları okursam çarpılmaktan yırtabilirim. Şaşırmamak için gözlerimi kapatıyorum. Yine de şaşıyorum.

Mahalleye sessizlik çöktüğünde açıyorum gözlerimi. Fethi yanıma çömelmiş. Dağılmış fırınıma bakıyoruz.

"Akşam televizyonda maç varmış," diyor Fethi. "İzin veriyolar mı bakmana?"

Dinlemiyor beni. Aklında başka şeyler var. Yalan söyleyemeyecek kadar yorgunuz artık. İnsanın fırını yıkılınca doğruyu söylemekten başka çaresi kalmıyor.

"Çok para istiy oğlum," diye söyleniyor, "vazgeçelim en iyisi."

Ayağa kalkıp tuğlalardan birini avuçluyorum. Hâlâ sıcak, avcumun içini yakıyor. Kolumu geriye yatırıp, var gücümle yan bahçeye fırlatıyorum. Nereye giderse gitsin, yeter ki gözümün önünde olmasın.

"Hay sikeyim böyle işi!" diyorum.

İçimden. ✨

Akşamsefası

Sinanlı Geçmiş Zaman



FRANSIZ İHTİLAL'İNDE BURJUVAZİ VE AVAM TABAKASI KRALA KARŞI BİRLİKTE DİRENMİŞLERDİR...



-Tayyip'li Geçmiş Zaman

* Bakınız İngiltere'de 1862'de madende 366'lık! 204 kişi ölmüş. 1866'da 361.. Belçika'da 87'de metan gazı patlaması 120.. Fransa'ya geliyorum. 1906'da ölen 1099.. Bunlar olağan şeyler..
* Literatürde iş kazası diye bi olay var.
* Fıtrat... * Niye kaçıyorsun?.. * Madencinin kaderi bu.
* Yuh çekersen tokadı yersin... * Double yol yaptık!

-Taner'li Geçmiş Zaman

* Trafoya kedi girdi.. * Trafo patladı.
* (10 ay önce) Soma'da kömürle ilgili daha mekanize otomasyonla, makinalarla çalışıldığı bir durumdayız..
* Trafik ışıkları olarak kapatılır.

-Hüseyin'li Geçmiş Zaman

* Fakirlere dağıtılan kömürü zenginler mi çıkarırsın?..
* Neyse arkadaşlar ezan okundu, Cuma Saati... Bitiriyorum burda...

-Soma AS'li Geçmiş Zaman

* Kömürün maliyetini 140 dolardan 23,8 dolar yaptık..
* Yaşada yaşam odası zorunluluğu bulunmuyor... * Karada ihmalimiz yok!..

-Madenci'li Geçmiş Zaman

* Çizmelerimi çıkarayım mı?!

TOTO ZAUGG

Kapı açıldı. Kitabı kapattım. Torpido gözüne koydum.

"Ne okuyordun Sinancım" dedi iş geliştirme direktörü öne otururken. Cım eki, içtenlikten değil, statüden geliyordu.

"Eduardo Galeano'nun Tepetaklak kitabını" dedim. "Latin Amerika üzerine kısa hikâyeler anlatıyor."

"Güzelmış" dedi Aysun Hanım. "İki sene önce customer experience toplantısı için Arjantin'e gitmişim ..."

Pazarlama ve insan kaynakları müdürü arka koltuğa oturunca sohbetimiz kesildi. Plazanın demir bariyeri ayağa kalkarak bizi selamladı. Yola çıktık. Şirketçe Bebek'e, gala yemeğine gidiyorduk.

Okullar ara tatile girmişti. Arabadaki üç kadının birer çocuğu vardı. Bu denklemden mütevellit sohbet geleceğin human resources manager'ı, marketing manager'ı ve business development director'u üstüneydi. Etiler'de kırmızı ışıkta durunca çırpı bacaklı, ürkek bakışlı iki çingene çocuk arabaya hücum etti. Hava çok soğuk olmasına rağmen üzerlerinde incecik bir kazak vardı. "Kapıları kilitle Sinancım" dedi direktör.

"Şu çocuklara hayranım" dedi pazarlama müdürü. "Bütün gün böyle dolaşıyorlar, hiç üşümüyorlar."

"Bizimki'si biraz soğuk alsın, hemen ateşi çıkıyor" dedi insan kaynakları müdürü. Ardından restorana varana kadar çingene çocuklarının ne kadar sağlıklı olduğunu, hiç hastalanmadıklarını, genlerinin çok sağlam olduğunu övüp durdular.

Akşam eve geldiğimde yorgunluktan bitap haldeydim. Yatağa uzandım. Birkaç sayfa okumak için kitabı açtım. Galeonun'un anlattığı hikâyeye bütün tesadüflerin kaçınılmaz olduğunu bir kez daha anladım.

"Cardona Köyü'ndeki komşularının bakış açısına göre, yaz kış aynı elbiseyle dolaşan Toto Zaugg müthiş bir insandı. 'Toto asla üşümez, asla soğuk almaz,' diyorlardı. Toto ise tüm bu söylenenelere bir şey demiyordu. Soğuk alıyordu. Toto'nun alamadığı tek şey paltoydum."

BENCİLLİK

"Sevgi yalnız bir insana bağlılık değildir. Bir tutumdur. Kişi yalnız bir tek kimseyi seviyor, başka her şeye karşı ilgisiz kalıyorsa sevgisi sevgi değil, genişletilmiş bencilliktir." (Karl Marx)

BEKO

On sene önce Diyarbakır'dan Malatya'ya gelmişlerdi. Annesiyle birlikte şehrin dışında bir gecekonuda yaşıyorlardı. Akli dünyadan vazgeçmiş, bedeni bir süre daha kalmaya karar vermişti. Kocaman bir kafası vardı. Sabahtan akşama kadar elinde beşlik bir bidonla, yalınayak çarşıda dolaşırdı. Neredeyse on dakikada bir bidonu kafasına diker, kana kana su içerdi. Lokantadaki garsonun anlattığına göre,



The birth of day - Joan Miro

Beko'yu bir gün doktora götürmüşler. Böbrekleri ağrıyormuş. Doktor dediklerini yapsın diye, her gün su içmesini, eğer içmezse öleceğini söylemiş. O günden beri Beko durmadan su içmeye başlamış.

Birkaç kere lokantanın önünde otururken karşılaşmıştık. "Nasılsın Beko" demiştim. İlgilenmemişti. Sonra birkaç tane eşantıyon kalem, defter vermiştim. Gülmüştü. Bütün koca kafalılar gibi gülümsemesi zahiri, kendisi batınydı.

Bir süre işler nedeniyle gidemedim Malatya'ya. Gittiğimde her zaman yemek yediğim lokantaya girdim. Yemeği yerken, garsona "Beko ne yapıyor?" diye sordum. "Beko öldü abi" dedi. Lokmam çatalda kaldı. "Ne zaman?" dedim.

"Üç ay önce. Elazığ Malatya yolunda araba çarpmış. Sabah yol kenarında bulmuşlar ölüsünü."

"Çarpanı buldular mı?" dedim. "Ne arar abi" dedi. "Deli diye kimse uğraşmadı."

Önümdeki bir bardak suya bakom. Su tütüyordu.

ADALET

Adalet de tıpkı yılanlar gibi, yalnızca çıplak ayaklıları ısıtıyor. (Monsenyör Osca Arnulfo Romero / San Salvador Başpiskoposu. 1980'de öldürüldü)

OYUN

Üç sene önceydi. Reprazant olarak Batı Karadeniz hattında çalışıyordum. Bir öğlen arası Zonguldak'ın girişinde Pala'nın Yeri'nde mola vermiştim. Pala, tavuktan pişirirken ben de etrafta dolaşmaya çıktım. Dere yatağında yedi sekiz yaşlarında üç çocuk gördüm. Eğilmişler; ellerindeki çekiçlerle toprağı eşeliyorlardı. Yanlarına gittim. "Solucan mı arıyorsunuz?" dedim. Nedense balık tutacaklarını düşündüm. "Kömür arıyoruz" dedi birisi. Babalarının ne iş yaptığını sordum. Hepsisi aynı anda "Madenci," dedi.

MADENCİ

"Ayndılar seni dünyadan, aldılar elinden ışığını, havanı, besinini, sevdiğin kadını, topuğun oğlunu, aklından elinden. Bir sen varsın maden ocağının dibinde..." (Aldo Severini)

AYAKKABI / AYAK

Ayakkabı: Dişil Ayak: Eril

(Ozgürlüğüne düşkün, karısını hep aldatan adam ve kışkırdığı kadar kışkırtmayı da bilen, gençliğini kaybetmemek için her türlü yeniliğe müsait olan bir kadının (annenin) ilişkisi.)

- Ayak olmadan ayakkabı anlamsız bir nesneyken, ayak terlik ve hatta çorapla da benzer sıcaklığı ve mutluluğu yaşar ama yalın olmak en güzeldir.
- Ayakkabı olmazsa ayak örselenir, ayak olmazsa ayakkabı çirkin bir yepyenilikten öteye geçemez.
- Üstüme basıp geçme diyorsun, ayaklarımla mı basmayayım, ayaklarımla mı?
- Ayak her zaman aldatandır, ayakkabı nadiren başka ayaklara giyilir.
- Ayak sıkılan, ayakkabı genişleyendir.
- Hep ayak kokutur ayakkabıyı! Yeniye kokuyor muydu?! Hep çorapsız giymekten...
- Çocukları ne olur bunların dersek, mantar olur olsa olsa!
- Bi' ayakkabı vuruyorsa, yara bandı faydasız, dövdürüp yumuşatma faydasız, kalıba koyarsın yine faydasız. Vuracağını bile bile arada bir giyip sonra unuturuz yine yeniden...
- Baştan ayağa!...
- Çekecek olmadan ayakkabı giymek sanat değildir, işaret parmak acısıdır.
- 'Bıktım bu bağıcıklı ayakkabılardan!' nidası boşadır, gidip gidip yine bağıcıklı alınır. Bu arada bağıcığın açılmış!
- Bu ayakkabının lastikli ya da 'cirt'li olanı var mı? Ayaklarım biraz problemlile de!
- Bazı insanlara ayakkabı dayanmıyor, resmen parçalıyorlar. Ayakkabıya bok atarlar sonra da... Anlamıyorum, aynı ayakkabıyı ben de giyiyorum, niye benimkine bir şey olmuyor?!
- Çocukken bayramlık ayakkabılarımı yatağımın tam karşısına bırakırdım, uyandıkça görüp tekrar tekrar sevinmek için. Sonra ayaklarımı da alıp büyüdüm.
- Ayakkabısını gıcır gıcır yapan, içindeki ayağı insan içine çıkartamayan garip bir toplumuz.
- Kadınlar topuklu ayakkabıyı onlarla yürüyebildiğini erkeğe kanıtlamak ve üstünlük sağlamak için giyer. Erkeklerse topuk sesinden hep nefret eder, çokluk ayak fetişmi görülür!
- 'Ayakkabıları çıkarıyor muyuz?', 'Galoş giyin.', 'Ayakkabılarını çıkarma hiç, zaten ev kirlil!', 'Ayakkabılarını dışarıda çıkar, yeni temizlik yaptım.' gibi direktifler her evde değişkenlik gösterir. Ayak denilene 'ayak uydurmakla' mükellef tabii.
- 'Terliklerimle gelsem sana...' şeklinde şarkı sözü bile var, ayakkabı ne yapsın! ❀



NEDEN DELİK KULAK ZARI?



- Türkçe'yi ilkokulda öğrendim.

11 yaşına kadar Türkçe bilmiyordum. Annem ve babam bir kelime dahi Türkçe bilmiyorlardı. Ailemin geri kalanında da Türkçe bilen çok azdı. Rahmetli babam "Cem min Tırki derewe" derdi. Bu ne demek biliyor musun? "Bence Türkçe koca bir yalan!" Yanında kırk saat Türkçe de konuşsan, hiçbir şey anlamazdı babam...

Çocukluğum Kürtçe türküler söyleyerek geçti. İlkokul dördüncü sınıftan sonra ise

Türkçe'yi biraz daha öğrenir hale gelmiştim. Türkçe türkülleri tam anlamıyla bilmiyor olsam da, biraz oradan biraz burdan söyleyebiliyordum artık...

Çocukluk dönemlerimizde bizi jandarmalarla korkutuyorlardı. Örneğin, rahat durmayıp yaramazlık yaptığımızda "Jandarmalar geliyor!" diyorlardı... Böyle denilince korkudan ne yapacağımızı, nereye kaçacağımızı şaşırdık...

Yıllar geçti büyüdüm... Bir yandan Adıyaman Spor İl Müdürlüğü'nde çalışıyor, bir yandan da arkadaşlarımla stüdyosunda türküler söyleyip kaset yapıyordum. Adıyaman'ın Besni ilçesi vardır. İhtilalden önce bir astsubay, Besni'de bir pastaneye giriyor karısını doyurmak için... Tesadüf o ki; astsubay içeri girdiğinde pastanede benim okuduğum Kürtçe türkü çalıyor... Astsubay adımı öğrenip "Hemen o kaseti bana verin!" diyor ve kaseti de yanına alarak doğru komutanının yanına gidiyor...

Bir gece jandarmalar bastılar evimi. Aradılar, taradılar, altını üstüne getirdiler evin... Bir şey bulamayınca da şubeye götürüp "Sıkıyönetimin emri var, Sivas'a gideceksin!" dediler... Bir şey diyemezsin ki, ne diyeceksin? Hadi dedin diyelim, derdini anlatamazsın ki onlara... Nitekim 1980 yılının Mart ve Nisan aylarında Sivas'ta sürgün kaldım...

Geri döndüğümdeyse 12 Eylül oldu. Bir buçuk ay gözetim altına alındım. Arkasından da 18 ay hapis cezası alıp, 11 ayını yatmak zorunda kaldım... Sebep ne mi? Kürtçe şarkı söylemek! Yine aynı türkü yüzünden

ışkencede kulağımı patlattılar... İşkence anında vurdular ve kulağımın zarı delindi... Halen daha da delik ve o günden beridir sol kulağımda ciddi bir işitme kaybı var...

Duş aldığım da mecburen pamuk koyuyorum ki su girmesin. Mesela şu sıralar "Anali Oğullu" dizisini çekiyoruz; arkadaşlarımla ezber yaparken bile zorluk çekiyorum... Keza sahnede türkü söylerken de, katıldığım programlar esnasında da bu durumun yarattığı zorluklar olabiliyor...

Hep neden ameliyat olmadığımı soruyorlar. Eşim de, çocuklarım da, dostlarım da "Gel ameliyat ol" diyorlar. Ben bilerek ameliyat olmuyorum, asla olmam da! Çünkü yaşadıklarım aklıma geldikçe, nefretim artıyor. Aynaya her baktığımda geçmiş ve işkence gördüğüm dönemleri hatırlıyorum. Bu yarayı bende devlet bıraktı, ben bu izi halen daha taşıyorum ve bu böyle devam edecek. Bu inatla da asla ameliyat olmayacağım çünkü o gün aklıma her geldiğinde bana bunu yapanlara beddua ve küfür etmek istiyorum!

Kürtçe şarkı söylediğim için başıma gelenleri, yıllar evvel Ahmet Kaya'ya da anlatmıştım. Rahmetli Ahmet Kaya, benim iyi arkadaşım. 1991 yılında bir gün, Unkapanı Plakçılar Çarşısı'nın üst taraflarında bir ocakbaşıda oturuyorduk. Ahmet bana dönüp, son zamanlarda çok rahatsız edildiğini söyledi. "Hayırdır yahu?" dedim.

"Bir yere giderken arkamdan ekip otosu geliyor, eve gidiyorum yine öyle... Benim bu memleketten kaçıp gitmemi istiyorlar. Yılmaz Güney abiye yaptıkları gibi 'Kaçtı gitti, vatan haini memleketini terk etti.' dedirtmek istiyorlar. Ama ben gitmeyeceğim, bu toprakları terk etmeyeceğim" dedi. Aradan yıllar geçti, Yılmaz Güney'in başına gelenler Ahmet'in de başına geldi. Kadere bak ki; Fransa'da aynı mezarlıkta yatıyorlar Yılmaz Güney ile Ahmet Kaya. Mezarlarının arası da 200 metredir. Ben de çok defa gittim, ziyaret ettim ikisini de...

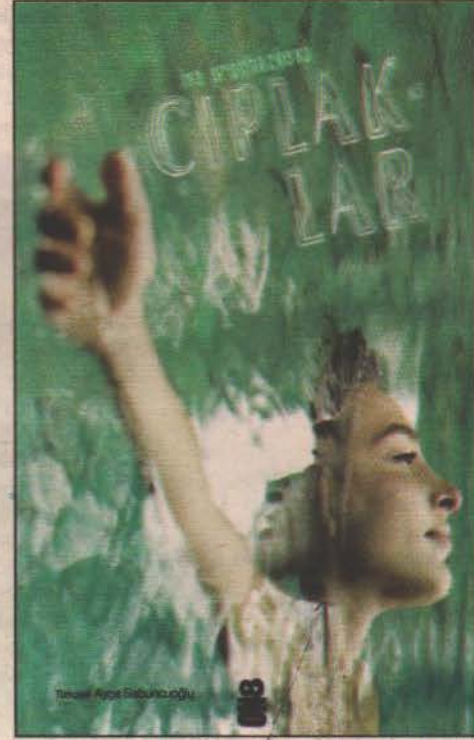
Türkiye film gibi... Bize işkence ettiler, bize çekitirdiler. Ahmet Kaya'ya geçmişte etmediklerini bırakmadılar, şimdiye sahip çıkıyorlar.

Diyarbakır'da Şivan Perwer ile İbrahim Tatlıses'i aynı sahnede görünce çok mu u oldum.

Şivan da İbrahim de benim çok eski arkadaşlarımdır. Diyarbakır'a beni çağırın olmadı. Çağırın olmayınca da gitmemin hoş olmayacağını düşündüm. Halbuki çağırılsaydım, bir tane şiir okuyacaktım. Ama kismet olmadı. İnşallah başka bir yerde okuruz.

Demem o ki; Kürtçe şarkı söylemek benim sol kulağıma, Ahmet Kaya'nın canına mal oldu. Ama ben yaşadıklarımın hiç gıcunmuyor, aksine şeref duyuyorum... Bugün olsa yine aynıını yaparım. Hiç değilse bizden sonra gelen nesiller yani bugünün gençleri, yaşadıklarımızı ve bize yapılanları görüp, neyin ne olduğunu çok daha iyi anlarlar... ✿

Yaşın ilerledikçe, giyinmeye başlarsın. Giderek bunlar seni duyarsız kılar. Bütün toplum çıplak kalsaydı, önce birbirimizi kucaklar, sonra da toplu harakiri yapardık.



Hayatla çıplak temas... hem çok güzel, hem çok acıtıcı!

Çıplaklık nedir? Giysisizlik mi? Gençlik mi? Kumaşlara sapındığımız anda sonlanıyor mu çıplaklığımız? Hayat bizi normlarıyla biçimler, sistemleriyle düzenlerken, cırılcıplak kalmak mıdır zor olan, zırtını kusanmak mı? Çek yazar Iva Procházková, ergenliğin kaçınılmaz "çıplaklığını" ve hayatın yakıcı "soğuşunu", Berlinli beş gencin kesişen yaşantıları üzerinden anlatıyor.

CIPLAKLAR Iva Procházková

Yayın yönetmeni: Müren Beykan • Türkçesi: Ayca Sabuncuoğlu

Doğru zırtı giymek zor bazen...



YOK YA KRAL ÇIPLAK

Halen underground tavrını kesintisiz sürdüren, yılların punk grubu Cemiyette Pişiyorum'la sokağın kulisini yaptık.

Çok zaman geçti görüşmeyeli. Ne yaptınız benden sonra?

Ali: Uzun süre sadece müzik yapalım diye tırmaladık. 30'una dayandık, sonunda mecbur kaldık işe girmeye. Yani ücretli köleyim. Marx'ın bile fabrikası varmış.

Ali Trak: George Washington'un da esrar tarlası varmış.

"Kahrolsun Edebiyat" diyorsunuz şarkıda.

Yaşasın diyeceğiniz bir şey var mı?

Tolga: Hayattayız... Yaşasın yaşamak.

Ali: Yaşasın Ursula K. LeGuin.

Cemiyette piştiniz mi bu süreçte?

Tolga: Ben piştim...

Ali: Hâlâ pişiyorum.

Ali Trak: Pişiriyorlar. Beş yaşında başladım pişmeye. Almanya'daydık, sonra buraya geldik. Aradaki farkları görünce, hırpalanınca ister istemez pişiyorsun. Ezilenlerden yanayım. Ezilenlerin kafası iyidir, barışcıldır.

Barış olabileceğine inanıyor musunuz?

Tolga: İki insan arasında barış olur. Araya üçüncü kişi girerse olmaz.

Ali Trak: Olabilir ya! Uzun vadede olabilir.

Ali: Dünyada barıştan mı söz ediyoruz? Yok, olmaz.

Ali Trak: Abi olur ya, niye olmasın.

Sokak sizin için önemli. Ne kaldı geriye bu geçen süreçte?

Ali: Gezi kaldı. İnanamıyorum hâlâ. Gezi'nin dışındaki her şey kötüydü. Gezi de kötü bir şeyden çıktı.

Götüyle kafasını karıştıran adam şarkısında kış, akılla yer değiştirmiş. Bir anlatsanız şunu.

Ali: Kışınızla düşünürseniz kürtaji yasaklarsınız.

Tolga: Kışınızla düşünürseniz tecavüzçüyle evlendirirsiniz, kefenle yola çıkarsınız.

Trak: Yok ya, kral çıplak...

Son olarak şunu öğrenmek istiyorum.

Şu anki ortam punk'ın ruhuna çok uygun.



Ama niye bir türlü olamıyor?

Ali: İnsanların kafasındaki punk algısıyla alakalı. Punk'ın çıkışındaki söyleme bakıp, müziği es geçtiler. O üç akordan punk yaparız anlayışı çok tehlikeli. Bunu motto olarak aldığımda kalite düşüyor. Dolayısıyla alttan başka grup da gelemiyor! 🌱

Serbest Vuruş

Seza Kırız

Taksim Özgürlük

Anıt: Anıt değil

kendisi lazım!

1915: Nesini söyleyim!

AYM: Kuyruk var!

Cemil Çiçek: Hiçbir

devirde solmuyor, nasıl

bir çiçekse artık!

Nükleer Santral: Kömür bile çıkaramazken atomu

parçalarına mı ayıracağız? Nesimi Çimen ne güzel

demiş: "Şifa istemem!"

Kolektif Bellek: Acıyla besleniyor ne yazık ki!

Adalet: Temel eksikliğimiz!

Soma: Kömürün insan yiyerek yüreğinde

yarattığı çığlık!

Mehtap Meral

Ahmed Arif :

Saçlarına kan gülleri

takan şair, bir o yana, bir

bu yana.

Maden: Şu anda sadece

acı... Ve dilimde Grup Yorum şarkısı: "Yıllar yılı kazma

salladım suskunca bu zindanda-çocuklarımla gülsün diye

dost-oyşa bizim evde gülen yok".

Ayhan Işık: Esas adam, hiç kurbağa olmamış

bir prens.

Çocuk cinayetleri: Çocuk kelimesiyle kötü hiçbir

şey yan yana gelmesin.

Okan Bayülgen: Gezi'den önce Gezi'den sonra

diye ilkiye ayrılır.

Yusuf Yerkel: İnsan değil, hayvan da değil, birdi de...

Metin Feyzioğlu: Adalet.



Neler Gördüm?

> **Arsızlığın er geç bir yerde patladığını**

> **%43 oy aldığımdan şehirden 1 özür dilememeyi**

> **İnsan hayatının trafo fiyatları kadar değerli olmadığını**

> **Görevlerinin namusunu değil maaşını taşıyanları**

> **Her şeyi yukarı havale etmenin uyanıklığını**

> **Daha da ucuza ölmenin diye üç çocuk yaptırmayı**

> **Denetlemeyi bile satın aldığımdan bir düzene oy verdiğimizi**

> **Taksim'in Soma'da bir şey değiştirmedığını**

> **Sosyal medyanın yarattığı körleri sağrıları**

> **Değişimin uzaklardaki kalplere de deşebilmekten geçtiğini**

> **Eğer sen kendini kıl sanarsan herkesin sana öyle davranacağını**

> **Kılın götü, götün kılı sevdiğinden daha fazla sevdiğini**

> **Örgütlenmenin gücünü, gücün de ancak içten geldiğini**

> **İnsan önce kendini sevmese hiç bir şeyin değişmeyeceğini**

Karadelikten çıkan
hayatı ve ölümü
düşünürken

Bakangör



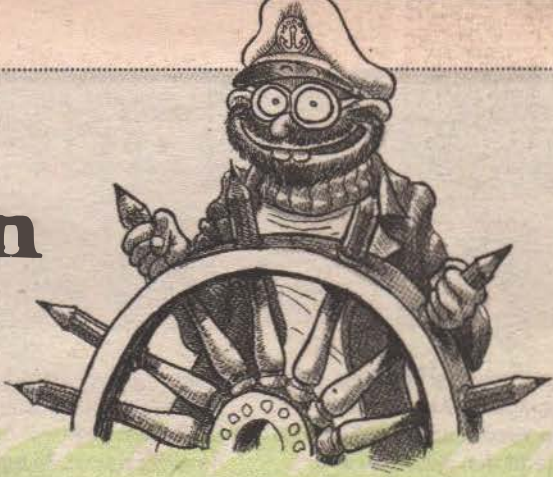
BUBİTUZAK- UZAY YOLLARI TAŞLI

"Bak bir gerçek var, ne kadar kaçarsan, gerçek seni o kadar kovalar" doğru söylüyor Bubituzak ilk albümü Uzay Yolları Taşlı'da. Onların bir gerçeklik arayışları yok, çünkü herkesin gerçeği kendi kurduğu hayatın içinde. Ve nefesi ensende soluyor. Biliyorlar ve söyledikleriyle zihnime misafir

oldular. Üstelik bu misafirlik kalıcı bir iz bırakacak bende. Baştan söyleyeyim, daha yılın bitmesine çok var ama şimdiden bu yılın en iyi albümü olmaya aday bir çalışma. Düzenlemeler çok başarılı. Yer yer saykodelik tınılar, yer yer geleneksel çalma ve söyleme, bir yandan bildik bir yandan bambaşka bir sesin izlegini sürüyoruz. Ali Güçlü Şimşek ve Görkem Karabudak Çilekeş'ten, Emrah Atay ise Kreş grubundan tanıdığımız isimler. Bu kez gitarın yanında mikrofonu Ali Güçlü almış eline. Çok sevdim yorumunu. Onun o çok farklı çalışan kafa(sı)sesi, yorumuna ve liriklere bambaşka bir nefes vermiş. Albümün ruhu klavyede şekilleniyor. Aynı zamanda bas gitar

da çalan Görkem'in tuşlardaki ustalığını, nefis dokunuşlarını içim titreyerek dinledim. Yine Emrah'ın davuldaki geçişleri, yer yer mistik öğeleri kullanma, çalma biçimi ve aniden sertleşen temposuyla bir anda uçakta hava boşluğuna düşmüş hissi yaratıyor. Aslında albümde genel olarak bu duygu hakim. Yine çalınan bütün enstrümanlarda bir duygudan başka bir duyguya geçiş çok başarılı. Bir taraftan muzip bir melodi duyarken, yani içinden ip atarken bir anda bambaşka bir hissiyatla o düşme duygusuyla ya da trasa geçmiş bir ruh haliyle kalakalıyorsunuz. Albümün genel konseptinde evren ve boşluk / varlık ve hiçlik mevzu var. Ama en çok da "akıl" ve "denge"nin dansı söz konusu. Akıl muhafaza etmek, dengeyi korumak derdi hissediliyor. Akıl korumak bir yanıla ben'i aramak olarak da düşünülebilir. İnsanlığın her anlamda kuşatılması söz konusu söylediklerinde. Bunda dönemin eleştirisi var kuşkusuz. Kafa karşılığı, rotanın şaşması ve koca boşluk duygusunun yarattığı sürtünmeyle sürüklenme arasındaki o ince çizgide bizi buluşturuyor bu şarkılar. Aklimızı çeliyor diyorlar ya. Haklılar, bu bir tuzak! Kafayı sağlam tutun ve bu çocukları dinleyin.

Kaptanın Seyit Defteri



• Karbon ayak izi. İnsanoğlunun tükettiği kaynakları yenilemek, oluşan atıkların emilimi ve geri kazanımı için ne kadar kara ve su sahasına ya da parçasına ihtiyaç duyulduğunu ortaya koyan bilimsel bir kavram. Yakın zamanda literatüre giren kimi zaman kapitalizmin toplum dizaynına bir akort çeşit, kitlelerin alışkanlık, tüketim ihtiyaçlarını yeniden programlayan bir yatırım ve yaptırım olarak algılanabilir. Fikirdir tabii...

• Bir köpeğin ekolojik ayak izi yaklaşık olarak, ortalama bir cip kadardır mesela; kedinin ise herhangi mütevazı bir aile otomobili kadar. Farelerinki playstation, büyük sıçanlarınki ise bir plazma televizyonu ile kıyaslanabilir:

• Geçenlerde başbakanın ekolojik ayak izini düşündüm, bir çevreci daniskası olarak herhâlde bu konuya acayip dikkat ediyordur: Koca adam, yalan söyleyecek değil ya! Korumalar, limuzinler, motosikletler, uçaklar; helikopterler, cipler, Dolmabahçe'de denizde bekleyen botlar, otobüsler; o otobüslerle taşınan hazır kıtalar...Yapılan yatırımlar, kesilen ağaçlar ve onların gelecek yüz yıla taşınması...

• Mühendis değilim ve bunu hesaplama-sının bir tez niteliğinde olabileceğinin de farkındayım. Kendi aklımca kaba bir hesapl diyebilirim ki; bu gidişle sadece başbakanın yaşamını aynen uzun süre daha sürdürebilmesi için, en az 10 ya da 20 adet Türkiye daha gerekecek. Hepimiz onu örnek alıp,

onun gibi yaşamaya kalksak; zannedersem yaşadığımız dünyadan bir düzine daha olsa yine de bize yetmeyeceği aşikâr.

• Ama onun ve yönetiminin üzerimizde bıraktıkları nice izden bir tanesi karbon kadar hafif değil. Daha sert ve façayı attı yüzümüze.

• Denizaltı ile bir kömür madeni niye birbirine bu kadar benzer peki? İkisi de bir şeyin altından ilerliyor. Birinin çevresindeki tonlarca su yoğunluğu ve basınç, ötekisinde ise indiği derinliğe göre oluşan milyonlarca ton taş, toprak. Denizaltının en uzununu yüzyetmiş metre, denizin dibinde süzülüyorsun... Madende ise kilometrelerce tünel kazarak karınca gibi ilerleyebiliyorsun. Her ikisi de sıkışık, engelli ve ölümlüne kapalı bir ortam.

• İşin tuhafı; insan denizlerden önce, toprağın dibine inmiş bir varlık. Yani bir denizaltıdaki tüm güvenlik silsilesinin temeli, çok kabaca bakacak olursak daha önceden madene inenlerin deneyimlerinden ayrılmıştır. Karbonmonoksit, oksijen, yangın, patlayıcı ve parlayıcı mühimmat her ikisinde de vardır.

• Ölçüm cihazlarının bu kadar hassas ve hızlı biçimde gelişmediği dönemlerden önce, küçük bir kafes kuşunun denizaltılarının demirbaşı olarak seferlere katılmasındaki sebep; ortamdaki zehirli gazların varlığının ölçülebilmesiydi. Tabii ki şaşırtıcı gelmesin, bu, madencilik denizcilere miras bir bilgiydi.



• Denizaltı, yapısı gereği kompartımanlara bölünmüştür ve her bölüm aslında Soma'da yeni duyduğumuz yaşam odasının gördüğü işlevi yerine getirir. Denizaltının tasarımını etkileyen güçlü unsur, birbirinden çeşitli felaket ihtimallerinin en kötüsünün gerçekleşebileceğinin hep göz önünde tutularak üretilmesidir. Tıpkı madencilikteki gibi, bir bölgede ocak açılmadan önce şehir dâhil, her şeyi analiz edip; gerekirse iş güvenliği açısından yakındaki hastaneye yanık ünitesi eklenmesi şartını zorunlu tutacak kadar milyonlarca detay ve prosedüre dikkat edilir.

• Kaza anında Şili'de iki ay sonra kurtarılan 33 maden işçisinin yeryüzüne ulaşması gibi, denizaltından da insanlar temelde benzer şekilde kurtarılır. Övünç kaynağı değil ama işin tuhafı, böyle bir kurtarma işinin altından kalkacak bir memlekette yaşıyoruz.

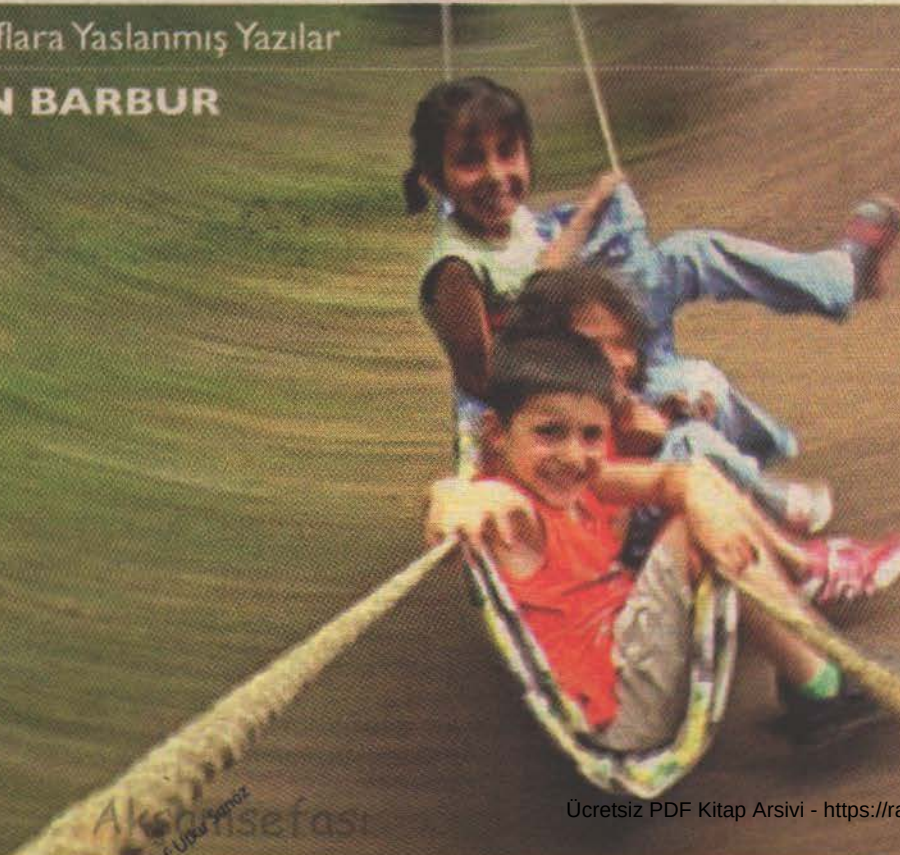
• Hâlbuki Eli ve Soma bölgesindeki hareketli fayların kömür tutuşmasına sebep olduğu, bu konuda alınacak önlem ve ocak yangınlarının çıkmaması için mücadele teknikleri, karşılaşılan güçlükler ile ilgili 28 yıl önce yazılan araştırmalara herhangi bir gazeteden bile ulaşılabilirdi halde öldürüyoruz işçileri. Bu yazılanların her birisini, ülkenin herhangi bir yerinde gerçekleşen iş kazalarının içeriği ve şekline de uygulayabilirsiniz. Eoğluna geçelim peki, onların boynuzu kulağı mı var?

Bizden daha değerli bir can mı taşıyor yoksa! Nasıl yapıyor?

• Tehlikeli yerlere insanlarla değil, her tür madende görev yapabilecek; kazabilen, taşıyabilen, analiz edebilen uzaktan kumandalı makinelerle giriyor. Risk minimum düzeyde ise sıra insanlara geliyor. Sadece o iş için kullanılabilecek hafif, dayanıklı kirli demirinden, sürücüsüz seyahat edebilen uzaktan kumandalı, her tür dış etkene göre programlanabilen devasa boyutaki cevher taşıyan kamyonlar...Ardı arkası kesilmeyen birçok bilim dalı ile ortaklaşa yürütülen ar-ge çalışmalar... Hep bilindik şeyleri anlatıyorum belki ama yaşatılan ve reva görülenin kendisi hep aynı olunca, çok da fazla bir şey gelmiyor elden.

• Kendi karbon izimi, tükettiklerimi, doğaya verdiğim zararı ve boyutlarını düşündüm. Geride bıraktığım ne varsa, bunları ne zaman ve nasıl tabiatla dönüştüreceğimi hayal ettim. Hayattan aldığımı nasıl ona geri verebilirim diye düşledim. Bir an hiç bilmediğim şeyin farkına vardığında kaskatı kalır, kilitlenip donarsın ya! Geride bıraktığım izde; madenci, tersane işçisi, mevsimlik göçteki çocuk işçi, bir sürü insan canı, bedeni, ailesi ve daha nicesinin olduğunu hissettim. Hiçbir şeyi değiştiremediğimden utandım ve seyir defterinin bu sayfasına daha fazla bir şey diyemedim...

Fotoğraflara Yaslanmış Yazılar
JEHAN BARBUR



Dünya bir kez döndü,
Çocuktum
Artık kimse inandıramaz beni bir halatın sihrine.
İçimdeki çocuğu öyüyorum, kendi gözlerimle
Ne ayakkabım umurumda,
Ne de çorabımı ters giydiğim.
Üç kişiydik, adları hâlâ hatırimda...
Aklımızda iki belik, bir somya.
Halatı hızlıca döndürebilmeliydi birileri
Aile denilen şeyden anladığımız buydu işte
Gerisi bugün karalar beni

Dünya bir kez döndü
Çocuktum
İnceldiği yerden koptu halat
Adam oldum
Mu?

KAHVE FALI

Neyin var?

Bu sorunun cevabını hemen verebiliyor olsam, bundan tam iki ay önce burada olurdum doktor bey, diyemiyorum.

"Neyin var oğlum?"

Hemşireye kayıyor gözüm.

Telaşla eve giriyorum. Durum her zamankinden vahim. Gün geçtikçe vahimleşiyor. Bir bakayım bulaşmış mı? Allah'tan bulaşmamış.

"Bu ne surat lan?"

Oha! Ev arkadaşım evdeymiş. "Sen evde miydin?"

"He. Ne yapıyorsun? Niye elin götünde?"

"Yok... yok bir şey." Var lan var, götüm kanıyor. İki aydır kanıyor. Önce damla damla kanıyordu, şimdi oluk oluk kanıyor. Önceleri tuvalet kağıdına küçük küçük dalmıyordu, şimdi musluktan boşalıncasına akıyor.

Diyemiyorum. "İyiymi." Kendimi tuvalete zor atıyorum.

"Erol, musluğu iyi sık, sürekli sızdırıyor."

Benim de...

"Konuşacaksan konuş oğlum, dışarıda bir sürü hasta var." Doktor, hemşireye baktığını görüyor. "Hemşire çıksın mı?" Başımı sallıyorum. Hemşire çıkıyor. "Kusûra bakma," der gibi bakıyorum. "Durum benle ilgili. Sen çok iyisin."

Başın ağrısa ağrı kesici alırsın, karnın ağrısa sıcak su koyarsın üstüne. Göt ağrısı ne lan? Ben böyle götümlle konuşurken, alternatif tıp hesabı, belki ikna edersem biraz az kanar, ev arkadaşım dalıyor odama. "Tuvalet taşında böyle sızıntı halinde bir kan var." Hay sikeydim kanını! "Nerde?" "Tuvalette oğlum, en son sen girdin." Susuyorum. Gelip yanıma oturuyor, elini omzuma koyuyor. Seviyorum Mehmet'in bu dost hallerini. "Erol'um, bak anlat, bir şey var işte. Benim haberim olmadığına göre senin var. Evde başka kimse yok" insanın ev arkadaşıyla dertleşmesi çok güzel. "Götüm kanıyor." Bir şey söylemesine izin vermeden "Sakin dalga geçme," diyorum.

"Ne dalga geçmesi oğlum, amcamdan biliyorum, çok pis bir hastalık. Çok mu feci?"

"Çok. Bildiğin facia."

"Doktora neden gitmiyorsun?"

"Utaniyorum."

"Olur mu lan öyle şey? Doktordan utanılır mı?"

"Oğlum, doktora ayıp olmaz. Neyin varsa söyle." "Durum vahim doktor bey... Basur... diyorlar... halk dilinde."

"Hemoroid," diyor doktor. "Bilimsel. Hem ne var bunda utanacak, üç kişiden birinde var." Sağ olsun teskin ediyor beni. Doktor çok babacan. Bu arada bende olduğuna göre doktorla hemşirede yok. Reçete yazarken anlatıyor, "Bir krem yazıyorum, süreceksin." Sol elini affedersiniz göt gibi büzüyor, sağ elinin işaret parmağıyla tarif ediyor, "Parmağınla şöyle etrafına, ucunda bir aparat var, onunla da içine süreceksin. Bir fütöl yazıyorum, günde bir kez, anüsten. Bir de kanama için tablet yazıyorum, yoğun kanamalarda ikişer tablet, yalnız bu ağızdan ha!" Gülüyor. "Kanama azalınca bire düşür." Sonra bana bakıyor, "Şimdi bu bölgeyle biraz ilgilenmen lazım, barışman lazım..." Götümden bahsediyor. "...ne kadar ilgilenirsen o kadar

iyi olur. Her gün akşam bir leğene sıcak su koy, içine otur; en az yarım saat." "Küvete otursam?" "O kadar paran varsa otur, su parası çok gelir, o yüzden leğen dedim?" Çok düşünceli gerçekten. Sonra birden aklıma iki aydır doktora gelememenin acısı geliyor. Adam muayene etmeden ilaç yazıyor. "Doktor bey, faciayı gözlerinizle görmek istemez misiniz," diyorum. Doktor öyle ters bakıyor ki, şimdi kalkıp girecek, diye düşünüyorum.

"Sağlık güvencem yok," diyorum. "Benim sağlık karnemi kullan," diyor Mehmet. "Bu arada, amcam demişti, kahve iyi geliyormuş," diyor. "İslâp sürecekmışsin." Oha! "Pişirip içsek, sonra sürsem," diyorum. Ters ters bakıyor. "Dalga geçmiyorum, telve iyi geliyordur. Arada içiyorum nasılsa, şimdi de içelim, sonra sürerim," diyorum. "Fincan yok biliyorsun," diyor. "Çay bardağında içeriz. Fal bakmayacağız nasılsa," diyorum. "Selda olsa bakardı," diyor. Sevgilisinden bahsetmese olmaz.

Hepimizin götü var ama yokmuş gibi davranıyoruz.



Doktor muayene masasını göstererek, "Çık şuraya," diye bağıyor. Çıkıyorum. "Sıyr pantolonunu!" Sıyrıyorum. "Külotu da indir!" Hop gitti don. "Şimdi, secdeye durur gibi..." "Nasıl?"

Doktor bildiğin domaltıyor. Bir süre sessizlik oluyor. Niye bu kadar dikkatli inceliyor ki?

"Senin kalbin kabarmış..." Nasıl? "Ayrıca üç vakte kadar da kısmet var." Ne oluyor lan?

"Doktor bey, dalga mı geçiyorsunuz?" "Niye kahve sürdür lan götüne?" "İyi geliyor dediler."

Vazelin mi yazıyor uzandığı tüpte? Parmağına mı sürüyor? Ulaaa! Doktor gerçekten giriyor. Bir süre kurcalıyor. Oynuyor.

"Durum düşündüğümde de vahim," diyor, "acilen ameliyat etmem lazım."

"Nasıl olacak?"

Doktor gidiyor, pazarlamacı geliyor birden.

"Hallederiz. Şu kartımı al, yarın muayenehaneme gel. Öğrencisin değil mi? Belli. Senden muayene parası almam. Ameliyat normalde beş yüz ama sana üç yüz olur." Gitti üç aylık burs. "İki yüz var," diyorum sessizce. "Sana olur: Öğrencisin. Yarın gel. Yalnız, bölgeyi iyi bir jiletle."

Ben banyoya girecekken Mehmet "Ne dedi doktor," diyor. "Yarın ameliyat olacağım. İki yüze bağladım. Bu arada, formülün işe yaramıyormuş," diyorum. "Kahve mi?" Evet anlamında başımı sallıyorum. "Amcam kandırmış seni."

Gecedен taşıma oluyorum. Yanlış anlaşılmasın, sakal değil. Sonra banyo yapıyorum. Sabaha kadar uyuyamıyorum. Öğleye doğru evden kahvaltı yapmadan çıkıyorum.

Ben yalnız olacağımı sanıyordum ama sekiz kişi bekliyoruz muayenehanede. Kabinlerin önünde. Her kabinde bir kürtaj masası. Kabinler ahşap. Ön taraflarında perde. Perdeler açık. Gözümüz kayıyor kabinlere. Doktor kentin en ünlü doktoruymuş, lakabı "Götçü"ymüş, sonradan öğreniyorum. Bekleyen sekiz kişi birbirimize bakamıyoruz. Ara ara göz göze geliyoruz ama hemen bakışlarımızı kaçırmıyoruz. Aslında hepimiz biliyoruz neden burada olduğumuzu, bilmezden geliyoruz.

Ne de olsa mevzu hassas. Bildiğin göt mevzuu.

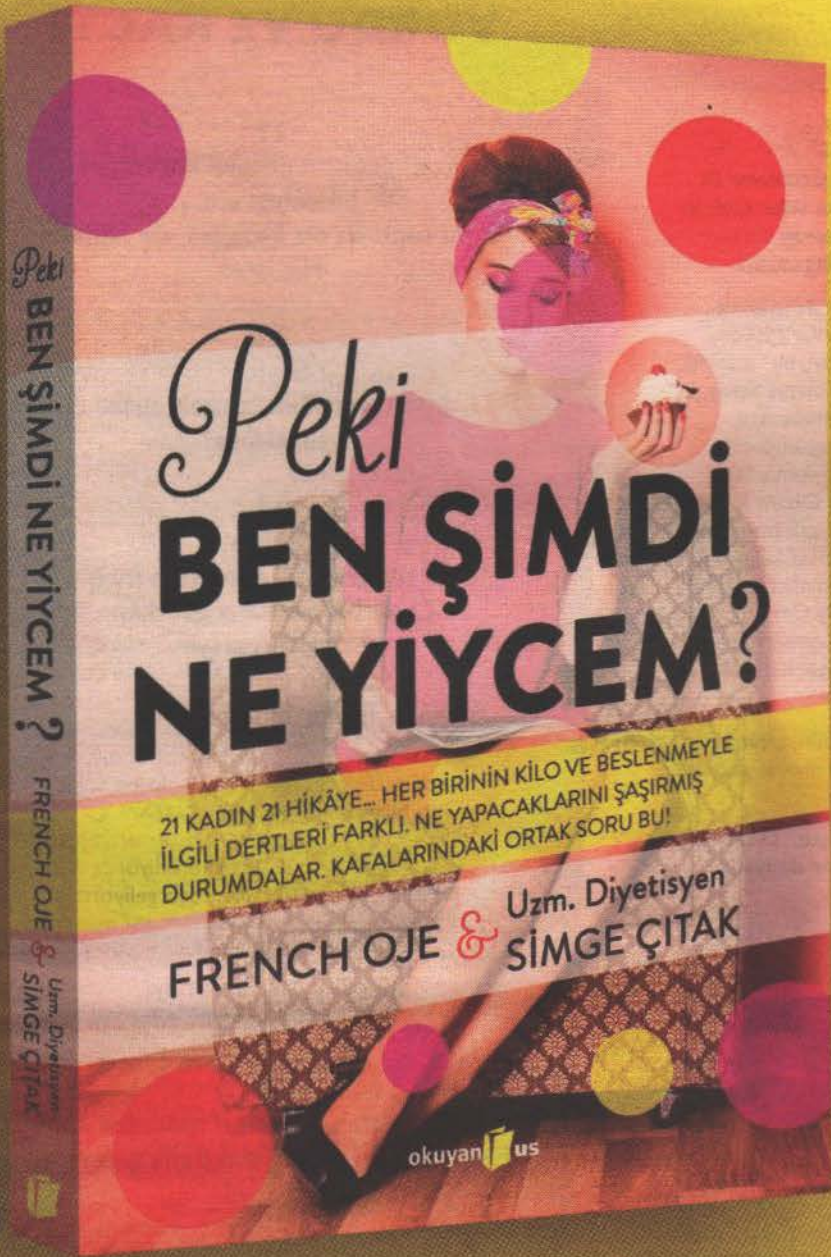
O yüzden çok duyarlıyız. Hepimizin götü var ama yokmuş gibi davranıyoruz. Günlük hayatta da öyle olmaz mı? Doktor hepimize birden seslenince anlıyoruz götümüz yokmuş gibi davranmanın bir faydası olmadığını. Biz götsüzümüz gibi davranıyoruz ama doktor için götten ibaretiz. Başka bir yerimizle ilgilenmiyor. Her göt en az iki yüz lira onun için. "Herkes bir kabine girsin, alt tarafını soyunsun, masaya yatsın, bacaklarını kaldırarak o kollara koysun," diyor doktor. Emri yerine getiriyoruz. Ben ikinci kabine düşünüyorum. Doktor ilk kabine giriyor. Sesini duyuyorum, "Kaldır bacaklarını, kasma, kasma!" Sonra benim kabine geliyor.

Aynı direktörlerle iğne yapıyor, lokal anestezi. Götüme... Bir yandan da türkü söylüyor. Sıra üçüncü kabinde. Artık herkes yan kabinde ne olduğunu biliyor. Bir süre sonra yeniden geliyor doktor. Önlüğünde yer yer kan lekesi. "Birinci bitti, sıra sende," diyor. Bir iki fiske vurarak acıyıp acımadığını soruyor. Uyuduğu için "Acımiyor," diyorum. İşe başlıyor. Bir şeyleri çekştirip durduğunu hissediyorum. Hâlâ türkü söylüyor. On dakika sonra ayağa kalkıyor, biraz uzaklaşıp bana bakıyor, yüzüme değil... götüme. Sonra yapığını beğeniyor. Elini dudaklarına götürüyor, götürürken eldivenini çıkarıyor, parmaklarının ucunu öperek gülümsüyor ve işaret parmağını uzatarak "Orijinal gibi oldu ha," diyor. Götüme...

Eve zor atıyorum kendimi. Mehmet "Nasılın," diye soruyor. "Orijinal gibiyim," diyorum, "Anlamadım," diyor. Ne demek lan, anlamadım! Götümü kestiler işte! Bildiğin fabrika ayarlarına geri döndü götüm, diyemiyorum. "Boş ver," diyorum. İsrar etmiyor. "Dur bir kahve yapayım, içerken konuşuruz," diyor, "Annemden fincan getirdim, Selda da gelecek, fal bakar." Sinirle bağıriyorum, "Yapma lan kahve mahve! Fali da sen baktır! Benim kalbim kabarmış! Öyle dedi doktor!" Mehmet anlamamış bakıyor.

Anesinin etkisi geçiyor. Göt ağrım başlıyor inceden.

21 kadın 21 hikâye...



Her birinin kilo ve beslenmeyle ilgili dertleri farklı. Ne yapacaklarını şaşırmış durumdalar. Kafalarındaki ortak soru: **Peki Ben Şimdi Ne Yiycem?** *French Oje* onların hikâyelerini anlattı, *Uzm. Diyetisyen Simge Çıtak* ise dertlerine derman olmaya çalıştı. “Peki Ben Şimdi Ne Yiycem?” hem güldüren hem de bilgilendiren ilk beslenme kitabı! Bu arada şaşırmaya da hazır olun! Sayfaları çevirdikçe doğru bildiğiniz yanlışların sandığınızdan da çok olduğunu farkedeceksiniz!



/okuyanusyayinevi



@okuyanus
@dizustuedebyat



/okuyanusyayinevi
/dizustuedebyat



@okuyanus

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

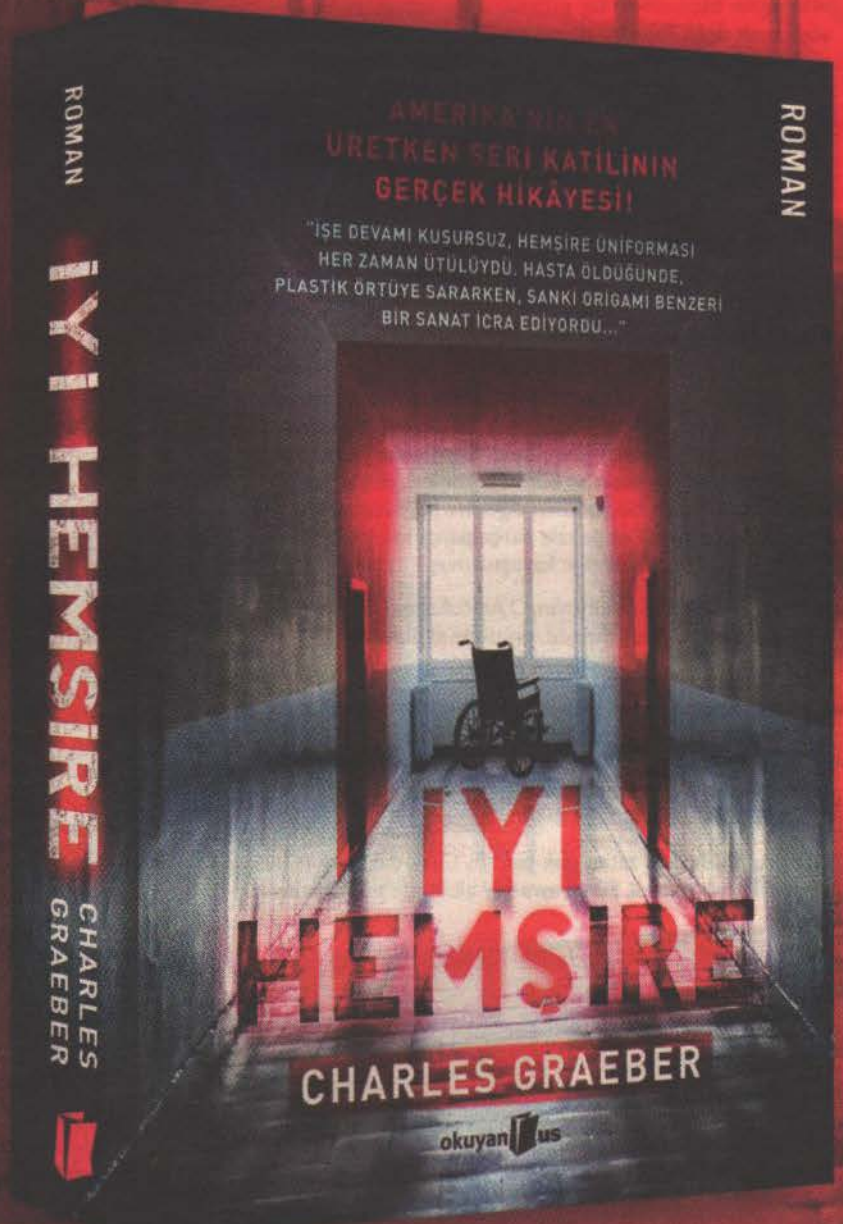
AMERİKA'NIN EN ÜRETKEN SERİ KATİLİNİN GERÇEK HİKÂYESİ!

“Gerçek suç kitaplarına son derece rahatsız edici bir ilave.” – *Publishers Weekly*

“Dehşet verici” – *CNN.com*

“Size ulaşacak, ele geçirecek ve gitmenize izin vermeyecek. Bu gerçek suç hikâyesinin can alıcı yerine ulaşana kadar yemek yemeyi, konuşmayı unutacaksınız.” – *Pittsburgh Post*

“Çok iyi anlatılmış bu gerçek suç hikâyesini büyük bir merakla okuyacaksınız. İyi Hemşire, Bay Cullen’in ölüm saçan tuhaflıkları hakkında olmaktan daha fazlasını başarıyor.” – *New York Times*



OKUYAN USLANMAZ

okuyan.us.COM.TR

RAKIYI ZEVK EDİNDİK BİZDE YASAK NE ARAR

"Benzinden ve cep telefonundan sonra üzerinden en çok vergi alınan uçucu, kokucu, kusturucu, konuşturucu, bıkırtıcı, mest edici, 'dertleri zevk edindim, bende neşe ne arar' düzeyinde pesimizme sevk edici, tesellisi kadeh şeklinde, umumiyetle keyif verici; ama asıl dertten, sevinçten, tasadan, masadan, bardaktan, şişeden ve kasadan içilen, Devlet İstatistik Enstitüsü verilerine göre içilmesini müteakiben kendinden geçiren, sonra bi daha içiren, şişede durduğu gibi durmayan, içinde balık olma arzusu uyandıran... Bu maddenin seeerrr-hooooşş şarkılarından mürekkep bu eğlentili seyrüsefere hooooşş geldiniz!" diye açtı/açıyor sahnesini Mustafa Avkırın.

"Sabahlar Olmasın"ın önce sahnesi açıldı, şimdi de albümü.

Tiyatro ve televizyonun en güçlü oyuncularından Avkırın'ın bu türde bir sahne etkinliğine başvurması hiç şaşırtıcı değil. Yaptığı, şarkı söylemek değil. Tabii bu da var ve "Sabahlar Olmasın"ın en güçlü unsurlarından zaten ama tek başına ya da o kadar değil. Tiyatro da var işin içinde, diğer bir baskın unsur olarak. Ve elbette "içki" ya da "alkol" (ya da bir yanda "dert/sıkıntı/tasa", bir yanda da "zevk/keyif/boşvermişlik") ortak paydasında buluşmuş, seçilmiş onlarca şarkı.

Bir kısmı zaten vazgeçilmezlerimizdendi bu şarkıların. Bir kısmı ince bir arama tarama sonrası bulunmuşlardı. Bir kısmı ise yepyeni; özel olarak bu gösteri için yazılmış, bestelenmiş.

Bade Var Madem

Her iyi şeyde olduğu gibi, "Sabahlar Olmasın"ın da şifresi takım oyunu. Fikrin sahibi bizzat Mustafa Avkırın. Hemen sonra devreye Övül Avkırın giriyor. Ve ardından da Kemal Gökhan Gürses. Yazının girişindeki "Seyrüsefer"ın sözleri dahil, "Sabahlar Olmasın"ın bütün metinleri, diyalogları da ona ait. Gürses, bir şarkının diğerine bağlanamayacağı, eklenemeyeceği ve pekala parça parça kalabileceği bir "taslak proje"yi, ese kemiğe kavuşturmuş.

Ama başrol elbette Avkırın'ın. Oyuncululuğunu resmen konuşturuyor. Önce sahnede, şimdi de albümde.

Albümde de sahne üzerinde sergilenen oyunun aynısı mevcut. Avkırın'ın "iyi sesliyim" gibi bir iddiası yok. "İyi şarkı söylerim" gibi bir iddiası da yok. İddiası şu: "Müzik ve tiyatroyu birleştirerek, ortaya ne o, ne de diğeri olan bambaşka bir FORM çıkarabilirim." BAŞARIYOR ve ÇIKARIYOR.

Bu durum sahnede zaten çok barizdi. Garaj'daki her gösteri kapalı gişeydi. Şimdi aynı şey albümde tekrarlanıyor.

Avkırın'ın elinden oyunculuk alınmış gibi görünüyor ilk elde ama değil; sesiyle/vokal'ıyla oynuyor bu sefer. Çok iyi oynuyor hem de. Levent Güneş gibi bir desteği de var; şarkılara biçilen yeni ritim/kılık olağanüstü.



Konuklar ve bonuslar da mevcut. Eşsiz Dilber Ay, "Bade Var Madem" gibi açık saçık bir şarkıyı, bir "insanlık durumu"na dönüştürebilmiş Sema, Şükran Ay'ın şarkısını arabeskte yepyeni bir tarz haline gelebilecek kadar iyi bir biçimde söylemiş Sibel Tüzün ve "Öyle Sarhoş Olsam ki" gibi kendi tarzına fazlasıyla uzak bir şarkının altından, genç bir pop solist kılıgına girip (ama eleştireliliğini de itmal etmeyerek) mükemmelen kalkabilmiş Ceylan Ertem geceleri uzaa, sabahları ötelere, daha da ötelere itelemeye büyük katkıda bulunmuşlar.

Bu iş(ler) in özeti şu: "Bu koskoca dünya bana dar oldu, yaşanmaz oldu; hayat yolunda oldum divane, gönlüm bir sarhoş, dünya meyhane."

Tam da Elizabeth Wurtzel'in dediği gibi işte: "Dışarıdan bir destek almadan başa çıkılamayacak bir dünyada yaşıyoruz artık."... ✿

Bu Şarkılarla Sabahı Zor Getiririz

- 1- Hani Söz Vermişsin Bana İçmeyecektin / Şükran Ay
- 2- İzdırapla İlerim / Ahmet Sezgin
- 3- Postacı / Yıldız Tezcan
- 4- Fırat Kenarında Yüzen Kayıklar / Nuri Sesigüzel
- 5- Mektebin Bacaları / Nezahat Bayram



TARİHTEN BİR ŞAPLAK

Emsalsiz Özer Şenay'ın en karizmatik pozlarından biri. Dünyaya hem kendini hem de başkalarını anlamaya, ardından da sevmeye 365/12/7/24 gayret etmiş benzersiz bir insan. Ekşi Sözlük'te söylenmiş olduğu gibi de: "Elektro-saz canavarı." Fotoğraf, Şenay'a gerekli kıymeti vermiş az sayıda gazete ve dergiden biri olan

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi: <https://rantey.org> alındı.

KALSA SEVECEKTİM AMA VURDU VE KAÇTI

21

Bazen ellerimi nereye koyacağımı bilemiyorum...
Topu topu iki diz kapağım var hâlbuki
Hiç işte!

22

Söyle!
İnsan kaç adımda uzak düşer
yalnızlığına?

23

Hadi ya!
"Seni seviyorum" demedim mi hiç?
Oysa bir tek sana gelirken
koparmıyorum
ucunu ekmeğin...
Tekrar bir düşün!

24

Yarım kalan bir cümle
tamamlanabilir mi?
Kırılan kemiğin kaynaması gibi.

25

İncelikli bir yenilmeyi
vahşi bir zafere tercih ederim.

26

Ne tas tunçtan, ne hoşaf hasından artık
Dam mı kaldı ki düşene denk geleyim?
Hiç işte!

27

Payı paydasına küsmüş bir
yalnızlığım vardı...
Barışır gibi oldum
Yan çizdin
Hepsi bu!

28

Kalsa sevecektim ama
Vurdu ve kaçtı
Alamadım yalnızlığının plakasını!

29

Göle atılmış taşın ta kendisiyiz,
dalga dalga çılgınlığı okuyabilen yok...
Kadın/erkek meselesi değil ulan!
"İnsan" olarak çok yalnızız!

30

Daha önce aynı masada iki çay bardağı
olmamışken birbirimize
Bu kadar demli hissetmek?
Açıklaması 'yok'
Sadece 'var'
Hepsi bu!



"Bir şeyi öğrenmem gerektiği zaman, gider benden daha çok bilen birini bulur ona sorarım... Bazen oldukça sert sorarım."

Marv
Sin City

"Çiçekler ölmüş. Hepsi. Eskiden bir yer ayarlardın, güneşi iyiye, yerini de sevdiyse ne biçim açardı. Şimdi güneş aynı, ışık aynı, yer aynı... Suni gübre istiyorlar, bir iki gram potas koyunca bir coşuyor namussuzlar ama sonra... Ölüyorlar."

Muhsin Bey



"Tehlikede olan ben değilim, tehlike benim."

Walter White
Breaking Bad



"Para silahtır ama siyaset, tetiği ne zaman çekeceğini bilmekür."

Don Vito Corleone

The God Father

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Ne kadar uzun zaman oldu birini böyle güzel öpmeyeli.

MELHANAY

Çok küçüktüm. Annemin elinden tutup yollarda yürüdüğüm zamanlardı. Sokaklarda "Kerfane Tatlısı" olarak bilinen, yuvarlak burma tatlılardan satan bir adamın tezgâhının önünden geçiyorduk. Bağırıyordu adam: "Alan şişman, almayan pişman. Tansu Çiller bile aldı, yirmi lira borcu kaldı."

İnanmıştım o gün Tansu Çiller'in o tezgâhtan tatlı aldığına. Geçen zamanda da böyle saf kalabilmek isterdim...

Melhanay diye bir kadın tanıdım. Bu onun gerçek isminden türetilmiş takma ismiydi. Hayatıma girmiş, hayatımın sonuna kadar iyi hatırlayacağım tek kadın şu ana kadar. Ufak bir çocuktum. Büyüdüm. Hiçbir zaman kötü olarak anmadım. Anmak istesem dahi... Ne kadar akıllı bir kadımsı Melhanay. Ya da ben bazı şeyleri yeni anlıyorum sanırım. Belki de büyüyorum. Her şeyin bir gün bozulacağını, boka saracağını o da biliyordu. Ben, salak bir romantik gibi her şeyin sonsuza kadar kalacağını düşünürken, o gerçek bir pencereden bakıyordu. Her şey bozulmadan, aksine her şey çok güzelken gitti. Saygı bitmeden. Güzel anılmak için. Belki Melhanay semboliktir. Eskiye özlüyorum sanırım. Sanırken yaşadığım kadını değil de sanırken utanmayı. Yanındayken S yaşında bir çocuk olmayı ya da S yaşında hissedecek kadar saf olmayı.

Melhanay gittikten sonra boka sardı her şey. Ya da ben büyüdüm. Yalnızlaştım. En ufak bir titreşimde sarsıldım. Sokaklarda Turgut Uyar dizeleri bağırduğım halde dengem bozuldu. Kırıldım.

Böyle böyle yıllar geçti. Kazık kadar adam oldum. Melhanay nerede, ne yapıyor bilemiyorum. Bildiğim tek somut şey bir avukat oima yolunda ilerlediğiydi.

Yürüyorum yine bir gün sokakta. Kadıköy'de. Akşamın geceye yakın kıyılarında dolandığı saatler. Bir adam ve bir kadın. Bir apartmanın önünde öpüşüyorlar. Kadın ayakcısının burunlarına basıyor neredeyse. Bale yapıyor gibi. Ya da uçuyor. Muduluktan. Melhanay'ı öptüğüm geliyor aklıma. Bir metro durağında, bir bankta...

"Allah belasını versin böyle işin Levin" diyorum yanımdaki arkadaşşıma. Birer sigara yakıyoruz. Yürüyoruz. Solukta. Karanlığın içine doğru. İki tane ceset. Kalbimiz kırık. Artık etrafımızdaki güzelliklerden incinecek kadar incelmışiz. "Ne kadar uzun zaman oldu birini böyle güzel öpmeyeli" diyorum.

"Ben bir otogardaydım bunu en son yaptığımda" diye karşılık veriyor. "Şanslısın" diyorum. "Ben bunu en son yaptığımda bir hastane odasıydım."

Susuyoruz. Sigaralar ve ciğerler konuşuyor.

Aradan çok zaman geçiyor. Bir gün, güneşin gökyüzünü henüz akşamla paylaşmadığı bir vakitte. Aynı sokaktan geçiyorum. Bu sefer tek başıma. Ayakta durmakta güçlük çekecek kadar sarhoşum. Bir adam merdivenleri yıkıyor elinde hortum ve fırça ile. Yaklaşıyorum. "Bu binanın görevlisi sen misin ağbi?" Şaşkın bir ifadeyle yüzüme bakıyor. "Manyak mı lan bu?" der gibi bir ifadeyle. "Evet" diyebiliyor sadece. Derin bir nefes alıyorum. "Geçenlerde burada tam bu merdivende birileri öpüşüyordu." Daha şaşkın. Daha anlamamış bakıyor suratıma. Sigaramdan bir nefes çekiyorum. "Onların ben ta amina koyim ağbi ya! Nasıl kırıldı kalbimiz var ya bir görsen" diye konuya girip gerisini anlatmaya çalışırken, bir duvarın içinden geçen tank mermisi gibi yarıp geçiyor ağzından çıkan ağzımdan çıkanları.

"Lan bi'siktir git! Ben de durmuş dinliyorum manyak mıdır nedir..."

"Zaten böyle olur. Kaibi kırk adamı herkes kovar. Kimse maruz kalmak istemez bir adamın kalbinin kırılış öyküsüne" diyecekken tam, adamın elindeki süpürgeyi sapı bölmüştü cümlemi sırtıma inerek...

AĞLAYAN MARTI

Bir yıl kadar önce, bir çelik telli akustik gitar Balma fikri aklıma düştü. Naylon telli klasik gitarı çocukluğumdan beri tıngırdattım, zaman içinde başka çalgılarım da olmuştu, lavta, bağlama, çeşitli elektro gitarlar... Ama Bob Dylan'ın ya da Bülent Ortaçgil'in çaldığı cinsten, gürül gürül bir gitarım olmamıştı, vokalin arkasında tek başına yetecek bir ses... Uzun süre araştırdım. Klasik gitardan edindiğim parmak tekniğini kullanabilmem için sapı biraz daha geniş olmalıydı. Elbette, sesi teneke gibi olmamalıydı. Farklı yerlerinde kullanılan ağaçlar, yapım teknikleri falan, bir sürü ayrıntı öğrendim. Diğerlerinin önüne geçecek, asıl çalgım olacak bir şey arıyordum.

Sonunda bir tane buldum. Son fiyat bin lira... İlk kez bir çalgıya bu kadar para vermek üzereydim. Profesyonel müzisyenler, bir çalgının ne kadar parayı hak ettiği konusunda daha net fikir sahibidir sanırım, çünkü çalgıdan alacakları verimi de parayla ölçebilirler. Ama benim gibi, zevk için çalanlar için durum daha zor. Acaba bu gitarı çalmaktan bin liralık zevk alacak mıyım? Onu ölçemem belki, ama şu kadarını ölçebilirim, bu dükkândan bu gitarla mı çıkmak istiyorum, yoksa cebimdeki bin lirayla mı? Gitarla çıktım.

Yoğun bir dönemdi, geç saatlere kadar çalışılan birkaç gün... Gitar yanımdaydı ve her boş kaldığımda elimdeydi. Başta ısınmakta biraz zorluk çektim. Tellerin gerilimi parmaklarımı acıyordu. Ama çıkan ses görkemliydi. Tellere vurduğunuzda öyle bir gürüyordu ki kulağınızın pasının silinmesi ne demekmiş anlıyordunuz. Şimdiye kadar silindi sandığınız zamanlarda meğer kabası alınmış ancak. Parmaklarınızın acısına rağmen çalmaya devam ettim o birkaç gün boyunca.

Sinir sisteminin uyarısını dinlemeliydim, dinlemedim. Sonunda ellerim çatal-kaşık bile tutamaz hale geldi. Parmaklarım lahana dolması kadar olmuştu. Doktora gittim. Tendonlarımda ödem oluşmuş. Ödem çözücü bir ilaç verdi, bir süre telli çalgılardan uzak durmamı söyledi.

Söylemesi kolay. Hayat böyle o kadar sıkıcıydı ki, ağrı biraz hafiflediğinde, tekrar elime almaktan alamıyordum kendimi. Ağrı da aynı şiddette geri geliyordu. Bu döngü tekrarlanıp duruyordu. Bu arada öğrendim ki sapın fazladan genişliği eli zorlayan bir şeymiş, biraz da o yüzden akustik gitarların sapı daha dar olurmuş. Benim naylon tellere ve ince metal tellere alışkın yumuşak parmaklarımı canavarın önüne atmışım. Başka bir doktora daha gittim, o da aynı şeyi söyledi. Tek çare çalmamak.

Uzunca bir seyahate çıkacaktım, ondan on beş gün kadar öncesinden, akustik gitar da dahil evdeki bütün çalgıların tellerini gevşettim. Seyahat boyunca da mecburen uzak durdum. Ağrı hemen hemen geçmişti. Dönüşte, bu sefer olmuştur herhalde diyerek yavaşta tekrar başladım çalmaya. Ağrı birkaç gün içinde, eski şiddetiyle geri döndü. Üstelik sadece akustik gitarı değil, hiçbir çalgıyı çalamaz olmuştum. Artık nefret

**Müziğin
güzelliğinden
daha anlamlı bir
şey olmadığı fikrine
varmış bir vampir,
güzel gitarları
topluyor, onlara
aşkla bağlı.**

ediyordum bu gitardan. Kırıp parçalamak istiyordum. O ise bir köşede öylece hareketsiz duruyordu. Hareketsiz duracak tabii, sonuçta tahtadan yapılmış bir alettir. Esas hareket etseydi, bu hikâye çok başka bir yöne doğru ilerleyebilirdi. Demek istediğim, o aşamada henüz aleti kişileştirmiş değildim. Onu kırmamamın tek nedeni, verdiğim bin liraydı. Kırmaktansa satmak daha iyi bir fikrindi.

Satılık ilanı verdim. Bu arada döviz yükselmişti, yenisi 1400 liraya satılıyordu. Ben 1200 lira fiyat koydum. En son aldığı fiyat kadar düşerim, diyordum. Bir yandan içim çırpıyordu hâlâ, ama mantıklı olan satmaktı.

Bir süre kimse aramadı. Jim Jarmusch'un son filmi "Sadece Aşıklar Hayatta Kalır" ı bu arada izledim. Zamanın sonsuzluğu içinde müziğin güzelliğinden daha anlamlı bir şey olmadığı fikrine varmış bir vampir, güzel gitarları topluyor, onlara aşkla bağlı... Film benim için yapılmıştı sanki. Çıktığımda gitarı satmaktan vazgeçmiştim. Çalamasam da bende kalmalıydı, arada elime alıp bir akor basmak için bile ona evde bir yer açmaya değerdi. Ama ilanı kaldırmadım, nasıl olsa kimse aramıyordu.

Filmin etkisi fazla sürmedi. Rahatça çalabileceğim naylon telli güzel bir gitar almak istiyordum, elim pek de bolda değildi. Bunu elden çıkarmadan başka bir çalgı almak hovardalık sayılırdı. İlandaki fiyatı düşürse miydim acaba?

Derken biri aradı. Adı Cefi.. Hemen samimiyet kurdum. Afşin'ciğim falan demeye başladık. Şunu düz hesap bin lira yapamaz mıydık acaba? Yok, o kadar düşmeyi düşünmüyorum diye geveledim. İsrar etti. Bende hiç pazarlık kumaşı yoktu.

Tamam, dedim, gel al. Bir iki saate gelirim, dedi. Arada mesaj attı, sahne için sehпасını da verir miydin yanında? Uyanık bir tip, ne koparsam kârdır kafasında. Üstelik profesyonel belli ki, sahne falan dediğine göre. Tamam, dedim, o da senin olsun.

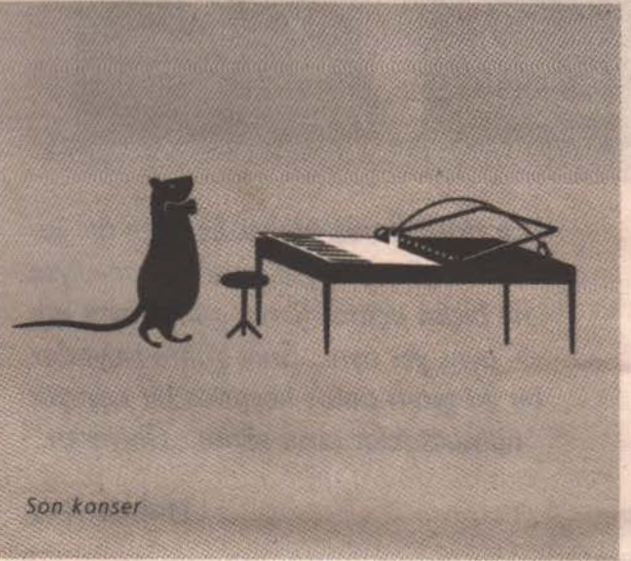
Birkaç saat geçti. Cefi her an gelebilirdi artık. Şöyle bir gitara baktım. Birazdan gidecek, o şakayan sesi duymak için son şansım. Elime aldım, alt tellerden bir arpej tuturdum. La minör, fa majör, re minör... Öyle özel bir şey değil, gitarı elime aldığımda hep tıngırdattığım şeyler... Ama şimdi sesi bir başka geliyordu. Ağlıyordu sanki. Benden nasıl böyle kolay vazgeçtin, diyordu. Senin parmaklarının ağrısı benim suçum mu? Beni Ege'nin, Yaşar'ın, Yalın'ın ya da bilmem hangi tek isimli popçunun şarkılarına meze mi yapacaksın?

Gözlerim doldu. Yok, bu iş olmayacak. Bu arada Cefi evden çıkmış buraya geliyor olabilir. Aceleyle aradım, sesim ağlamakla kırmazın diye kendimi kasarak. Cefi, dedim, ben gitarı satmaktan vazgeçtim. Tamam, dostum, sağlık olsun, dedi. Sorgulamadı, belki biliyordu bu hissi.

Telefonu kapattığımda, gitarı ilk aldığı zamanki gibi coşuluyordum. Sanki aramada hiçbir kötü şey yaşanmamıştı. Onunla geçireceğim uzun yıllar ve yıllar boyu, geçmeyeceğim. Ücretsiz PDF Kitap Arşivi: <https://kntey.org>



Karşılama



Son konser



"Dostluk karşılaşması"



Ölüm oyunu

HAZAL KAYA

O MU BU MU NİÇİN?



İhtişam baktığında mıdır, bakışta mı? Niçin?

- Bakıştadır. İhtişamdan ne anladığına bağlıdır çünkü.

Küçük Prens mi, koşan cinayet mahall adamı mı? Niçin?

- Koşan cinayet mahall adamı. O dövme yaptıramadım. Çok içimde kaldı. Ama Küçük Prens ilk dövmem. O yüzden onun yeri ayrı.

Bekaret kontrolü mü, cehalet düsturu mu? Niçin?

- Alayına hayır! E hiçbir.

Yaş farkı mı, boy farkı mı? Niçin?

- İkisi de mesele değil.

Alınazık mı, beyran mı? Niçin?

- Oooo ikisi birden. Ayırt edemeyeceğim için ikisini de yerim. Çok fena yerim.

Kapıcı kızı Feriha mı, İmamın kızı Zeynep mi? Niçin?

- İmamın kızı Zeynep. Çünkü Feriha'yı iki sezon oynadım. Zeynep'e daha doyamadım, o yüzden.

Aldiyet mi, hürriyet mi? Niçin?

- Hürriyete mani olmadığı sürece aidiyet kötü bir şey değil. Yani ikisi birden.

Dansöz gibi kıvırmak mı, balerin gibi kıvrılmak mı? Niçin?

- E hiçbir. İçimden geldiği gibi kudurnak.

Otostop mu, aylık akbil mi? Niçin?

- İstanbul kart.

Jay Kay mı, Ricky Martin mi? Niçin?

- Ricky Martin çocukluk aşkı. Ama Jay Kay yani.

Lale mi, orkide mi? Niçin?

- Çiçeklerle hiç haşır neşir değilim. Çok isterdim ama değilim. İkisi de.



Hormonlar mı, duygular mı? Niçin?

- Hormonlar. Çünkü duyguları etkileyen bir şey olmalıdır.

Takoz mu, topuklu ayakkabı mı? Niçin?

- Takoz. Ayak ağrısı yapmıyor çünkü.

Gözden uzak olan gönülden irak mı olur, gönülde meze mi? Niçin?

- Gönülde meze işi dert olabiliyor. Gönülden irak olmasına da şuan gönülüm elvermedi benim. Bilemedim.

Vakit mi, nakit mi? Niçin?

- Ya ikisi de birbirini etkiliyor. Vakit oluyor, nakit olmuyor. Nakit oluyor, vakit olmuyor. İkisi de birden olsa ne şahane olur.

Diyet yapıp yatmak mı, spor yapıp yemek mi? Niçin?

- Spor yapıp yemek. Yemeden olmaz. Antepiyim yemek için yaşıyorum. Hiç bana sorulacak soru değil.

Anaerkil yaşam hakkı mı, ataerkil toplum hegemonyası mı? Niçin?

- Anaerkil yaşam hakkı. Sağlıklı o çünkü benim için.

Cesur-kadını karakterler mi, masum-çocuksu karakterler mi? Niçin?

- Hepsi. İki kategoriden milyonlarca karakter var.

Ayrılık mı, ölüm mü? Niçin?

- Ya ayrılık olsun, ölüm olmasın yani.

Olgunluk mu, çılgınlık mı? Niçin?

- Hangisinin yeri gelirse.

Çekirdek alle mi, kalabalık alle mi? Niçin?

- Ya tek çocuğum ben. Kalabalık iyidir.

Peynir-ekmek mi, karpuz-peynir mi? Niçin?

- Peynir-ekmek. Her mevsim yenebildiği için. Karpuz-peyniri beklemesi zor oluyor biliyor musun?

Rock star mı, televizyon yıldızı mı? Niçin?

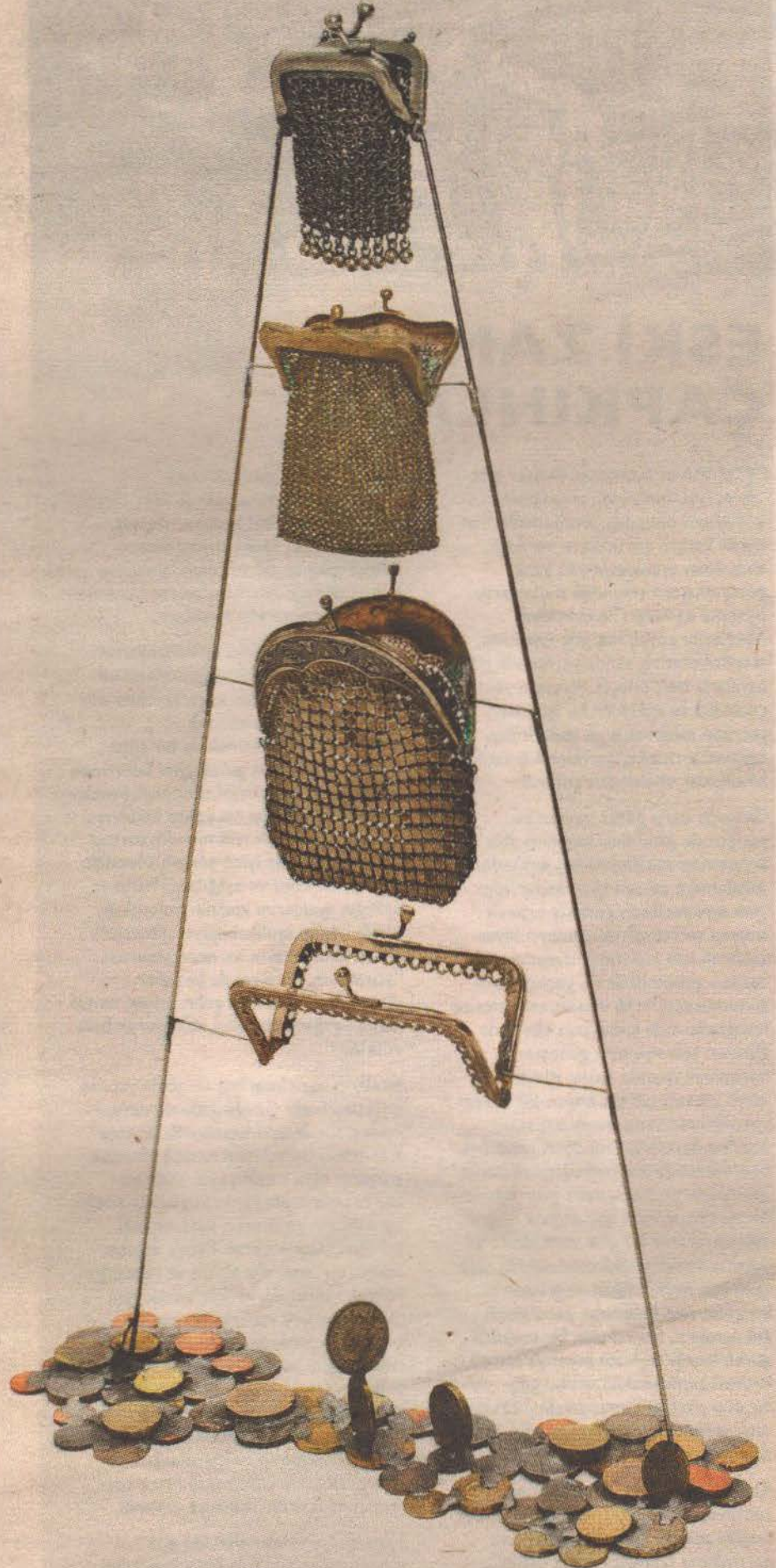
- Rock starlık daha özgür bir müessese galiba. Bilemedim.

Anne olmak mı, hep çocuk kalmak mı? Niçin?

- İkisi de. Hep çocuk kalmak mümkün mü ki?

Kusur makbul müdür, maktul mü?

- Çok makbuldür kusur ama nasıl bir kusur olduğuna bağlı tabi.



"Kafanın İçindeki Haric Hiçbir Şey Sana Ait Değil" / George Orwell



ESKİ ZAMAN ÇAPKINLARI

Telefonun, facebook, twitter gibi sosyal medyanın, arkadaşlık sitelerinin olmadığı, profil fotoğraflarının ancak kararlı görüncülere verildiği, kadınların erkeklerle yan yana görünmekten çekindiği zamanlarda, İstanbul kadınları ile erkekleri niyetlerini çeşitli kaş göz işaretleri, tespih, şemsiye, sandalye, mendil gibi eşyalarla belli ederdi. Piyasaya yeni çıkan kız ve erkekler bu işaretleri tecrübe sahibi abla ve abilerinden öğrenir, ayrıca bu işaretlerin anlatıldığı kitapçıklar el altından geçerdi.

Genelde çarşı pazar ve mesire yerlerinde yanındaki hamileri abla veya annelerine yakalanmadan kismetlerini yakalamaya çalışan genç kızlar veya yine aynı yerlerde gezip iş tutmak isteyen sermayelerin uzaktan niyet anlamak için kullandığı işaretlerin bazıları günümüzde de geçerli. Ama günümüzden farklı olarak, eski mesire fotoğraflarında kadınların ellerinde görülen şemsiyelerin güneşten korunmak dışında başka işlevleri de vardı. Mesela bir kız, beğendiği erkeği gördüğünde şemsiyesini kaputup üzerine dayanırsa "müddeti mediden beri verem hastalığına uğradım, senin için ölüyorum" anlamına gelirdi, hele bir de şemsiyesini sol ayağına doğru çapraz tutarsa bu açık ve teklifsiz bir davet. Kadın şemsiyesini soldan sağa çevirirse hadi gidelin, acıp lapaarsa bu gece, acıp kaldırırsa yarın gece gel demekti. Bir erkeğin bir kadında görebileceği en kötü şemsiye işareti ise, kadının şemsiyesinin ucunu eğip yanına bir çöp parçası atmaya idi; bu hareket, sana verecek bir şeyim yok, def ol git anlamına gelirdi.

Kadının kullandığı işaret aleti olan şemsiye, erkekte tespihe döner, erkek tespihi parmaklarına dolarsa "seni parmağıma takmak lütfet olsun"; koparır gibi yaparsa "sabrım kalmadı, buluşalım artık"; tespihin püskülünü cebinden çıkarırsa "senden bir şey esirgemem" anlamına gelirdi.

Kadın ve erkeğin niyet belli etmek için kullandığı diğer eşyalar ise peçe ile festi. Kadın daha önceden de gördüğü ancak yüz vermediği erkekle ilgili düşüncesini değiştirdiyse peçesini açıp kapar, bu işaret "önceden hoşlanmıyordum ama şimdi"

lakin sonraları muhabbetimi celbettin" anlamına gelirdi. Eğer bir erkek karşısındaki kadının nazından bıkip usanırsa fesini birkaç defa hafifçe çıkarıp takar; onun için yanıp tutuştuğunu söylemek isterse tamamen çıkarıp bir süre elinde tutardı.

Bu tür işaretleşmelerde kullanılan en temel eşyalardan bir diğeri mendildi ve erkek veya kadın, işaretlediklerinin yanlarındakiler tarafından anlaşıldığını belli etmek ve bir süre işaretleşmemeleri gerektiğini belirtmek için mendille gözlerini silerlerdi. Erkek karşısındaki kız mı, yoksa kadın mı olduğunu sormak için mendili tortop edip avuçlarında iyice sıkardı. Mendille yapılan en kötü ve aşağılayıcı hareket, erkeğin ayaklarını kadının bulunduğu tarafa uzatıp ayakkabılarını silmesi idi; ancak kadının aynı hareketi yapması, "yoruldum, gece gel de beraber dinlenelim" anlamına gelir; erkek, davet kabul ettiğini mendilini koklayarak belli ederdi.

Bunların haricinde baş ve gözle yapılan işaretleşmeler günümüzde de devam ediyor, ancak eski İstanbul'da iki cins arasındaki işaretleşmelerde kullanılan en garip eşya sandalyeydi. Yollu bir kadın, seyir mahallinde kuytu köşedeki bir sandalyeye oturup karşısındaki erkeğe bakarak bacak bacak üstüne atarsa, bu "seni eve alırım ve hastalığım yoktur" anlamına gelirdi; ancak aynı hareketi erkek yaparsa bu çarının sıkıldığını delaletti. Kadının hastalık taşımadığını söylemesinin bir başka yolu ise, sandalyesinin arkasını bir süre bakoşuğu adama doğru çevirmekti. Erkek, karşısındaki kadını beğenirse ellerini kenetleyip başparmaklarını çevirerek artık lütfetmesini rica eder ve yanına boş bir sandalye çekerd.

Tüm bu işaretleşmeler, kaş göz etmelerin sonucunda bir araya gelen kadın ve erkeklerin özellikle mesire yerleri ve çamaşırhanelerde neler yaptığı, Osmanlı döneminde çıkarılan açık saçık gezme, kadınların mesirelere, kaymakçılara tek başlarına girme yasağı ve bekâr uşaklarına hizmet veren çamaşırhanelerin kapatılmasından rahatlıkla anlaşılabilir; ancak bunlar başka bir yazının konusu olsun...*



*SEL YAYINCILIK

www.selyayincilik.com | selyayincilik | SelYayincilik



Bizi Bağışla
A. M. Homes

Türkçesi: Yasemin Karalı

Çağdaş Amerikan edebiyatının en kıskırtıcı yazarlarından A. M. Homes, 2013 Women's Prize for Fiction ödüllü *Bizi Bağışla*'da rayına oturmuş görünen orta sınıf burjuva hayatların bir darbeyle nasıl allak bullak olabileceğini gösteriyor. Aile kurumunun karanlıkta kalan yanlarını, mutlu ve refah içinde geçirildiği sanılan günlerin sona ermesiyle açığa çıkan gerçek kişilikleri, Amerikan kültürünün simgelerinden de faydalanarak irdelleyince ortaya son derece tanıdık bir yirmi birinci yüzyıl hikayesi çıkıyor.



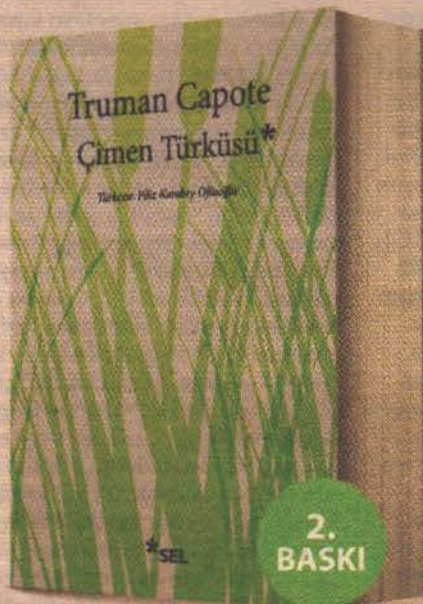
Kitap Evi
Enis Batur

Hayatım kitapların arasında, ortasında geçti. Birkaçını yazdım, birçoğunu yaptım, daha çoğunu okudum, okumak için edindim, edinmek için elledim, sayfalarını karıştırdım, evimin duvarlarını kaplamalarından zamanla bir tür güvence duygusu yonttum. Neredeyse bütün düşüncelerimin, duyularımı harekete geçiren kıvılcımların kaynağında, kökünde, kuyusunda yeraldı kitaplar. Korktumsa, en çok onlardandır; şüpheler içinde kendi kendimi ve başkalarını kemirdiysem, onlardan.



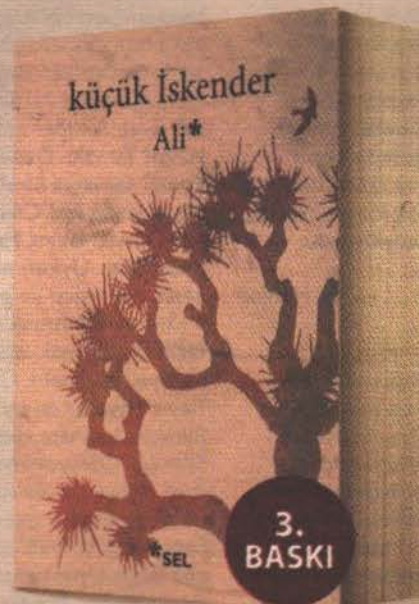
Teorik Bakış sayı: 4
Kapatılma

Teorik Bakış
"Kapatılma"
dosyasıyla
yoluna devam
ediyor...



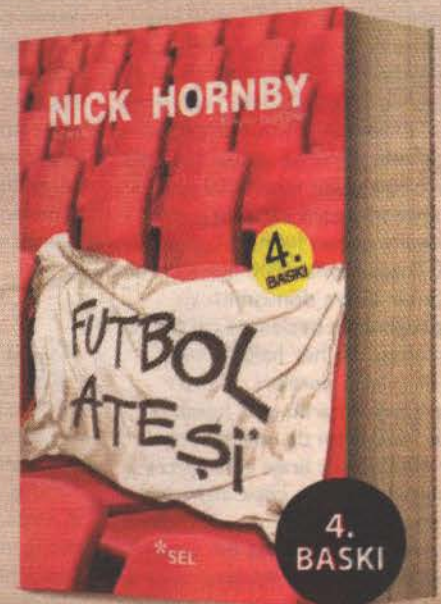
Çimen Türküsü
Truman Capote

Türkçesi: Filiz Karabeyoğlu



Ali
küçük İskender

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>



Futbol Ateşi
Nick Hornby

Türkçesi: Bağış Erten



Mutluluğa Alışamayanlar

Ben bu hayatta paranın ne işe yaradığını bilemedim pek, 3 yıldır şu taksitle dökük bir pansiyon arasında yaşayıp gidiyorum, nereye kadar giderse. Ondan öncesini silmişim, unuttumşum. 3 yaşındayım diyorum aynaya bakarken kendime. 3 yıldır aynıyım. Şimdi hiç tanımadığım bir kadın, gecenin bir vakti ağlayarak arabama binmiş, belli ki bir beladan kaçmış bir kadın, hayatımı bambaşka bir yöne kırmamı istiyor: Ben bu hayatta bir araba kullanmayı bilirim, bir de şiir okumayı. Araba kullanarak zamana, şiir okuyarak mutsuzluğa tutunuyorum. Mutlu olmanın ne demek olduğunu bilmezken, belki de beni mutluluk dediğiniz bir tarafa sürüklüyorsunuz.

Cem Duran

Mühimmat

"Derse" diye evden çıktığım vakitler oldu / Dizimde büyütemediğim çocuklarımla üşürdün / Günlerdi sıkı yumruklar öpüp başımıza kondurduk / Mezarlar biriktirdiğiniz şehrin en gözdesinden / Sarılmadı cingir karakollar memurları belden tutuk / İki binli yıllarda kapılar yüzde patlarlar / Çilingire çalar rengin oturduk bir sebep yoksundur

Şimdi bir gövdede cerrah kadar özgürce omzum kaşınıyor /Yorgan düşüyor geceyi andıran solukluğuma /Yara beslenen toplumu güç salgılar sokaklardan / Yeni solığımız totaliter rejimler kısırlaştırır anne / Anne nen var sesin / Hırıltılı geliyor duyuyorum

Onur Banş Önal

Ver-yansın

Selülit masajı, haftada bir defa. Tek tatil günümüz olan pazarları evimle gelen gudubet bir kadına katlanmak zorunda kalıyorum. Masaj sırasında karımın odadan yükselen çığlıklarını duyduğumda masajcı kadına dalmamak için kendimi zor zaptettim. Neymiş efendim, ilk beş seansta canı çok yanarmış ama sonra karım ona şükredecekmış. Bana malıyeti seans başı 100 liradan ayda 400 lira, karımın içeride can çekişmesi ve pazar günümün piç olması da cabası... Diyet programı. Allah'ın her günü eve, karımın iş yerine, annelere, biz neredeysek oraya gelen kutu kutu sevimsiz yemek ve beslenme uzmanlarının aşırıya kaçan gözetimini içeren paket program. Günlük 100 liradan ayda 3000 lira. Karımın gün geçtikçe bir deliye dönüşmesi ve kebabçıya gittiğimizde beslenme çantasıyla gelmesi de cabası... Ve her hafta iş çıkışı gittiği yoga ve pilates dersleri... Onları teferruatı sayıyor karım ama hesaba döküğünde 1000 lirayı da onlara veriyoruz. Her ay 4000 küsur lirayı daha güzel bir karım olacağı vaadiyle çöpe atıyorum. Üstelik karımı kaybediyorum. Doktorasını vermesine çok az bir zaman kaldı ama bir türlü kafasını toplayamıyor ve sanırım artık ona sıkıcı da gelmeye başladı. Son zamanlarda giydiği o yüksek topuklu ayakkabıların da, aklının sınırlarını daralttığı kesin. Bir insan gün boyu ayak sancısı çekerken neye odaklanabilir ki... Benim karım çok akıllı ve farklı bir kadındı.

Bir anda nasıl başka bir kadına dönüştü böyle, anlamıyorum. Bütün bunlara ben mi sebep oldum acaba? Ondan sadece biraz daha özen göstermesini ve azıcık daha kadınsı olmasını istemiştım. Vitrin süsüne dönüşeceğini nasıl tahmin edebilirdim ki! Artık eskisi gibi sevişmiyoruz da! Tüm haftası bunlarla dolduğundan her akşam sızıp kalyor, yani o güzelleşen kalçaların, diri göğüslerin tadını da çıkaramıyorum. Nerede hata yapmış olabilirim yahu? Evlilik danışmanı araştırdım şimdi, ilişkimizi eski neşeli haline dönüştürebiliriz belki diye. Hesap ettim, çok bir şey değil. Haftada iki seanstan ayda sekiz seans ediyor. Seans başı 200 liradan 1600 lira yani. Fena değil, ha?

Müjde Çapraz

Eşgal

Olay tam olarak şöyle oldu memur bey: Evimden çıkmış sahile doğru yürüyordum. Bakkalın önünden geçerken ayağım takıldı ve sokağın köşesinde duran adama çarptım. Neden omuz attığımı sordu. Niyetimin bu olmadığını yanlışlıkla çarptığımı söyledim. "Biz biliriz koçum senin havanı almayı", "sen kime daylanıyorsun" ve "üç kuruşluk adamsın da artırlık mı yapıyorsun"; dayak yerken beynimde yankılanan cümlelerdi. Adamın tıpi mi nasıldı? Aslında sıradan bir tipti. Sokakta sık görülen tiplerden... 3 şeklinde bir yüzü, yumurta gözleri ve kirpi gibi bir bıyığı vardı. Favorileri sarkmıştı. Omuzları gladyatör kalkanı gibiydi. Boyu otobüs durağından daha sessizdi. Üstünde üzgün bir kot pantolon, sabırsız bir t-shirt vardı. Ayakkabıları balık gibi, sesi lacivert bir keten ve elleri ekşi yaprak sarması gibiydi. Kokusu...kokusu da tam olarak Büyükkada'daki bir evin bahçesinde mangal yapıldığında yan komşuya gelen gibi... Yasemin, tarçın, biberiye... Adam yalnız da değildi. Yanındaki iki arkadaşı ile birlikte bu hâle getirdiler beni. Arkadaşlarından bas sesli gömleği olanı sürekli güliyordu ve dişleri akordeonu. 3-5 tel saç ekşi erik gibiydi ve boyu diğeri'nden daha yuvarlaktı. Göbeği neredeyse çenesine değecekti ve kolları beni sarsmadığı zamanlarda pek işe yaramayacak kadar dikenliydi. Üçüncüyü pek seçemedim memur bey. Sanırım o çoğunlukla arkamdaydı ve grubun dublajcısıydı. Paslı çivi sesi ile kulağıma beni gebertmek için ne kadar hevesli olduğunu, annemin mesleği konusunda hiçbir tereddüdünün olmadığını ve dilimi kesip ait olmadığı bir yerime sokmak konusunda ne kadar becerikli olduğunu söylüyordu.

Hevdan

Kuru Fasulye

Kızısız kız öğrenci pansiyonumuza dönerken fenerin köşesinde tezgâhı kurmuş agresif midyeciyi gördük: "Vay midyelerin büyümüş abi!" diyerek selam verdim, "Midye değil hayvan bunlar, hayvaaaaa" diyerek selamımı aldı sağ olsun. İşin başında olduğuna göre hapisten çıkmıştı. En son başka bir midyeciden; midyelerinin küçük olduğunu söyleyen su ürünleri fakültesi mezunu mektepli midyeciyi bıçakladığını duyduk, midye yerken gülmüş, gülerken hüzünlünmüştük. Kordonda zeybek oynamaya çalışan penguen misali sağa sola yalpalayarak yürürken Kordonda midye

işinin ne kadar çetrefilli olduğundan dem vuruyordu. "Hacı düşünsene bu midyeleri tek tek denizden topluyorlar, pişiriyorlar; içini doldurmak için iç pilav hazırlıyorlar, onu pişiriyorlar sonra yine teker teker o iç pilavı doldurup kapatıyorlar. Yirmi kuruşa sat, adamın bu kadar agresif olması normal abi."... "Manyak mısın oğlum sen her simitçinin tek tek evde simit pişirdiğini mi sanıyorsun. Dardanel müessesesi sağ olsun sarhoşları da düşünmüş kurmuş tesisini bu güzel hayvanları yetiştirmek için. Bir kere hayvanat pislik seviyor abi, köylerini kentlerini bok içinde kuruyorlar. Sarı çayın boğaza döküldüğü yer var ya hani solucan çıkarmaya da gidiyorduk, işte orada yetiştiriyorlar midyeleri, böyle ağ gibi şeylerle çevirmişler hatta. Zaten Çanakkale'nin bütün boku da oraya dökülüyor; midye yiyeen adamlar dışkılıyıp midyeleri besliyorlar; ekosisteme bak. Toplayıp hayvanları Güzel Yalı'nın girişinde devasa kazanlara atıyorlar. Su dolu kazanlarda üstlerine iç pilav harcını boşaltıp midyelerin bunu yemesini bekliyorlar. Midyeler ağzına kadar dolunca da sıcaklığı yavaş yavaş yükseltip kaynatıyorlar ve işte midye dolmamız Mardinli dealer'ların elinde Çanakkale'nin bütün sokaklarında. Çanakkale nere Mardin nere abi!"

Fotih Kök

Önceki konuşmaları yükle

N'aber? İyi. N'aberVolkan? Aynı. N'aber abi? Fena değil. N'aber? Bilmem. N'apıyosun? Hiç. Ne var ne yok? Aynı. N'apıyosun? Dolanıyorum. Peyote'ye gidelim mi? Olur. Ketçap mayonez? Az az. Yeşillik olsun mu? Lütfen. Radiohead açayım mı? Hayır. Hâlâ takıyo musun? ...(Gülüyor). Şiir sever misin? Bazen. Greenpeace'e destek olmak ister misiniz? Hayır. British English ile İngilizce eğitim düşünür müyüz? Nein. Bunu yaparken hiç utanmadın mı? Hayır. Afedersiniz bir liranız var mı acaba? Evet. Sigara içsem rahatsız olur musun? Hayır. Başka bi' şey içsem rahatsız olur musun? Hayır. Mabel Matiz açsam rahatsız olur musun? Evet. Cem Adrian? Siktir git. Ben seni nereden tanyorum? Bilmem. Hiç Adanalı'ya benzemiyorsun? Üzgünüm. Kiraylı yatırdın mı? Hayır. Elmadag hukuk bürosundan arıyorum Volkan Bey ile mi görüşüyorum? Hı hı. Kilo mu verdin? Galiba. Uyandırdım mı? Evet. Sıkıldın mı? Çok. Sıkıldıysan kalalım? Tamam. Denemek ister misin? Evet. Favori sanatçın kim? Muhammed.Yoldayım bi'sey lazım mı? Çikolata bira.Ateşin var mı? Olması lazım. Fazla sakızın var mı? Olması lazım. Uykun mu geldi? Hayır.V-pills penis büyütücü ile penisinizin üç ayda tam 5 santim büyötmek ister misiniz? Hayır. Bizimle çalışmak ister misiniz? Hayır. O n'apıyor? Bilmem. Görüşüyor musunuz? Hayır. İstanbul'da mı? Bilmem. Hayatta mı? Bilmem. Hayatta olduğunu biliyor mu? Bilmem. Özlüyor musun peki? Bazen. Para üstü alamayan var mı? Ben.Aramızdan birini öldürmek istersen kimi öldürürdün? Seni.Attığım senaryoya bakabildin mi? Henüz değil. Uyumazsan beni 7 gibi uyandırabilir misin? Tamam.

Çıkıyo' musun?
Evet Nereye? Dışarı.

Volkan Yakın

Çirkin bir sabah

Ağzındaki at tadını bastırmak için ufak bi' parça çikolata kemirdi, at tadını özledi; sigarasını yaktı. Camı açtı, dumanı dışarı üflledi, mis gibi rutubetli beton kokusunu içine çekti. Daha iyi hissediyordu. 07:30'da işte olması gerekiyordu, bunun için evden 06:20'de çıkmalı ve buna rağmen poğaçasını metroya yürürken yemeliydi. İşte buna ayar oluyordu. Takım elbisesi kırıksının diye omzuna asamayıp elinde taşıdığı çanta ve diğer elindeki poğaçaya iki elini de işgal ettiğinden; öğlene doğru midesini yakacak vişne suyunu yine içemeyecekti. Kimse de çıkıp "Bu mu lan derdin? Gavac!" demiyordu, kimseyle o derece samimi olmamasının avantajıydı bu. Tüm bunları düşünürken on dakika daha kaybetti. Önceki gece üşenip ütölediği gömleğini ütöledi, yakın renkte kravat seçimini yaptı. Haftayı üçe bölüp giydiği üç takımından birini seçti. Pazar günleri tatil olduğundan her takıma iki mesai günü düşüyordu, bu da tatmin edici bi' ornamaydı. Beş saniyeligi'ne de olsa dişlerini fırçalayıp fırçalamamak arasında gidip geldi. Ağzında hala at tadı vardı, fırçaladı. Biraz aynaya baktı. Gerçekten çok çirkindi, kendini kandırmayacak kadar...

Cihan Coşkun

Kervancı ile prenses

Sana kervancı ile prensesin hikayesini anlatmış mıydım? Merak etme. Öyle bir hikâye yok zaten. Sen iyisi mi gel benle. "Son bir şans" tepesine. Çayımızı, tütünümüzü ve mürekkebimizi alıp orada oturalım. Zaten bizim olan o hikâyeye bir son yazalım...

Mahlas: Gece Gezen Veletler

Ortaya barışık

Sokağa beraber inip safları sıklaştırdığımız abi ve kardeşlerimiz öldü işte. Babalarının attığı kaza kurşunlarıyla dünyaya gelen adamlar, annelerinin öpmeye kıyamadığı insanları öldürdü kaza kurşunlarıyla. Hadi lan ordan. Yedirtme kaza kurşununu. Sensin kaza kurşunu. Yanlışlıkla porselelen takımını kırınca annesinin kızmadığı çocuklara, aklınızın sınırlarındaki duvarları kırınca kızdınız" tarzında şeyler söylemek istedim ona. Ama hayatın gerçeklerini bir kenara iteleyip anlamlı masallar anlatmam gerekiyordu. "Bizim hayatımız teker üstüne geldi, o yüzden bu kadar mide bulandırıcı" dedim özede. "Bana karamsar şeyler anlatma, mavi renkli masallar anlat" dedi özenle. Ona küçük Sarısülük'ün kısa hikâyesini anlattım. "Küçük, sevimli, Cömert bir Sarısülük. Ayvaltaş semtinden Yıldırım gibi geçerken Elvan Elvan gelen ölüm kokularından korkmaz. Çünkü küçük Sarısülük bilir ki, Deniz'ler ve Mahir'ler kavganın olduğu her yerde Can'lanır" dedim. Mal mal suratına baktı durdu. "Ya sen hangi taraftasın? Neyin kafası abi bu? Ne anlatıyon la sen?" gibi sorular sordu. "Ölüm taraflı bir şekilde gelmez, ölümün tarafı olmaz. Ölüm herkes için ölümdür güzelim, yigide taraf sorulmaz" dedim. Alkolü olduğu mu sanıp konuyu değiştirmeye çalıştı. "Şu yeni yapılan rezidanslar sence de efsane değil mi ?" dedi. "Biz aşkı rezidanslarda bulmadık güzelim, bırak da gecekonduların rutubetinde boğulsun sevdamız" dedim.

Burun deliklerini açarak, birazdan ateş püskürtmeye hazırlanan bir ejderha gibi baktı bana. Üzerinize afiyet teorisini gördüm gözlerinde. Sinir hastalığı yüzünden psikoloğa gidince, kendisine bir uğraş edinmesini söylemişler. O yüzden sürekli çantasında iplik ve şiş taşırdı. Hemen elini çantanın ön gözüne atıp çıkarttı iplik ve şişi. Homurdana homurdana örmeye başladı. "Hayat öyle iki düz bir ters örülmez, hayat adamı ters düz eder" dedim. Mavzer gözlerini bana dikerek okkalı bir tokat patlattı. Yerinden kalkıp bir tokat daha attı. Dünyanın kapısını vurup gidercesine terk etti masayı. Bir süre beynimin içinde sağa sola koşturup durdum. Birden garsonun sesiyle irkildim. "Ne alırsın kardeşim?" "Ortaya barışık bir şeyler yapiver abi."

Hasan Hüseyin Serçe

Düşüş

İki gün sonra her şey aynı rutinine döndü. Yiğit yanıma geldi, çok aşığım dedi. Biliyorum dedim, anlamıyorsun dedi, anlarım dedim. Ben de aşığım çünkü. Babamın ölmesiyle alakalı değil. Arabanın bana çarpmasıyla alakalı. Bir müstakil evin bodrum katına bağlayıp işkence etmelerini istedim o vakit bana. Etmediler. İçimde bir sıkıntı var dedim, anlarım dedi Yiğit. Gerçekten anladığını biliyorum. Üç hafta sonra Yiğit tekrar yanıma geldi. Kızı istemeye gittiklerini söyledi. Kızın annesi tamamen karşı çıkmış duruma. Kızın babası yokmuş, ne çok kişinin babası yok diye düşündüm, amcası da annesine el mahkum katılmak zorunda kalmış. Kızın da gönlü yokmuş zaten. Babasıyla annesi gibi gördüğü köşedeki bakkalın sahibiyile karısını alıp gitmiş kız istemeye. Odada bu birlikteliği isteyen tek insan Yiğit'miş. Enerji çok düşükmüş, evren isteğini kabul etmemiş, allah Yiğit'e sırtını dönmüş. Yiğit bunu Kova burcu ayına girdiğimiz için olduğunu düşünüyor. Bense olayın kendimle hiçbir alakası olmadığı için dua ediyorum.

Berkay Öznürk

Madencinin kol saati

Soma madencisinin eski Casio'lardan plastik kol saati... / Şimdiki zamanın sınıf farkını gösteren / Çökmesin diye ilk defa kutüklerin çakıldığı Taş Devri madenlerindeki güvenlik önlemlerini / Zamanın, Sanayi Devrimi'yle beraber, çocukları madende çalıştıracak kadar olgunlaşmasını / 1800'ler ABD'sinde hakkını arayan işçilere kurşun yağdıran ulusal muhafızları / 1940'larda köylerinden zorla madenlere götürülen Mükellefiyet mağdurlarını / 60'larda askerlerin üzerine korkmadan yürüdüğü için "sarhoş ve komünist" ilan edilen madencileri / 91'de Zonguldak madencilerinin "Ankara'nın Şişmanı"na karşı büyük yürüyüşünü hatırlatan / ve belki de diktatörlük için ezilenlerin alarımını çalacak olan / Yani madencinin kolunda diyalektik bir anlam kazanan / Eski Casio'lardan plastik kol saati... Ne kadar kaldı?

Murat Dural

Yalnızlıklar

Elini duvarda gezdirerek ışığı yakmayı başardı. Ampul sarı ışıkla bizi aydınlattı.

bikkin eski eşyaların üzerine göndermeye başladı. Demek bugün de kesmemişlerdi elektriği. Odaanın içi bir insanın kafasının içi gibiydi. Sade ve sadece yaşamaya yetecek kadar. Tabii ki dağınık... Yine de kapısını kapatınca rahatladı. Oysa sevmeydi yalnızlığı, korkardı. Aslında her şeyden korkardı. Yalnızlığın korkusu insanlardan korkmaktan iyiydi. Üstündekileri çıkarır çıkarmaz yatağa girdi. Kafası açılmadan biraz düşünmek istiyordu ki bu en büyük zevklerinden biriydi. Fakültenin önünde arkadaşlarıyla biraz içmişlerdi. Şimdilik hayallerine yetecek kadar promil vardı damarlarında. Hemen kafasında kurduğu romanına devam etmeye başladı. Ona göre bir başyapıtın temellerini atıyordu. Sorun şu ki kafasında akıp giden bu romanı kâğıda dökemiyordu. Cümleler beyninden kâğıda giderken bakırlığını kaybediyordu. Yazınca soğuyordu romanından. Ünlü bir yazar olduğunu düşündü. İmza günlerine gidiyordu. İlla deri ceketi ve kirli sakalıyla. Muhabbet edecekti kendisini hayranlıkla dinlemeye hazır okurlarıyla. Afişler asılacaktı her yana: "Çağdaş Yenice - İmza Günü"... Darma-dağınık düşüncelere daldı yeniden. Hayal içinde hayal, resim içinde resim; uyuyakaldı. Uyandığında elektrikleri kesmişlerdi. Evin gün içinde bile karanlık tuvaletine yürürken bir sigara yaktı. Tuvalet, düşünmeyi sevdiği yerlerden biriydi. Bazen bu yüzden her şeyin boka sardığına inanırdı. İnancını tazeledi yeniden yüzünü yıkayınca: Bu romanı yazacaktı. Bir de şu basit engeller olmasa... Birilerinden borç alınıp fatura ödenecekti evvela...

Çağdaş Yenice

Amokachi ileride hep yalnızdı

Anne, bana çay koyma. / Ben Ruslarla birlikte sıcak denizlere iniyorum / Ve indikçe patates soyuyorum / Hani bir zamanlar eldiven diktığın titrek ellerimle.

Ya, burada her şey bi katatonik... / Yıldızlar falan onun gözlerine düşüyor / Bunlardan çok varmış Anne / Bizim balkondan onon beş tanesi görünüyör. Balık kılçıkları babama sövdü dün gece / Babam demişti hani: "Nebukatnezar ortalığın amına koydu çocuğum" / Bunu babam demişti, ben ağlamıştım / Ve o gece televizyonlar düşmüştü kanatlarına. Kırıncalı.

Çalol taştan yuttuğum o yaz, top-la beraber ileriye çıktım / Ayak tırnaklarımla patlattım deniz yataklarını / Şimdi ise inmeye devam ediyorum hâlâ / 12 yaşında futbolu bıraktığım halimle / Ben ne jeneriklik goller attım / Siz orda değildiniz bayan Anne / Barış ile birlikte terk ederken bu mahalle maçını / Arkamda intihar eden bir Amokachi bıraktım.

Aras Keser

Portakal

Yediğin her portakalın hayatında yediğin en güzel portakal olma olasılığı vardır. Ama sen mükemmeli arayarak bir kasa portakalı tüketirsen ulaşacağın tek şey aptal bir karın ağrısı olur. Bir şeye karşı ne kadar az beklentin olursa ondan o kadar lezzet alırsın. Bu yüzden ki hayatını değiştiren lezzetleri hiç beklemediğin anlarda tadarsın.

Gönüllü olarak OT'un belgeselini hazırlayan ÇAĞLA, SİMGE ve AYSU derginin birinci yaş günü partisine ve İzmir İmza Günü'ne katılıp, izlenimlerini paylaştılar.

MAKSAT YEŞİLLİK OLSUN



OT bizim için 'iyi'liğini kaybetmeyen insanların buluşup yazıp - çizdiği, sohbet edip dertleştiği bir dergi. Güzelliklerle bizi bulutlara çıkaracak kadar hayali; dünyanın, ülkenin acı gerçeklerini ele alıp, ayaklarımızı yeryüzüne sınıksız bastırarak kadar gerçek. Tütün karasının içinde bembeyaz akciğer bizim için OT. Sayfayı çevirdiğimizde saniyeler sonra bizi hangi duygunun beklediğini kestiremediğimiz bir dergi...

Kim derdi ki: Beşiktaş sahilde çekirdek çitlarken, Galata'nın arka sokaklarında gaz kokusu eşliğinde, iyi yürekli bir teyzenin evinde yahut Cihangir merdivenlerde birimizi yudumlarken okuduğumuz bu güzel insanlarla tanışıp, onlarla çalışacağımızı...

İlk buluşmamız Beşiktaş Külüstür'de, OT'un birinci yıl kutlamasındaydı. Kalbimizde yazılılarıyla yaşayan bu insanları tanımak bizi hayal kırıklığına mı uğratacaktı yoksa tıpkı hayalimizdeki o kişiler gibi mi kalacaklardı tereddütü ve heyecanıyla gittik yanlarına. Hepsini yazılarındaki gibi samimi ve açık



yürekliydi. Onlarla sohbet etmek dünyevi bir iş değildi sanki. Bir şiir gibi konuşup her yeri masmavi ediyorlar, bir küfür edip, bir espri yapıp civil civil şenlendiriyorlardı masayı. O gün bu ekibin birbirine nasıl kenetlendiklerine şahit olduk.

Türkiye'nin iyi kalan yanının kısa özeti gibilerdi. Ekipteki her birey geniş bir ailenin muzur fertlerini simgeliyordu ve biz de bu aileye yeni katılan, ağzı kulaklarındaki kardeşlerdik...

Bir sonraki görüşmemiz, güzel İzmir'in kitap fuarındaydı. OT'un her bir ferdi ve imza almak için gelen aile bireylerini çekip, röportaj yapmak için oradaydık.

Gelen her okur ile birlikte salon daha da güzelleşiyordu. Röportaj sırasında ettiğimiz sohbetlerden de bizim ne güzel ve büyük bir aile olduğumuzu anladık.

İyi ki varsın OT... ✨



ÖZET: SOMA LİNYİT SPOR SALONU

İstasyon Linyit Stadı'ndaki elemeleri geçen iki ilköğretim okulu 2014'ün Mart ayında Ecevit Parkı'ndaki halı sahada karşılaşılıyordu bu kez. Altıntaş İlköğretim'in futbolcularından biri bir ikili mücadele sırasında, rakibiyle omuz omuza koşarken birden yere yuvarlanıverdi. Çoğu kez sağlık personeli olmuyordu o maçlarda; fakat o gün, girdiği ikili mücadelede sol omzunda kırık ve yırtık oluşan Şükrücan Karadeniz şanslı sayılırdı. Çünkü sağlık ocağından 2 kişi gelmişti o günkü maça. Şükrücan hastanede yatmalıydı fakat kabul etmedi bunu; omzu bandajlandı, evine yollandı. Eve gönderilirken doktorların ona ve ailesine söylediği cümle bıçak kadar keskindi; "10 gün sonra ameliyat olman lazım." Keskindi bıçak kadar çünkü babası "ben çalışmıyorum, çocuğumun ilaçlarını alacak param da yok" diyordu. Haberi okuduğum yer; Soma Gündem Gazetesi. Haberin tarihi; 22 Mart 2014. Yazıyor yazıyor olduğum bugün; 18 Mayıs 2014. Ufak Şükrücan'ın maç yaparken omzu, babasının ise oğluna ilaç alamadığı için kalbi kırıklı 2 aydan fazla olmuş.

İçimden dışımdan sık sık tekrarlıyorum; siyaset, kravat takmış cinayettir. Siyaset, ilkokul çocuklarına futbol turnuvaları düzenler ama sağlıklarını önemsemeyip maçlara sağlıkçı yollamaz. Siyaset, omzu kırılan çocukları sever. Siyaset, hastalanma ya da ölme riskine karşılık sana "sigortalı bir işe gir, ölmemeyi hak et" der. Sigortalı bir işin olsun, oğlunun bir yeri kırılırsa tedavi edilsin diye madencilğe başlarsan sigorta girişin muhtemelen aylar sonra yapılır. Yok biraz şanslıysan, sen öldükten sonra bankalar borçlarını silmenin havasını atar. Daha da şanslıysan sigortalı bir madenci olarak çalışmaya, hasta olabilme ve ailecek bir yerlerini kirabilme lüksünün keyfini sürmeye başlarsın. Ama o da pek uzun sürmez ve sana sağlığında çok gördükleri oksijen maskelerini madenden ölünü çıkartırken takarlar; hayatını elinden aldıkları gibi ölümünü de çalmak için. Yerin altında ya da üstünde, siyaset seni asla yalnız bırakmaz. Siyaset seni bir bar tezgahına çevirir ve üstünde bankalar, eğlence kulüpleri, ünlüler; sendikalar; hastaneler, yasalar, partiler, zalimler ve şeytanlar caka satar.

SAKINCALI PİYADE

Bu cümleleri ve daha fazlasını tekrarlarlarken Soma'ya bakıyorum, gözümün önünde binlerce fotoğraf. Yalnız biri var; babasını toprağa veren 9-10 yaşlarındaki bir çocuk, üstünde Fenerbahçe formasıyla duruyor taze mezarın başında. Neden? Bir çocuk niçin babasını hangi takımın olursa olsun,

bir futbol forması giyip de toprağa bırakır? Net bir cevap bulamıyorum bu soruya. Belki babası Fenerbahçe'yi çok seviyordu ve bir gün maça gitme sözleri vardı. Belki o formayı babası almıştı ona. Belki o formayı "babam muhtak görüyordur beni, sevinir" diye giydi. O güzelim çocukta hal böyleyken, biz büyüklerin dünyasında da benzer bir manzara var; Gezi'den sandığa gidişe kadar formalar başrolü oynadı. Çünkü şimdiye dek bulamadığımız sınıf bilincimizin bir telafisiydi formalarımız; bir bayrak. O bayrak edinmeye karşı yapılan misillime, e-bilet saçmalığı mahkeme tarafından durdurulmuş olsa da bu maçın burada bitmeyeceği kesin. Çünkü yine aynı kaide; siyaset, direniş ya da sandıkta, itiraz ya da cenazede forma giymeni istemez. Devletimiz bu yüzden o ufak çocuğu her an gözaltına alabilir.

Devletimiz belki birkaç yıl önce bir kağıda A.C.A.B. yazıp fotoğraf çektiren Diego Maradona'nın da ağzına biber gazı sıkabilir. Fidel dövmesi yaptıran, vaktinde Chavez'e selamlarını sunan ve halefi Maduro için "Ne zaman ihtiyacı olursa, Venezuela'nın askeri olmaya hazırım. Venezuela'ya inanıyorum. Yaşasın Maduro! Ve Chavez, cennetten, sana eşlik ediyor" diyen Maradona'nın Türkiye'ye girişi de artık çoğu insanın stadyumlara girişi kadar riskli. Çünkü saha dışında olduğu gibi saha içindeki formaların da sınırları siyasetin kontrolünde. Çünkü bu yüzden vaktinde "Uche, Ebru Gündeş'in klibinde oynadıysa ben de Ahmet Kaya'nın klibinde oynayacağım" diyen Kemalettin Şentürk'e acil bir önlem çıkartmıştı kulüp: "Futbolcular kliplerde oynayamaz." Kemalettin, sakıncalı piyade ilan edildi çünkü "oyum İşçi Partisi'ne" demişti.

Şimdi bunca dağınık ve birbiriyle alakasız görünen kısa konuları nasıl birbirine bağlayacağımı kara kara düşünüyor olabiliyordum. Fakat değil; hepsinin temelindeki acımasız ray aynı, tümü kederle aynı istasyona tosluyor. O istasyon, Soma'da avukatların dövüle dövüle gözaltına alındığı bir spor salonu. Tekrarlayalım; Soma, avukatlar, kırık kol ve patlak suratlar, kelepçeler ve üstlerine kilitlemiş Soma Linyit Spor Salonu. Bu yüzden sporun topluma, toplumun spora bulaşması siyaset için ne denli sakıncalıysa okullar arası turnuvalarda çocukların ilk darbeyle bütün umutlarını kaybedip, asla tam iyileşmeden, 10 yaşında sakatlıktan biten bir futbol hayatıyla baş başa kalışı o denli normal. Şükrücan da ya ameliyat olmadı ya da olduysa bile gerektiği gibi değildi operasyon. Şükrücan o gün "galiba birkaç sene sonra madene ineceğim" diye geçirdi içinden. Şükrücan'ın babası ise... Şükrücan'ın babası ise...

İçimden
dışımdan
sık sık
tekrarlıyorum;
siyaset,
kravat takmış
cinayettir.

- Niye sık sık çay içirtiyorsun bize, kötü çay demlemek dergi sabahlamasının fitratında mı var hacıl
- O kadar para alıyosun olm, yapsana dediğim gibi sayfaları, niye zorluyosun beni!
- Arşimet'e ne gerek var, suyun kaldırma kuvvetini biz de bulabiliriz!
- Tipik sanatçı bunalımına girmişsin, bir delilik yapıp kulağını keseceksin diye çok korkuyorum hafız!
- Ağır entel konuşma ya, kültürünle ezlyosun yine bizl.
- Daha inşaat bitmedi ki, ben evi fotoşoptan görüp aldım, rica etsem benim daireyi havuza 2 tık yaklaştırabilir miyiz grafik sanat müdürüm!
- Yaz geldi diyebiliriz di mi artık, ona göre dergiye parmak arası terlikle gelicem agalar, hazırlıklı olun!
- Hadi hadi diye grafikere iş mi yaptırılır oolum, bu derginin dayıbaşısı sen misin!
- Sende bi siyasetçi kafası var ama tam çözemedim hacı, hem iftira atıyosun hem yine en çok sen mağdur oluyosun!
- Halı saha organizasyonu yapar mıyız, Dünya Kupası geyiklerine hazırlık olur!
- Amma nazlandın he, sanki uzaya çık dedik, azıcık resmin altını uzatıcan hafız!
- İsmet kim ki, ne yapıyor ki, bu dergiye yapacak 50 tane ismet bulunur, parasıylan değil mi!
- Karpuz peynire girsek girilir, öyle güzel hava var, sen de hissettin di mi hacıl
- Yenmiş bitmiş, her acıkma için sana sofrayı kurucuz dömbili!
- Hazır yasa da çıkıyoken verelim dergiye taşeronu, mesuliyet bizden çıksın müdür!
- İyi ki bi Roma'yı görmüşsün, Berlusconi bile İtalya'nı ekmeğini senin kadar yememiştir be!
- Reca ederim beni üçlü koltukta uykumla baş başa bırakın da, iki çift horlamanın belini kirayım!
- Durup dururken LALİGAA diye bağırmasana!
- Öyle yorgunum ki, buradan tuvalete taksit tutsam kaç lira yazar cano!
- 400 okur mail'i okumuş insanım, üstüme gelmeyin, hiç acımam takarım pıçaza!
- Şu popart'a biraz ağırlık versek diyorum, inan sen de çok zevk alacaksın aşkım, bir tanem, varholum benim!
- Gelirken 2 kilo elma aldım, sanat için soy da yiyelim be moruk!
- Oh bi dergi daha bitti, İstanbul OT kafe'de çay kahve de bi yere kadar, azıcık da Angara'ya gidip OT kafe'de biraya akalım la!

HAZİRAN 2014 Sayı: 16 - Aylık Edebiyat Mizah Dergisi
Aylık Yayın Süreli Yayın - Yayıncı: MEDYA YAYINCILIK TİC. LTD. ŞTİ.
İmtiyaz Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Enes Hızal
editor@otdergi.com - bilgi@otdergi.com - reklam@otdergi.com
www.otdergi.com

Adresi: Bereketzade Mah. Banker Sok. No: 6 A-8 Beyoğlu İSTANBUL
Tel: (0212) 232 33 09

Baskı: Uygun Basım, Merkez Mah. Cınar Cad. Kavak Sok. No:34
Yenibosna-Bahçelievler İSTANBUL Tel: (0212) 451 60 90

Genel Dağıtım: DPP (0212) 622 22 22 - ISSN: 1308-450X

Abonelik: www.unitasdagitim.com

OT'ın yayımlanan tüm yazı, çizim, eseri ve karikatürleri yayın hakları saklıdır. İyileşir, yazar ve çizilen yazı ile okumak için hiçbir yazı, çizim ve görsel yayın ortamında ve sosyal ortamda kullanılmaz.

Hayatımızın o en sarsıcı ve en sıcak haziranı...



**Çınar Oskay,
Gezi sürecinde ve
sonrasında yaptığı
röportajları, yazdığı
yazıları topladığı
kitabında, okuru
hafıza tazelemeye
davet ediyor...**

“

Bak beyim, sana iki çift lafımız var.
Koskoca başbakansın. Toman var, koruman var,
her şeyin var. Binlerce polis çalışıyor emrinde.
Yakışır mı sana vatandaşını tokatlamak.
Yakışır mı bunca günahsız, çoluğu çocuğu
sokaklarda ıslatmak, biber gazına boğmak.

Ama nasıl yakışmaz! Sen değil misin
öz oğlunu bile telefonda ağlatan,
paraları sıfırlatan... Sen değil misin
acılı anaları meydanlarda yuhalatan!

Anlamıyor musun beyim, bu halk birbirini
seviyor. Ama biz boşuna konuşuyoruz.
Sevgiyi tanımayan adama sevgiyi
anlatmaya çalışıyoruz.

Sen büyük başbakan, çevrecinin daniskası,
iktidar sahibi Recep Bey... Sen mi büyüksün!
Hayır biz büyüğüz. Sen bizim yanımda
bir hiçsin, anlıyor musun, bir hiç.
Gözümüzde pul kadar bile değer yok.

Ama şunu iyi bil, bize hiçbir şey
yapamayacaksın. Yıkamayacaksın,
dağıtamayacaksın, mağlup edemeyeceksin bizi.
Çünkü biz birbirimize parayla pulla,
iktidarla değil, sevgiyle bağlıyız.
Bizler birbirimizi seviyoruz.

Biz bir halkız...
Biz güzel bir halkız. ”

